

GUIDE DU FUTUR DIPLÔMÉ

21
-
22

CHAMBRE DES SALARIÉS
LUXEMBOURG

UNE INSTITUTION QUI DÉFEND LES INTÉRÊTS DES ÉTUDIANTS ET DES APPRENTIS

Elle est votre voix dans la procédure législative et dans de nombreuses commissions consultatives dans le domaine de l'éducation et de la formation professionnelle.

Elle met à disposition gratuitement des publications dédiées :

- ▶ aux aides financières pour les études supérieures, aux contrats et stages d'étudiants ;
- ▶ au droit du travail et au droit de la sécurité sociale et à des jurisprudences ;
- ▶ à l'analyse de l'évolution économique et sociale du pays.

Elle propose des formations continues en complément de votre formation initiale, via le Luxembourg Lifelong Learning Centre (LLLC).

www.CSL.lu

18 rue Auguste Lumière
L-1950 Luxembourg
T +352 27 494 200
esl@esl.lu

www.LLLC.lu

2 - 4 rue Pierre Hentges
L-1726 Luxembourg
T +352 27 494 600
formation@LLLC.lu

RESTEZ INFORMÉS
DE VOS DROITS ET DES OFFRES
DE FORMATION

REJOIGNEZ
LA CSL

Polina BASHLAY
Vizepresidentin
Informatioun

Vicky KLEIN
Comitésmember

Yannick BERTRAND
Comitésmember

Catherine NILLES
Comitésmember

Léift (zukünftegt) Diploméiert,
léiwen (zukünftegen) Diploméierten,

mam Erhale vun dengem Diplom hues du eng grouss Etapp an dengem Liewen ofgeschloss, awer deen nächste Schratt léisst net laang op sech waarden: de Start an d'Beruffsliewen! Egal ob nom Lycée, der Uni oder soss enger Héichschoul, am Ufank wäerten et vill Onkloerheete gi fir dësen neie Liewensofschneëtt unzefänken.

D'ACEL probéiert dir an dëser neier Editioun vum *Guide du Futur Diplômé* esou vill wéi méiglech Froen ze beäntweren an dir däi Wee domat ze erliichten.

Säit 1999 bréngt d'ACEL dëse Guide all Joer op en Neits eraus an all Joer fënns du hei nei a geupdate Informatiounen. Zesumme mat Entreprises a Ministère probéiert d'ACEL soumat hei, déi wichtegst Infoen ze sammeln an dir se op eng einfach Aart a Weis ze presentéieren.

Natierlech fënnt een an dësem Guide net onbedéngt d'Äntwert op all Fro, dofir sti mir bei weidere Froen natierlech weiderhin zu all Moment zu denger Verfügung!

Domat bléift eis näischt aneres méi ze soen wéi vill Gléck an Erfolleg bei dengem zukünftege Projeten!

Dan KERSCH

Vizepremierminister

Minister fir Aarbecht a Beschäftegung
a Sozial- a Solidarwirtschaft

Léif Lieserinnen a Lieser,

Mat Ärem Ofschluss, deen Dir elo an der Täscht hutt, stitt Dir virun enger nächster wichtiger Etapp an Ärem Liewen. Den Iwwergang an dat aktivt Berufsliewen ass ee kruziale Moment am Liewen an et ass wichteg, dass een an esou Momenter déi néideg Hëllef an Ënnerstëtzung kritt.

De beruffleche Wee ka sech a ganz ënnerschiddlech Richtungen entwéckelen. Déi eng entscheede sech fir eng Karriär am öffentlechen Déngscht, anerer maache sech selbstänneg a grënnen een eegene Betrib.

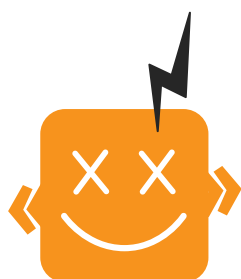
Dëse Guide bitt engem eng Hellewull un Informatiounen, ganz egal fir ee Wee Dir lech no Ärem Ofschluss wäert entscheiden.

Onofhängeg dovunner wéi ee Wee Dir wäert aschloen, ass et wichteg seng Rechter an och Flichten ze kennen. Als Aarbechtsminister läit et mir dobäi besonnesch um Häerz, dass déi verschidden Aspekter vum Aarbechtsrecht an dësem Guide erkläert ginn.

An enger Aarbechtswelt, déi ëmmer méi dynamesch ass an an där et permanent zu Verännerunge kënn, muss jidderee sech kënnen erëmfannen a sech sengen Talenter entspreche kënnen entwéckelen. D'Digitalisatioun ass dobäi ee wichtige Aspekt, deen d'Aarbechtswelt nohalteg verännert huet an och weider verännere wäert. D'Kris, déi mir aktuell nach ëmmer erliewen, huet dës Tendenz nach weider verstärkt. Vill Entrepreneuren hu sech misse banne ganz kuerzer Zäit upassen an nei Aarbechtsforme wéi den Teletravail hu ganz séier enorm u Wichtegkeet gewonnen.

Op all dës Entwécklungen gëllt et ze reagieren an d'Aufgab vum Politiker ass et dobäi ee Kader ze schafen, dee jidderengem et erlaabt am Kader vun dësen neie Realitéiten seng Plaz an der Aarbechtswelt ze fannen.

Fir Äre weidere Wee wënschen ech lech alleguerten eng glécklech Hand an alles Guddes.

ACEL
de Studentevertrieder

ÉDITEUR

**Association des Cercles
d'Étudiants Luxembourgeois (ACEL)**

**2, avenue de l'Université
L-4365 Esch-sur-Alzette**

Tél.: +352 20 60 84 84

E-mail: contact@acel.lu

Site Internet: www.acel.lu

TIRAGE

3500 exemplaires

COORDINATION

**Polina Bashlay, Vicky Klein,
Yannick Bertrand, Catherine Nilles**

RÉALISATION

Mediahuis Luxembourg

PHOTOS PAGE DE GARDE

www.shutterstock.com

PUBLICITÉ

regie.lu s.a.

IMPRIMERIE

Antilope De Bie Printing

Mir soe jidderengem Merci, deen eis bei der Realisatioun vum „Guide du Futur Diplômé“ gehollef huet. Ouni lech wier dës Publikatioun net zustane komm.

Merci soe mir folgenden Institutiounen, fir d'Schreiwten an d'Iwwerpräiwe vun den Texter: Dem MESR, dem ML, dem CGPO, der Spring Professional, der ADEM, der AFUC, der ACD, der CNS, der ACA, der CSL, dem CCSS, der CNAP, dem IPIL, dem FNR, dem HoE, dem HoST, der CdM, dem SNJ an der Anefore, esou wéi all deenen aneren, déi eis gehollef hunn, dëse Guide op d'Been ze stellen.

E grouse Merci soe mir och all eise Sponsoren a besonnesch dem Groupe Mediahuis Luxembourg, genau esou ewéi eisem Haaptpartner, der Spuerkeess.

Ouni hir Ënnerstëtzung wier et net méiglech gewiescht, dëse Guide erauszebréngen.

Partenaire officiel

ACEL – DE STUDENTEVERTRIEDER	8
GAP YEAR. WAT SI MENG MÉIGLECHKEETEN?	11
Service national de la Jeunesse (SNJ)	12
» Atelieren	12
» Formatiounen	12
» Fräiwëllegenndéngscht	12
» Info-Sessiounen an aner Eventer	12
» Maison Eisenborn	12
» Stages de découverte	13
Anefore	13
» Le Programme Erasmus+	13
» Le Programme Corps Européen de Solidarité	14
» Europass – Portefeuille de Compétences & outil de gestion de carrière	14
ECH WËLL SCHAFFE GOEN.	17
Stagen zu Lëtzebuerg	18
Unerkennung vun den Diplomer hei zu Lëtzebuerg	19
» Aschreiwung vum Diplom am Registre des titres	19
» Homologatioun vun Droit's Diplomer	19
Strofrëgester (casier judiciaire)	20
Eng Aarbecht sichen	21
» Wou informéieren ech mech?	21
ADEM (Agence pour le développement de l'emploi)	23
Sech fir eng Plaz mellen	24
» Wourauser besteet eng Kandidatur?	24
Déi next Etappen – Virstellungsgespréich a Selektioun	26
» Virstellungsgespréich	26
Déi verschidden Aarbechtssecteuren zu Lëtzebuerg	30
» Privatsecteur	30
» Associatioun vun den Universitäre an op de Gemengen (AFUC)	31
Fonction Publique	32
D'Handwierk - E wichtege Secteur fir d'Lëtzebuurger Wirtschaft	34
» D'Handwierk bitt reell Perspektiven a Karriärschancen	34
Informéier dech	35
AARBECHT FONNT. ELO KOMMEN D'PAPERASSEN.	37
KONTRAKT	38
» Wat muss am Kontrakt stoen?	38
» Kontraktformen	38
» Contrat à durée indéterminée (CDI)	38
Proufzäit	41
» Wat versteet een ënner Proufzäit a wat ass d'Zil dovun?	41
Aarbechtdokter (médecin du travail)	43
MENG RECHTER ALS SALARIÉ.	45
Mäi Salaire	46
» Prinzip vun der Quellesteier	46
» Vum Bruttoloun op de Nettoloun	46
» Wat gëtt alles vu mengem Bruttoloun ofgerechent?	46
» Mindestloun	46
Sozialkotiatiounen	48
» Sozialversécherung	48
Caisse nationale de santé (CNS)	49
Caisse médico-complémentaire mutualiste (CMCM)	53

Pensioun	53
» Wéi eng Assurancen ginn et?	53
Steieren	56
» Wéi, wou, wat, firwat?	56
» Steiererklärung an Décompte annuel	56
Mäi Congé	57
» Jäerlechen Erhuelungscongé	57
» Extra Congéen	58
Krankheet	59
» Wéi, wou, wat, firwat?	59
Formatioun	61
» Individuelle Formatiounscongé (Congé individuel de formation)	61
» Congé sans solde pour formation	62
Chômage	63
<hr/>	
ECH HUELE MÄI LIEWEN SELWER AN D'HAND.	65
Assurancen	66
» De Secteur vun den Assurancen zu Lëtzebuerg	66
» Haftpflicht	66
» Assurancen um Auto	66
Ënnerstëtzung	66
» Chambre-professionellen	66
» Gewerkschaften	67
Logement	68
» Eng Wunneng fannen	68
» Eng Wunneng lounen	69
» Eng Wunneng kafen	69
» Wunnengsbäihëllef	70
» Subventionéiert Wunnengen an d'Gestion locative sociale	70
Zréckbezuele vum Studenteprêt	70
» De Studenteprêt vum CEDIES bei der Spuerkeess	70
Wéi kann ech eng Wunneng oder een Auto finanzéieren?	71
<hr/>	
ECH MAACHE MECH SELBSTÄNNEG.	73
Meng eegen Entreprise grënnen	74
Chambre de Commerce – Begleedung am Parcours vun der Selbststännegeheet mam House of Entrepreneurship an der House of Startups	74
» Vun der Iddi bis zur Selbstännegeheet	74
» Accès zu reglementéierte Beruffer: Autorisation d'établissement	75
» Wéi eng Rechtsform (forme juridique) auswielen?	75
» Entreprise am eegenen Numm	75
» Handelsgesellschaften	75
» Kapitalgesellschaften	76
» Hybrid Gesellschaften	76
» Administratiounen	76
Luxinnovation	77
<hr/>	
RECHERCHE A GEESCHTEGEN EEGENTUM.	78
Déi éischt Schrëtt a Richtung Chercheur	79
» Wie muss ech kontaktéieren?	79
» Déi verschidde Méiglechkeeten, fir e Posten an der Recherche ze fannen	79
» Wéi kommen ech u finanziell Ënnerstëtzung zu Lëtzebuerg?	79
» Wat fir Precautiounen muss ech huelen?	79
Beruffer a Karriären am Beräich vum Geeschtegen Eegentum	80
» Voraussetzung, fir am Beräich vum geeschtegen Eegentum ze schaffen	80

IWWER **40** CERCLEN
 VERDEELT OP **9** LÄNNER
10 000 STUDENTEN

WAT ASS D'ACEL?

D'Association des Cercles d'Étudiants Luxembourgeois (ACEL) ass e Comité, deen aus Lëtzebuurger Studente besteet, déi als Zil hunn, d'Schüler an d'Studenten aus dem Land iwwert déi verschidde Studiegäng ze informéieren, se reegelméisseg zesammenzebréngen a se duerch e permanente Kontakt mat deene verschiddene Ministèren ze representéieren.

D'ACEL ass 1984 gegrënnt ginn an huet sech säitdeem als Missioun gesat, datt d'Studente besser gehéiert solle ginn. D'Associatioun ass zanterhier net méi aus dem Lëtzebuurger Studentemilieu ewechzedenken.

Haut vertritt d'ACEL iwwert 40 Studentecerclen, déi duerch d'ganz Welt verdeelt sinn. Et fënnt ee se an Däitschland, a Frankräich, an der Belsch, zu Lëtzebuerg, an Éisträich, an der Schwäiz, a Groussbritannien an Holland an an den USA. Dës Cerclen empfänken d'Lëtzebuurger Studente während hirer Studienzäit an hirer Studentestad a ginn de Studenten d'Méiglechkeet, u flotten Eventer deelzehuelen.

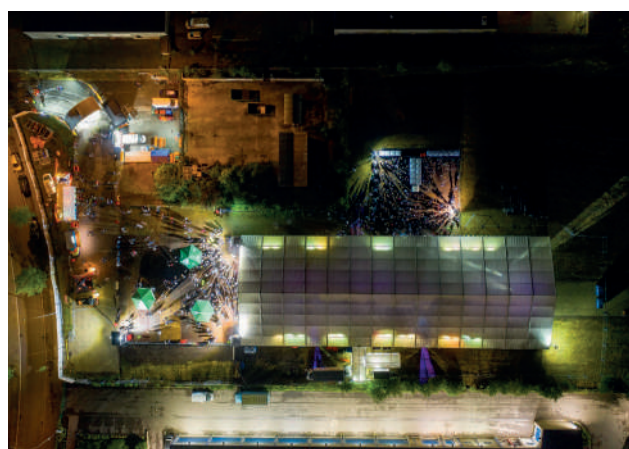
Dernieft ginn et nach déi fachspezifesch Cerclen. Dozou gehéieren d'Medezins-, d'Ekonomies-, d'Droits-, d'Psychologies-, d'Archivistik/Bibliothekär-, d'Ingenieurs-, d'Kommunikatiouns- an d'BTS-Studenten.

Dës grouss Unzuel vu Cerclë mécht d'ACEL zum gréissten a wichtegste Studentevertrieeder zu Lëtzebuerg.

WAT ASS DER ACEL HIR AUFGAB?

MIR REGROUPÉIEREN:

Ee vun den ACEL hiren dräi Haaptziler ass et, d'Studenten aus deene verschidde Stied zesammenzebréngen. Dofir organiséiert d'ACEL alljoers verschidden Evenementer. Ee vun deene gréissten Eventer ass „**de Studentebal**“, deen alljoers am Juli stattfënnt. Mat sengem eenzegeartege Konzept bréngt en an engem Owend déi verschidde Kulturen an Traditiounen aus deene verschiddene Studentestied zesammen.

E weidert Event ass den „**Tournoi de Noël**“, deen alljoers am Dezember stattfënnt an deene verschiddene Studentecerclen d'Méiglechkeet gëtt, während zwee Deeg am Basket, am Volleyball an am Fussball géinteneen ungetrieden.

Och d'**Réunion Européenne des Étudiants Luxembourgeois (REEL)**, déi alljoers ronn 150 Lëtzebuurger Studenten an enger europäescher Studentestad zesammenbréngt, ass e wichtegt Evenement, dat d'Studente vereent.

MIR INFORMÉIEREN:

Der ACEL ass et wichteg, dass d'Schüler an d'Studenten iwwert hir Méiglechkeeten nom Lycée, während dem Studium esou wéi och no de Studien informéiert ginn.

Fir dëst Zil ze erreechen, bréngt d'ACEL alljoers verschidde Publikatiounen eraus. Am „**Guide du Futur Étudiant**“ fannen d'Schüler all déi néideg Informatiounen iwwert déi verschidde Studentestied, wéi och iwwert déi verschidde Formatiounen, déi an deenen eenzele Länner ugebuede ginn. De Studenteguide riicht sech un d'Studente während hirer ganzer Studienzäit. Nieft deenen wichegsten Informatiounen ronderëm d'Studenteliewen, wéi dem Finanzement vum Studium oder hëllefträich Tipps zur Wunnengssich, informéiert dës Broschür och iwwer Besonneschkeeten a verschiddene Länner.

De „**Guide du Futur Diplômé**“ gëtt de Studenten eng ganz Rei Informatiounen mat op de Wee, déi hinnen de Start an d'Beruffswelt erlichtere sollen. Niewent dësen dräi Publikatiounen geet d'ACEL och regelméisseg an déi verschidde Lycéeën uechtert Land, fir d'Schüler iwwert d'Studien ze informéieren.

Fir de Schüler bei hirer Entscheidung iwwer zukünfteg Studien ze hëllef, organiséiert d'ACEL alljoers de „**Student fir 1 Dag**“. Hei hunn d'Schüler d'Méiglechkeet, mat engem Bus an hir zukünfteg Studentestad ze fueren a sech op der Plaz vun de Lëtzebuerger Studenten d'Stad, d'Uni an aner Raimlechkeeten weisen ze loossen. D'Schüler kommen esou a Kontakt mat de Lëtzebuerger Studenten a kënnen sech all hir Froen iwwert d'Studenteliewe beäntwergen loossen.

D'ACEL an hir Membercerclé sinn och alljoers op der „**Foire de l'Étudiant**“ vertrueden, déi am November stattfënnt, fir den zukünftige Studenten esou vill wéi méiglech nützlech Informatiounen mat op de Wee ze ginn an hinnen all hir Froen, wat d'Studéieren ueget, ze beäntwergen.

MIR REPRESENTÉIEREN:

Nieft dem Regroupement an der Informatioun, vertritt d'ACEL d'Studente virun den Autoritéiten a verdeedegt hir Rechter. An dësem Kontext steet d'ACEL a regelméissegem Dialog mat de verantwortleche Ministèren, ënner anerem dem Ministère fir Héichschoulbildung a Fuerschung, wéi och dem Aarbechtsministère.

D'ACEL ass awer net nëmme national aktiv, mee hëllef och de Studenten am Ausland bei Problemer mat den Autoritéiten.

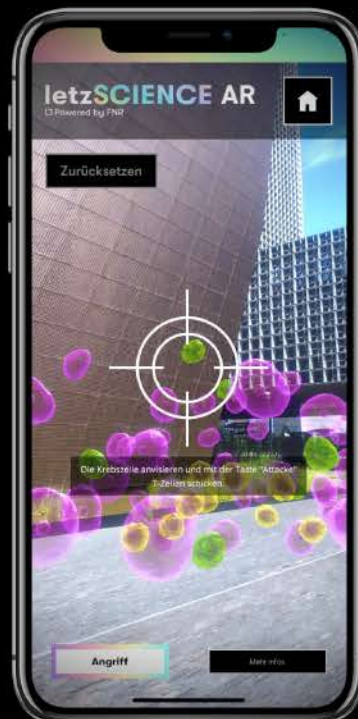
D'ACEL ass ideologesch a politesch neutral, dat heescht, dass si keng bestëmmt parteipolitesch Meenung vertritt. Dat ass extrem wichteg, well d'ACEL dem Usproch, all d'Studenten ze representéieren, wëll gerecht ginn.

KONTAKT

www.ancel.lu // contact@ancel.lu // [f](https://www.facebook.com/ancel.lu) ACEL-De Studentevertrieder

[in](https://www.linkedin.com/company/ancel-luxembourg) ACEL-De Studentevertrieder // [@](https://www.instagram.com/acelluxembourg) @acelluxembourg

WHAT THE HELL IS THAT?

**DISCOVER
SCIENCE
IN
AUGMENTED
REALITY (AR)**

letzSCIENCE AR
Powered by FNR

Télécharger dans
l'App Store

DISPONIBLE SUR
Google Play

letzscience.lu

letzSCIENCE AR is a free app made 100% in Luxembourg.
Languages: EN, FR, DE

WAT SI MENING MÉIGLECHKEETEN? GAP YEAR

Hey, du hues tëschent 15 an 30 Joer a weess am Moment net wierklech, wéi s du dir eng berufflech a schoulesch Zukunft virstells oder du bass onsécher, ob däin aktuelle Wee dee richtege fir dech ass? Keng Panik! Bei de lokalen Antenne vum Service national de la jeunesse (SNJ) kanns du vun enger individueller Berodung an Ënnerstëtzung bei denger Orientéierung profitéieren. Mir begleeden an ënnerstëtzen dech beim Ausschaffe vun denge berufflechen, schouleschen a perséinleche Projeten an du kanns u verschiddenen Offeren deelhuelen, déi dir hëllef, deng Stärkte kennenzelieren a weider auszubauen.

» Atelieren

Eis Atelieren erlaben dir et, an enger éischer Etapp aktiv ze sinn an all Dag dank fräiwëlleger Aarbecht eng Motivatioun ze fannen. An enger zweeter Etapp hëllef si dir, erëm Vertrauen an dech selwer ze kréien an e perséinlecht Zil ze definéieren, dat s du während dëser Period wëlls erreechen. An de prakteschen Ateliere profitéiers du vum techneschen Encadrement an enger individueller Begleitung, fir däi perséinleche Projet ze realiséieren.

Dës Ateliere sinn eng gutt Virbereedung op aner weiderféierend Aktivitéiten.

» Formatiounen

Eis Formatioune bidden dir d'Méiglechkeet, dech an engem spezifesche Beräich weiderzebilden, deen dem Liewensprojet an denger Liewensphas entsprécht. Se kënnen also ganz hëllefreich si fir en Iwwergang am schoulesche Parcours, esou wéi och am private Liewen.

D'Formatioune konzentréiere sech op véier Kategorien: Liewensprojet, berufflech Praxis, Life Skills a perséinlech Entwécklung. Se hunn als Haaptzil, dech ze stäerken an dech op deng nächst Etappe virzubereeden. D'Formatioune ginn iwwert dat ganz Joer ugebueden an d'Dauer kann tëscht dräi Stonnen an dräi Deeg variéieren.

» Fräiwëllegendéngscht

Mat engem Fräiwëllegendéngscht kanns du dech fir e konkrete Projet vun allgemengem Interessi engagéieren. Et ass eng Méiglechkeet, duerch praktesch Erfarungen ze léieren an dech ze orientéieren, bei där s du dech fir e bestëmmten Zäitraum Vollzäit engagéiers. Bei verschiddene Programmer lafen d'Aktivitéiten zu Lëtzebuerg, bei aneren an engem aneren europäesche Land oder esouguer iwwert Europa eraus.

» Info-Sessiounen an aner Eventer

Du mengs, datt e Fräiwëllegendéngscht dat Richtegt fir dech ass? A reegelméisseg Ofstänn bitt de Service national de la jeunesse digital souwéi och physesch Info-Sessiounen a verschiddene Regioune vum Land un. Hei kriss du de Fräiwëllegendéngscht presentéiert a mir beäntweren deng Froen dozou. Maach mat a fann eraus, ob e Service volontaire am Ausland oder éischer hei zu Lëtzebuerg bei dech passt.

Nieft den Info-Sessioune si mir och op verschidde Foirë present ewéi z. B. d'Studentefoire, fir eis Offere virzustellen. Zudeem organiséiere mir och all Joer d'Infobourse „Deng Zukunft - Däi Wee“ fir Jonker an hir Elteren. Hei geet et drëms, an direkte Kontakt mat Patronen, Entreprises an ASBLen ze kommen an esou nätzlech Informatiounen a Kontakter zu den Theme Beruffer, Orientatioun, Engagement a Benevolat ze kréien.

» Maison Eisenborn

Wann s du op d'Studiebäihëllef vum Staat zeréckgräife wëlls, brauchst du eng Adress zu Lëtzebuerg. Wann s du awer keng Adress hei am Land hues, well s du zum Beispill aus dem Foyer kënnst oder net méi d'Méiglechkeet hues, bei dengen Elteren ze wunnen, da kanns du dech an der Maison Eisenborn vum SNJ umellen. Esou behäls du eng Residenz zu Lëtzebuerg, wat dir erméiglecht, d'Bourse beim Héichschoulministère unzefroen.

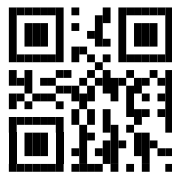
Hei hues du och d'Méiglechkeet, während de Weekender oder an de Vakanzen ee vu 17 Zëmmer ze lounen an do ze wunnen. Zu deenen Zëmmeren zielen eng Gemeinschaftskichen, en Openthaltsraum an e gemeinsaamt Buedzëmmer. De Loyer ass relativ gönschteg an erlaabt dir, deng Wunneng am Ausland weiderzebezuelen. Du kanns awer och just e Raum kréien, fir deng perséinlech Saachen ënnerzestellen.

» Stages de découverte

Du kanns dech net richtig entscheiden, a wéi engem Beräich dass du spéider wëlls schaffen oder du brauchst einfach méi Informatiounen zu engem bestëmmte Beruff a bass interesséiert, fir kuerz Zäit an eng Firma oder Organisatioun eranzeschnupperen? Da sinn eis Stage-de-découvertë genee dat Richtegt fir dech. Mat Hëllef vun eisen Agente kanns du ganz geziilt während enger bis véier Wochen an déi verschiddenst Berufssparten eraluussen an dir esou e Bild vun der Realitéit vum Job maachen. Dëst hëlleft dir bei dengem Entscheedungen an du kanns dech besser op deng Zukunft virbereeden.

Kontakt

Du bass un eisen Offeren intresséiert? Méi Informatiounen kriss du bei eisen Agenten, déi uechtert d'ganz Land an eise lokalen Antenne verdeelt sinn oder op www.hey.snj.lu.

ANEFORE

Mise à jour 2021

Les programmes européens concernant les domaines de l'éducation, de la formation et de la jeunesse offrent de multiples opportunités aux récents diplômés :

» LE PROGRAMME ERASMUS+

Vos possibilités en tant que récents diplômés

Le programme Erasmus+ propose des bourses aux récents diplômés de la **formation professionnelle** et de **l'enseignement supérieur** en vue de réaliser un **stage en entreprise à l'étranger**. Grâce à ces stages, les récents diplômés peuvent se prévaloir d'une première expérience professionnelle à l'étranger.

Le stage

- doit se dérouler dans une entreprise d'un pays autre que celui dont le récent diplômé est ressortissant ou résidant et autre que celui où il/elle a fait ses études. Soit en Europe, soit au -delà.
- doit avoir lieu au cours des 12 mois qui suivent l'obtention du diplôme de fin d'études secondaires respectivement celle du diplôme d'études supérieures.
- peut avoir une durée de 10 jours à 1 an pour les récents diplômés de la formation professionnelle. Pour ceux de l'enseignement supérieur la durée du stage est entre 2 et 12 mois. La période de stage physique peut être combinée avec une période d'activité virtuelle.

Comment participer ?

Si vous souhaitez faire un stage Erasmus+ pour récents diplômés adressez-vous à votre lycée ou à votre établissement de l'enseignement supérieur (EES) pour savoir s'il offre cette possibilité. Les institutions participant au programme offrent des bourses Erasmus+ qui sont une contribution aux frais de voyage et de séjour. Les institutions d'envoi au Luxembourg sont certains lycées, certains EES et l'Université du Luxembourg.

» LE PROGRAMME CORPS EUROPÉEN DE SOLIDARITÉ

Vos possibilités: des volontariats en Europe et au-delà

Vous n'êtes pas prêts à entamer un travail ou d'autres études, ou vous souhaitez vous engager et gagner de l'expérience professionnelle ? Le programme Corps européen de solidarité (CES) promeut l'engagement et la solidarité en offrant des services volontaires gratuits et de qualité à l'étranger.

Le volontariat :

- peut être effectué individuellement ou en groupe
- se déroule dans des organisations du secteur solidaire soit en Europe, soit au-delà
- dure de 2 semaines à deux mois pour les volontariats en groupe ou de 2 à 12 mois pour les volontariats individuels.

Comment participer ?

Si vous souhaitez participer à un service volontaire du CES, vous devez avoir entre 18 et 30 ans et être membre du CES. Vous pouvez vous inscrire au CES sur https://europa.eu/youth/solidarity_fr.

Une fois enregistré vous obtenez accès à une base de données sur laquelle vous pouvez rechercher des offres ou être contactés par des organisations intéressées.

Au moins deux organisations sont impliquées dans votre service volontaire : une organisation d'envoi luxembourgeoise et une organisation d'accueil située dans le pays de destination. Au Luxembourg l'Agence Nationale pour l'Information des Jeunes (ANIJ) et le Service national de la jeunesse (SNJ) sont des organisations d'envoi. Les volontaires sont assurés et reçoivent un argent de poche, un logement, des repas et une contribution aux frais de voyage.

» EUROPASS – Portefeuille de Compétences & outil de gestion de carrière

Vos possibilités : Valorisez votre parcours scolaire et professionnel

Europass est un ensemble d'**outils en ligne** et de **documents** qui vous aident à **gérer votre parcours** d'études et professionnel tout au long de la vie. Sur la plateforme Europass, vous pouvez non seulement établir votre **profil Europass**, reconnu et utilisé dans 35 pays d'Europe, mais aussi trouver des **informations** sur des **emplois et formations** dans toute l'Europe.

En créant votre profil Europass sur www.europass.eu, vous avez directement accès à votre **espace personnel** en ligne et à différentes fonctionnalités pour :

- décrire et partager vos compétences et qualifications ainsi que votre expérience tout au long de la vie
- créer automatiquement votre CV Europass en autant de versions que souhaité à partir de votre profil
- réfléchir sur vos objectifs et intérêts
- consulter les opportunités d'apprentissage et d'emploi correspondant à votre profil

- évaluer vous-même vos compétences et qualifications linguistiques et numériques
- gérer vos candidatures.

Outre la plateforme de gestion de carrière, les **documents Europass standardisés** vous donnent l'occasion de mettre en valeur vos atouts de façon comparable :

- **Europass Mobilité** pour décrire les compétences acquises à l'occasion d'une période de mobilité d'études ou de stage
- **Supplément au certificat** pour décrire les compétences acquises par les détenteurs d'un diplôme de l'enseignement et de la formation professionnelle
- **Supplément au diplôme** pour décrire les compétences acquises par les détenteurs d'un diplôme de l'enseignement supérieur.

Anefore est le Centre national Europass du Luxembourg qui peut être contacté pour toute question. Pour plus d'informations sur Europass: www.europass.lu .

CONTACT

Anefore ASBL
EDUPÔLE WALFERDANGE
BÂTIMENT 03 – ÉTAGE 01
L-7220 WALFERDANGE
TEL : 2478 5284 – FAX : 2478 5293
E-MAIL : _info@anefore.lu
www.anefore.lu

Vous êtes jeune, dynamique et vous recherchez un stage ou un premier emploi ?

Vous voulez travailler dans une entreprise

- Innovante
- Dynamique
- En plein développement
- Fortement orientée client
- Bien implantée sur le marché et jeune d'esprit

Et bénéficier

- D'un climat coopératif
- D'un salaire attrayant
- D'un programme de formation continue
- D'un plan de santé et bien-être au travail
- De nombreux avantages extralégaux

Si **OUI**, rendez-vous sur baloise.lu/jobs

ECH WÄLL SCHAFFE GOENT.

Stagen zu Lëtzebuerg

Den 21. Mee 2020 gouf d'Stagëgesetz gestëmmt. Doduerch, datt d'Chamber dëst Gesetz ugeholl huet, huet se de Stagen zu Lëtzebuerg endlech eng legal Basis ginn. Dëst Gesetz reegelt ënnert wat fir enge Konditiounen Stagen zu Lëtzebuerg kënnen gemaach ginn.

Ënnerscheet gëtt dobäi tëschent zwou Kategorien, nämlech de konventionéierte Stagen (Stages conventionnés), déi een am Kader vun enger Formatioun muss maachen, an de praktesche Stagen (Stages pratiques), déi ee fräiwëlleg mécht.

Stagëkonventioun:

Eng weider Neierung ass d'Aféiere vun enger Stagëkonventioun (Convention de stage). Dëst Dokument ass obligatoresch fir d'Stagen, déi zu Lëtzebuerg gemaach ginn. Bei de Stagen, déi am Kader vun enger Formatioun gemaach ginn (Stages conventionnés), muss dëst Dokument vum Stagiaire sengem Patron a vun der Uni/Héichschoul ënnerschrifwe ginn. Fir praktesch Stagë mussen natierlech just dem Patron an dem Stagiaire hir Ënnerschrëft op dësem Dokument stoen. Déi genau Informatiounen, déi an dëser Konventioun mussen drastoen, fënns du op www.ancel.lu/stagegesetz.

Bezuelung:

D'Stagëgesetz bréngt och mat sech, datt d'Stagiairen ab elo musse während hirem Stage bezuelt ginn. Wei héich dëse Montant ass, hänkt vun der Aart vum Stage (konventionéiert oder praktesch), vun der Dauer a vum Stagiaire sengem Qualifikatioun of. Als Orientéierung ass dëst an der Tabell zesummegefaasst.

Wochen	0-4	4-12	13-26*
Stage pratique	Fakultativ	40 % vum S.S.M	75 % vum S.S.M

D'Indemnisiatioun bezitt sech op de Mindestloun (S.S.M), deen zum Zäitpunkt, wou de Stage gemaach gëtt, festgeluecht ass. Dës Virgab ass e Mindeststandard. Et kann een also och méi eng héich Indemnisiatioun kréien. Wann een nom erfollegräichen Ofschloss vun engem éischten Zyklus (Bachelor) vun enger Héichschoul e praktesche Stage mécht, gëtt als Referenz de qualifizéierte Mindestloun geholl.

*Bei de prakteschen Stagen dierf een e Stage vun maximal sechs Méint beim selwechte Patron maachen. Konventionéiert Stagë ginn ënner enger Dauer vun véier Wochen net bezuelt. Wann de Stage méi wéi véier Wochen dauert, kritt een 30 % vum net qualifizéierte Mindestloun.

Stagen tëscht dem 1. an 2. Zyklus:

Zwee wichteg Punkte gëllt et dann och nach ze ernimmen. Stagen tëscht dem Bachelor (Zyklus 1) a Master (Zyklus 2) si weiderhi méiglech. Allerdéngs ass et esou, datt heifir just ee Joer virgesinn ass. Ab dem Zäitpunkt vum Bachelordiplom huet een also ee Joer laang d'Méiglechkeet, Stagen ze maachen. Allerdéngs däerf een net méi, wéi sechs Méint Stage am Ganze maachen. Dëst gëllt och, wann een e Stage nom Ofschloss am Lycée wëll maachen éier een op der Universitéit/Héichschoul ufänkt.

Wann ee säi Masterdiplom bis an der Täscher huet, däerf een zu Lëtzebuerg kee Stage méi maachen, ausser, wann een an engem Bachelor- oder Masterstudium ageschriwwen ass a während senger Studien e Stage maache muss.

Weider Informatiounen

Verschiede Stagë falen net ënnert dëst Gesetz, well dës Stagë schonn an anere Gesetzestexter gereegelt sinn. Dobäi handelt et sech ëm obligatoresch Stagen am Kader vun der Formation professionnelle, Orientéierungsstagen, déi een am Lycée maache muss (Schnupperstagen), a Stagen, déi am Kader vun enger spezifischer Formatioun gemaach ginn an déi op eng reglementéiert Professioun hiféieren.

Méi genau Informatiounen zum Stagëgesetz fënns du op www.ancel.lu/stagegesetz.

» **Aschreiwung vum Diplom am Registre des titres**

Wie muss säin Diplom aschreiw loosse loossen?

D'Aschreiwung an de Registre des titres ass néideg fir d'akademesch Unerkennung vun auslänneschen Héichschouldiplomer. Duerch dës Aschreiwung kritt een d'Recht, säin akademeschen Titel ze droen.

Konkret gëtt dës Aschreiwung fir déi iewescht Carrièren am öffentleche Secteur gefrot. Och e privaten Employeur kann esou eng Inscriptioun verlaangen.

D'Aschreiwung vum Diplom an de Registre des titres ass fir déi unerkannten Diplomer vun de lëtzebuergeschen, hollänneschen a belschen Universitëiten an Héichschoulen net néideg. Wéi eng Lëtzebuerger Formatiounen unerkannt sinn an ënnert dës Kategorie falen, fënns du ënnert folgendem Link:

<http://www.mesr.public.lu/enssup/Accreditations/index.html>

Wat kascht d'Aschreiw vu mengem Diplom?

D'Taxe fir en Diplom aschreiw ze loosse kascht 75 € a muss virun der Demande bezuelt ginn. Och wann däin Diplom refuséiert gëtt an dowéinst net ageschriwwe gëtt, muss du dës Taxe bezuelen.

Wou fannen ech de Formulaire?

De Formulaire fënns du um Site vum Ministère de l'Enseignement supérieur et de la Recherche (MESR) ënnert der Rubrik „Enseignement supérieur” – „Registre des titres de Formation” (http://www.mesr.public.lu/enssup/registre_des_titres/index.html) an op [guichet.lu](https://guichet.public.lu/fr/citoyens/enseignement-formation/etudes-superieures/reconnaissance-diplomes/inscription-registre-titres.html) ënnert der Rubrik „Etudes supérieures ou postsecondaires” (<https://guichet.public.lu/fr/citoyens/enseignement-formation/etudes-superieures/reconnaissance-diplomes/inscription-registre-titres.html>).

Kontakt

E-Mail : registre@mesr.etat.lu

En français :

http://www.mesr.public.lu/enssup/registre_des_titres/index.html

<https://guichet.public.lu/fr/citoyens/enseignement-formation/etudes-superieures/reconnaissance-diplomes/inscription-registre-titres.html>

» **Homologatioun vun Droit's Diplomer**

Wie muss säin Diplom homologéiere loosse loossen?

D'Homologatioun vun den Diplomer am Beräich Droit ass obligatoresch fir den Accès an den CCDL (Cours complémentaires de droit luxembourgeois). Den CCDL gëtt ënner anerem fir de Beruff vum Affekot oder Richter gefrot.

Wéi funktionéiert dat Ganz?

D'Demandë fir d'Homologatioun vun den Diplomer gi vun der Homologatiounskommissioun analyséiert, déi e consultativen Avis doriwwer ofgëtt, ob d'Diplomer mat de Lëtzebuerger Gesetzer a Reglementer konform sinn. De Ministère fir Héichschoul a Fuerschung decidéiert dann, op Basis vum Avis vun der Kommissioun, ob d'Diplomer homologéiert ginn.

Wat kascht d'Homologatioun vu mengem Diplom?

D'Taxe fir d'Homologatioun vun engem Diplom kascht 125€ a muss virun der Demande bezuelt ginn. Och wann däin Diplom refuséiert gëtt an s du keng Homologatioun kriss, muss du dës Taxe bezuelen.

Wou fannen ech weider Informatiounen?

Weider Informatiounen fënns du um Site vum Ministère fir Héichschoul a Fuerschung: <http://www.mesr.public.lu/enssup/homologations/index.html>

Kontakt

Madame Josiane Laures
Ministère de l'Enseignement supérieur et de la Recherche
Tel.: 24 78 51 35
E-Mail: josiane.laures@mesr.etat.lu

STROFRÉGESTER (CASIER JUDICIAIRE)

Mise à jour 2021

Verschieden Entreprisë froe bei der Kandidatur en Extrait aus dem Strofregëster vum Kandidat. Déi meescht erwaarde sech en eidele Casier vun hiren zukünftege Mataarbechter.

Däi Casier kanns du ganz einfach iwwert *MyGuichet.lu* ufroen. Du kriss en no denger Ufro an Zäit vun e puer Deeg per Post heem geschéckt.

Et besteet awer och d'Méiglechkeet, de Casier bei de Service du casier judiciaire an d'Stad op d'Gericht sichen ze goen. Heifir muss du däi Pass oder deng Carte d'identité mathuelen.

De Casier kriss du gratis ausgestallt.

Méi Informatiounen zum Casier fënns du um Site www.guichet.lu, ënnert der Rubrik „Citoyenneté” – „Certificats, copies d'actes et extraits de casier judiciaire” – „Extrait de casier judiciaire” – „Demander un extrait de casier judiciaire”.

En français

<https://guichet.public.lu/fr/citoyens/travail-emploi/activite-professionnelle/prealables-vie-professionnelle/demander-extrait-casier-judiciaire.html>

Auf Deutsch

<https://guichet.public.lu/de/citoyens/travail-emploi/activite-professionnelle/prealables-vie-professionnelle/demander-extrait-casier-judiciaire.html>

Nom Studium stellt ee sech oft eng ganz Rei Froen, fir déi richtig Aarbechtsplaz ze fannen – oder mol op der richteger Plaz ze sichen: An elo? Wou fänken ech u mat sichen? Wéi war dat nach méi mat dem CV? A wat ass e Motivatiounsbréif (lettre de motivation)? Wëll ech léiwer an den ëffentleche Secteur oder awer an de private Secteur?

Den éischten Job zefannen ass e wichtege Schrëtt, deen oft d'Weiche fir déi professionell Zukunft vu jonke Leit setzt. Éier een ufänkt mat sichen, muss ee sech awer fir d'éischt fir ee Bräich entscheeden.

Wann s du nach net richtig decidéiert bass, wat s du maache wëlls oder wou däi Wee hiféiere soll, da rode mir dir, dech op d'Sich no enger Aarbechtsplaz an no engem Patron ze maachen, deen dir d'Méiglechkeet gëtt, verschidde Facettë vum Beruff duerch intern Formatioune, déi an der Firma selwer duerchgeféiert ginn, ze entdecken. Lifelong Learning ass e Konzept, dat hautdesdaags ëmmer méi wichteg gëtt, an dir d'Méiglechkeet gëtt, d'Richtung vun denger Karriär während denger professioneller Lafbunn ze wiesselen.

» Wou informéieren ech mech?

Hautdesdaags verëffentleche vill Entreprises hir Jobofferen net nëmmen an den Zeitungen, mee virun allem um Internet. Oft hu Firmae souguer eng Internetplattform, iwwert déi ee seng Kandidatur eraschécke kann.

Et kann ee sech awer och op Jobfoiren a Porte-ouvertes informéieren oder iwwert sozial Netzwierker wéi LinkedIn eng flott Offer fannen.

Internet

Um Internet ginn et eng ganz Rëtsch Sitten, op deenen een no enger Aarbechtsplaz siche kann. Hei eng Opzielung vu verschiddene Sitten, op deenen ee sécherlech déi eng oder aner interessant Offer fënnt:

www.acel.lu/jobs

www.jobsearch.lu

jobs.paperjam.lu

www.springprofessional.lu

www.efinancialcareers.lu

www.jugendinfo.lu/emploi/

www.monster.lu

www.eu.experteer.com

www.itjobs.lu

www.jobs.lu

www.moovijob.com

www.ictjob.lu

www.beruffer.anelo.lu/de/

www.jobserve.com

Secteurs

Association des Banques et Banquiers, Luxembourg www.abbl.lu

Commission de Surveillance du Secteur Financier www.cssf.lu

Association des Compagnies d'Assurances et de Réassurances www.aca.lu

Fedil Business Federation Luxembourg www.fedil.lu

Association of the Luxembourg Fund Industry www.alfi.lu

Chambre des Notaires www.notariat.lu

Ordre des Avocats www.barreau.lu www.mj.public.lu

Ordre des Experts-Comptables www.oec.lu

Ordre des Architectes et des Ingénieurs-Conseils www.oai.lu

Institut des réviseurs d'entreprises www.ire.lu

Association d'Ingénieurs www.aliai.lu

Inspection du Travail et des Mines

3, rue des Primeurs - L-2361 Stroossen

Tel.: (+352) 24 78 61 45

Fax: (+352) 49 14 47

Internetssite: www.itm.lu

Career Days

Verschiede gross Firmaen organisieren regelmässig sogenannt „Career Days“ oder „Journée-de-recrutementen“. Dës Deeg si virun allem fir Studente geduecht, déi deemnächst hire Studium ofschléissen an op der Sich no enger éischer Aarbecht sinn. Op esou Deeg hues du d'Geleeënheet, d'Entreprisë besser kennenzelieren a gläichzäiteg un der Astellungsprozedur deelzehuelen. D'Firmae benotzen dës Méiglechkeet awer och, fir d'Kandidate kennenzelieren an ze kucken, ob si bei d'Entreprise passen. Dofir mussen d'Participanten hei oft eng Rei Tester maachen, déi hir Kompetenzen a verschidde Beräicher iwwerpréiwen.

Tipp: Informéier dech scho vir drun, wat op deem Dag alles geschitt a gefrot gëtt. Esou kanns du dech besser op eventuell Tester preparéieren an du weess, wat dech erwaart.

Sozial Medien

Vill Firmae rekrutieren hautdesdaags iwwert LinkedIn oder kucke sech virum Virstellungsgespräch d'Profiler vun de Kandidaten op de verschidde soziale Medien un. Hei sinn e puer Tipps, wéi s du däi LinkedIn-Profil méi interessant gestalten kanns:

DO'S AND DON'T'S FIR D'AARBECHTSSICH OP LINKEDIN

DO	DON'T
<p>✓ Schaf der en detaillierten Profil</p> <p>D'Recruteure mussen wichteg Schlésselwierder (passend zum Beruff/Posten) fannen. Déi kann en afügen, wann ee seng Erfarunge beschreift oder ee Resumé schreift.</p>	<p>✗ Schéck keng Ufroen ouni Message</p> <p>Wann s du enger Persoun eng Ufro schécks, déi s du net kenns, solls de e Message dobäischreiw. Esou hält déi Persoun dech éischer un.</p>
<p>✓ Activéier d'Job-Alarmen</p> <p>Da kriss du ëmmer eng Benoriichtung, wann eng Job-Offer gepost gëtt, déi dech interesséieren kéint. Esou kéints du dann ee vun deenen éischte Kandidate sinn.</p>	<p>✗ Bewerb dech nëmmen wann s du däin CV matschécks</p> <p>Och wann däi LinkedIn-Profil komplett ass, schéck däin CV mat. Patronen kréien d'Bewerbunge per Mail geschéckt a brauchen dann och däin CV.</p>
<p>✓ Benotz eng Profilfoto</p> <p>LinkedIn-Profiler mat enger Foto si 40% méi visibel, wéi déi ouni Foto. D'Foto soll awer professionell sinn (kee Selfie!)</p>	<p>✗ Net forcéieren</p> <p>Ee Recruteur stänneg unzeschreiw fir e Posten ass net professionell an dëst Behuele gëtt net als Motivatioun opgeholl.</p>
<p>✓ Kuck, wien däi Profil gesinn huet</p> <p>Kontrolléier regelmässig, wie sech däi Profil ugekuckt huet. Et ass villäicht ee Recruteur.</p>	<p>✗ Denk drun, deng Noriichten all Dag ze liesen</p> <p>Wann ee seng Messagen net all Dag liest, kann et sinn datt een eppes Wichtiges verpasst, wéi eng Demande fir een Entretien.</p>

ADEM (Agence pour le développement de l'emploi)

Et ass net ëmmer einfach, nom Studium direkt eng Aarbechtsplaz ze fannen. Hei kann dir d'ADEM duerch verschidden Outilen hëllefen. Si ass en direkt Mëttel, dat all Mënsch zu deem Zweck zur Verfügung steet. Et ass dofir oft gutt, d'ADEM schon am Ufank vun der Aarbechtssich un ze kontaktéieren, an net eréischt, wann ee wierklech näischt fënnt.

All d'Informatiounen zur ADEM an hire Servicer fënns du ënnert www.adem.lu.

Wat soll ech als Diploméierte maachen?

Soubal ee mam Studium fäerdeg ass, kann ee sech bei der ADEM umellen an a reegelméissegem Kontakt mat engem Conseiller professionnel stoen. Dëst déngt virun allem dozou, keng Zäit bei der Aarbechtssich ze verléieren.

Mell dech via de Contat Center vun der ADEM un 247-88888 oder fëll en online Formulaire aus deen's du op www.adem.lu fënns, Rubrique Demandeurs d'emploi/Comment s'inscrire.

Wichtig! Och wann ee sech bei der ADEM ugemellt huet, soll a muss ee selwer weider no engem Job sichen.

Wat mécht de Service Demandeurs d'emploi?

De Service Demandeurs d'emploi mécht de Lien tëschent de Leit, déi op der Sich no enger Aarbecht sinn - dat heescht dir - a potentiellen Employeuren. De Beroder hëlleft dir bei der Sich an informéiert dech iwwert deng Rechter. En encadréiert d'Leit, déi eng Aarbecht sichen, och andeems en hinnen hëlleft, hire professionnelle Projet ze definéieren a proposéiert de Kandidate Formatiounen oder Mesuren, déi hir Chancen, sech um Aarbechtsmarché z'integréieren, erhéijen.

Wat mécht d'Jugendgarantie?

D'Jugendgarantie ass en europäesche Programm, deem säin Zil et ass, Jonken tëschent 16 a 30 Joer bannent den éischte véier Méint, nodeems si sech bei der ADEM ageschriwwen hunn, eng qualitativ gutt Joboffer, en Apprentissage, eng Mesure oder eng Formatioun ze proposéieren.

Wat ass de Service d'orientation professionnelle vun der ADEM an der Maison de l'orientation?

De Service d'orientation professionnelle, deen an der Maison de l'orientation an der Stad, an de Raimlechkeete vun der ADEM zu Esch-Belval an an der Maison de l'orientation zu Dikrech geleeën ass, ënnerstëtzt jiddereen, dee sech orientéieren oder ëmorientéiere wëll, a stellt eng breet Palett vun Informatiounen an Dokumenter, wat d'Beruffer oder d'Beruffswiel ugeet, zur Verfügung. De Service d'orientation professionnelle vun der ADEM (ADEM-OP) organiséiert och individuell Orientéierungsgesprécher a verwalt d'Léierplazverméttlung. An en-kem Kontakt mam Aarbechtsmaart bitt den ADEM-OP Servicer un, déi net nëmme personaliséiert sinn, mee och mat der Realitéit vum Aarbechtsmaart iwwereneestëmmen.

Wat ass den JobBoard?

Den JobBoard vun der ADEM ass en Online-Service, deen et dir erméiglecht, Jobofferen, déi vun den Entreprisë bei der ADEM gemellt goufen, online ze kucken. Däin Accès op den JobBoard kriss du esoubal s du ageschriwwen bass.

Wann eng Offer dech intresséiert, gees du an d'Rubrik "Candidature". De Conseiller kuckt, ob däi Profil bei dës Joboffer passt, a wann dat de Fall ass, setzt hien dech mam Patron a Relatioun.

Wat ass de „Pool des assistants pédagogiques“?

De „Pool des assistants pédagogiques“ ass eng Mesure vun der ADEM, vun där eng Persoun, déi op der Sich no enger Aarbecht ass an déi mindestens eng Première oder eng Treizième huet, ka profitéieren.

Wann ee fir dës Mesure selektionéiert gëtt, huet ee während engem Joer d'Méiglechkeet, Direktere vu Lycéeën mat administrativen Tâchen ze assistéieren an et ass ee verantwortlecht fir d'Surveillance vun de Schüler.

En français :

Toutes les informations concernant l'Agence pour le développement de l'emploi : www.adem.lu

Informations concernant les jeunes demandeurs d'emploi : <http://www.adem.public.lu/fr/jeunes/index.html>

Wann een eng Plaz fonnt huet, déi engem gefält, an déi bei ee passt, geet et drëm, den Dossier ze preparéieren, an dat esou, dass ee sech méiglechst gutt an avantagéis beim Patron presentéiert.

» Wourouser besteet eng Kandidatur?

Eng Kandidatur ka vun Employeur zu Employeur ganz verschidde sinn, mee meeschtens besteet se emol aus engem Liewenslaf (CV) an engem Motivatiounsbréif. E Patron ass am Recht, eng Kopie vun dengem Diplom a Referenzen ze froen. En Extrait vum Casier judiciaire ka gefrot ginn, mee et muss an der Annonce stoen an et muss Sënn maachen, datt e verlaangt gëtt (am finanzielle Beräich, Droit, asw.). Wann s du am Ausland studéiert hues, muss du däin Diplom am Registre des titres aschreiwe loossen.

Referenze ginn oft vum Patron gefrot a kënnen och kontrolléiert ginn, andeems de Patron deene verschiddene Firmaen urifft, fir ze froen, ob s du do geschafft hues. No engem Stage kanns du ee Certificat de stage froen, dee beweist, datt s du de Stage wierklech gemaach hues. Wann alles gutt gelaf ass am Stage an d'Leit mat dir zefridde waren, kanns du eng Lettre de recommandation froen (wou de Patron vun denger gudder Aarbecht an denge Stärkte schwätzt)

Liewenslaf (CV)

Den CV ass e bësse wéi eng Visittkaart, wou all déi wichteg Informatiounen sollen drastoen. Et ass dat Dokument, dat als éischt gekuckt gëtt, awer nëmme ganz kuerz. Däin CV muss also iwwersiichtlech an iwwerzeugend sinn.

Inhalt

Perséinlech Donnéeën

Den Numm, de Virnumm, d'Adress, d'Telefonsnummer, d'E-Mail-Adress, d'Nationalitéit, de Führerschäin an ob s du e perséinlechen Auto hues, muss op alle Fall um CV stoen. Du kanns däi Geschlecht an däi Gebuertsdatum och erwänen, mee a verschidde Kulture sollen déi Informatiounen net um CV stoen. Informéier dech, falls du eng Plaz am Ausland sichts.

Studium

Den Diplom, de Studiegang, d'Ofschlossjoer souwéi d'Etablissement sollen um CV stoen. Du kanns däi Studium e bësse beschreiwen andeem s du deng Haaptfächer opziels oder Themen, déi dir wichteg sinn (z. B. d'Thema vun denger Masteraarbecht). Wann s du op enger renommierter Uni waars, kanns de se ervirhiewen.

Praktesch Erfarungen

An dëser Rubrik solls de all deng praktesch Erfarungen opzielen a beschreiwen, zum Beispill deng Studentenjobben a Stagen.

Fir all Erfahrung solls de den Numm vun der Firma, d'Stad an d'Land, d'Dauer vum Studentenjob/Stage an d'Positioun uginn. Beschreif deng Aufgaben a Responsabilitéiten.

Verschiddenes

- **EDV/Kenntnisser an der Informatik**

Ziel déi Programmer a Systemer op, mat deenen s du scho geschafft hues. Déi Programmer, déi hautdesdaags bal ëmmer gefrot ginn, sinn MS Office an Outlook.

- **Sproochen**

Fir deng Sproochekenntnisser unzeginn, benotz d'Referenz-Ofkierzung vum CECRL (A1, A2, B1, asw.) a wann s du Certificaten hues, déi däin Niveau bestätegen, da schreif dat och op den CV. Wann s du net weess, a wéi eng Kategorie deng Kenntnisser kënnen agestuft ginn, da beschreif däin Niveau (fléissend, Basikenntnisser, asw.). Dëst ass awer relativ vague.

- **Hobbyen an Interessi**

Wann s du Hobbyen hues, déi eppes mam Job ze dinn hunn an déi wichteg Kompetenzen ervirhiewen, kanns de déi op den CV dobäischreiwen (z. B. Fotografie fir e Posten am Marketing oder Graphikdesign).

Wann s du aktiv an Associatioune bass, kanns de dat och op den CV schreiwen. Géff den Numm vum Veräin un a präziséier, a wéi engem Beräich en aktiv ass. Beschreif däi Posten an deng Responsabilitéiten.

Reegelen

Am Prinzip ginn et keng Reegelen, wat den CV betrëfft. Dat hänkt awer vum Land a vun der Kultur of. Informéier dech, wann s du am Ausland wëlls schaffen.

DO'S AND DON'T'S VUM CV

DO

- ✓ Denk drun, däin CV **reegel-méisseg upzedaten** (Telefonsnummer, Adress, Email, déi verschidden Datumer an deng Disponibilitéiten).
- ✓ Deng Erfarunge solls de an **ëmgekéierter chronologescher Reiefolleg** opzielen (als éischt déi rezenstst Erfarungen).
- ✓ **Pass däin CV dem Posten un**, fir deens du dech mells. Benotz **präzis Stéchwierder** fir deng Kompetenzen ervirzehierwen an deng Aufgaben ze beschreiwen.
- ✓ Däin CV **däerf natierlech faarweg** sinn, dëst hänkt awer och vum Land an der Kultur of.
- ✓ Däin CV soll an der **Sprooch vun der Firma / Annonce** sinn. Informéier dech, wann s du dir net sécher bass. Meeschtens ginn CVen zu Lëtzebuerg op Franséisch verfaasst.

DON'T

- ✗ De Patron ka ganz einfach d'Informatiounen an d'Erfarungen **nopréiwen. Léi net a sief präzis.** A ganz wichteg: Bleif authentesch!
- ✗ **Maach eng Foto** op däin CV, wann s du eng professionell Foto hues. Wann s de keng hues, da looss et sinn. Wann awer eng gefrot gëtt an der Annonce, da muss de eng dropsetzen.
- ✗ En CV soll bannend e puer Sekonnen analyséiert kënne ginn. Schreif **also keng ze laang Sätz a benotz éischter Stéchwierder** (déi dem Secteur ugepasst sinn). E soll visuell sinn, benotz also weder ze grouss oder ze kleng Schrëften.
- ✗ Benotz **keng Ofkierzungen.** Schreif d'Nimm vun de Firmaen, Unien an Diplomer aus.
- ✗ Pass op datt däin CV **net ze laang** ass. E soll net méi wéi zwou Säiten hunn. Denk drun, de Link op däi LinkedIn Profil dranzesetzen.

- Schreif keng Feeler! – Iwwerlies däi CV a looss och aner Leit driwwer kucken. Schreiffeeler um CV sinn absolut Tabu!
- Léi net! Verschidde Firmae kontrolléieren, ob s du och tatsächlech ob der Uni studéiert hues, a wéini s du däin Diplom krus. Dobäi kënnt, dass een zu Lëtzebuerg oft ee kennt, deen dech och kennt a sou Informatiounen aus dem CV iwwerpréiwe kann.

Motivatiounsbréif

De Motivatiounsbréif gëtt meeschtens mam CV matgeschéckt. Do solls du weisen, datt s du de perfekte Kandidat fir de Poste bass. Et ass wichteg, datt s du dech iwwert d'Firma informéiers an d'Job-Beschreibung genau lies.

Inhalt

Als éischt emol muss deng Adress an déi vun der Firma uewe stoen, souwéi de Sujet (Beispill: Objet: Candidature pour le poste de XXX)

1. Stell dech kuerz vir an erklär, wou s du d'Annonce gesinn hues a firwat s du dech mells.
2. Weis dem Employeur, datt s du d'Firma kenns, andeem s de vun den Haaptaktivitéiten a vum Poste schwätz. Erklär, firwat dee Posten dech interesséiert a wat deng Motivatioune sinn.
3. Beweis, datt s du dee perfekte Kandidat bass an erklär, wat s du der Firma brénge kenns.
4. Schléiss mat Héiflechkeetsformelen of. Denk drun, ze schreiwen, datt s de fir e Gespréich disponibel bass.

Hautdesdaags gëtt de Motivatiounsbréif bal ëmmer um Computer geschriwwen. Wann awer an der Annonce steet, datt si gären en handgeschriwwene Motivatiounsbréif hätten („lettre de motivation manuscrite“), da schreif en op der Hand.

Wann all deng Dokumenter prett sinn, kanns de deng Kandidatur fortschécken. Déi meescht Kandidature gi per E-Mail, iwwert d'Internetsäit vun der Firma oder iwwert LinkedIn verschéckt.

- Genau wei de CV, muss och de Motivatiounsbréif bei all Dossier ugepasst ginn, an och hei si Schreiffeeler Tabu.
- Denk drun, ze ënnerschreiwen.
- Online fënnt ee vill Modeller vun esou Bréiwer. Du kanns se als Virlag huelen an dech dovun inspiréieren. Si sollen awer net einfach kopéiert ginn!
- Évitéier ze vill Floskelen – de Motivatiounsbréif soll en treit Bild vun dir ginn.
- Setz deng Stärkten an de Virdergrond a géff konkret Beispiller, fir deng Kompetenzen aus dem CV ze beleen.
- Benotz déi gängeg Schrëften a schreif weder ze kleng, nach ze grouss.
- Schreif am Present a benotz aktiv Verben.
- Iwwerlies! Feeler am Motivatiounsbréif sinn absolut ze vermeiden a kënnen dozou féieren, datt deng Kandidatur eliminiéiert gëtt.

Referenz

- Ëmmer méi Entreprisë froe Referenze vu Stagen an Diplomer. Heinsdo kontrolléieren si déi Donnéeë selwer, ouni dass du agräife kanns oder muss.
- Wann s du e Stage gemaach hues, fro no engem Certificat de stage an duerno no engem Certificat de travail. Dës kanns du mat dengem Dossier fir d'Kandidatur fortschécken.

Wann all deng Dokumenter prett sinn, kanns de deng Kandidatur fortschécken. Déi meescht Kandidature gi per E-Mail, iwwer d'Internetsäit vun der Firma oder iwwert LinkedIn verschéckt.

Verschéck all deng Dokumenter als PDF a géff de Fichiere passend Nimm (CV_Max_Mustermann.pdf; Lettre_de_motivation_Max_Mustermann.pdf).

DÉI NEXT ETAPPEN – VIRSTELLUNGSGESPRÉICH A SELEKTION

Mise à jour 2021

Virstellungsgespréich

Nodeems de Patron deng Kandidatur analyséiert huet, kann en dech an e Virstellungsgespréich ruffen. Dat weist, datt en interesséiert ass a méi Informatiounen wëll.

Den Oflaf

Et ka sinn, dass s du e Virstellungsgespräch mat enger oder mat e puer Persounen hues. Dat hänkt vun der Firma of.

An enger éischter Phas probéiert den Interviewer méi Informatiounen iwwert dech ze kréien. Meeschtens muss ee sech direkt am Ufank emol virstellen. Do solls du iwwert däin universitäre Parcours schwätzen, deng Erfarungen an däin eventuelle Benevolat oder däin Engagement an Associatiounen oder Veräiner. Lies net einfach däin CV of, mee géff dem Interviewer zousätzlech Informatiounen, zum Beispill iwwert deng konkret Aufgaben an denge Stagen. Du wäerts dozou nach Froe gestallt kréien. Fir deng Kompetenzen ze bewäerten, wäert den Interviewer konkret Situatiounen oder Beispiller froen, wou s du déi verschidde Kompetenze virweise konnts. Do ass et wichtig, eng Äntwert ze ginn (et kënnt net positiv eriwwer, wann een näischt ze ziele weess) an déi ze beschreiwen.

Hei e puer Tipps, wéi ee sech kompetent virstellt:

Den Elevator Pitch, eng effizient Method fir sech virzestellen

„Wat méchs du esou am Liewen?“, „Kënnt Dir Iech virstellen?“ ... dëst si Froen, déi ee mol heiansdo gestallt kritt. Sech kompetent virstellen an net ze vill oder ze mann soen ass net ëmmer einfach. Hei hues du e puer Tipps, fir däin Elevator pitch ze verbesseren an e gudden éischten Androck ze hannerloossen.

- 1. Ech**

Stell dech verständlech a präzis vir (**Numm, Funktioun oder Posten**). Benotz einfach Wieder a kee fachspezifische Vocabulaire. Géff net ze vill Detailer. Déi aner Persoun soll relativ schnell begräifen, wat s du méchs.
- 2. Meng Leeschtungen**

Géff een oder e puer Beispiller vu **bedeutend professionellen Erfolger oder Leeschtungen**. Benotz Zuelen, fir se ze beschreiwen (Beispill: „Ech hunn ee Prozess verbessert an doduerch den Émsaz vun der Firma ëm 15% erhéicht“). Et soll einfach ze verstoe sinn, dofir solls de net ze vill an den Detail goen. Wann et däi Gesprächspartner interesséiert, wäert hien dir Froen dozou stellen.
- 3. Dir**

Schwätz vun der **Situatioun vum Interviewer an/oder der Firma**. Weis, dass s du d’Problemer kënns, déi si begéinen an eng Léisung dofir häss. Benotz Ausdréck wéi „Dir“, „selwecht“ an „ähnlech“, fir ze weisen, dass s du déi Situatioun verstees.
- 4. Mir**

Iwwerlee, **wat s du der Firma brénge kanns**. Firwat solle se dech astellen an net een aneren?

Deng Presentatioun soll net méi wéi zwou Minutten daueren. Et ass wichtig, dass ee säin Elevator pitch ausweneg kennt an en net einfach opseet. Et soll natierlech wirken. Üb virum Spigel oder mat engem Kolleg.

An enger zweeter Phas wäert den Interviewer dir d’Entreprise an de Poste virstellen, fir deen s du dech gemellt hues. Et ass natierlech erwünscht, Froen ze stellen. Zéck also net. Et ka sinn, dass den Interviewer an dëser Phas scho vum Salaire schwätzt. Du kanns och roueg den Delai fir d’Äntwert froen (e läit meeschtens tëscht e puer Deeg an e puer Wochen). Et kann natierlech och sinn, dass s du nom Gespräch direkt e Kontrakt kriss. Dat ass allerdéngs seelen de Fall.

E Virstellungsgespräch dauert am Prinzip tëscht 30 Minutten an enger Stonn. Dëst kann awer variéieren (et hänkt dovun of, wéi vill Zäit den Interviewer huet, ob s du d’Büroe gewise kriss, asw.).

Normalerweis huet een zwee bis dräi Gespréicher, éier een eng Äntwert kritt, awer dat variéiert jee no Firma. A verschidde Fäll geet ee Gespräch duer, wat awer seelen ass. Et ka sinn, dass dat éischt Gespräch mat de Ressource-humainen ass an dat nächst mam Chef, dat hänkt och vu Firma zu Firma of.

- Wa méi wéi eng Persoun do ass, soll ee sech net nëmmen op eng Persoun konzentréieren, mee op se all. Och wann nëmmen eng Persoun d’Froe stellt.
- Eng Erfahrung vun zwee Joer an zéng Minutte presentéieren an déi zéng Joer duerno an nëmmen zwou Minutten ass och net erwünscht. Am beschten alles ëmmer zäitlech gutt équilibréieren.
- Net ze vill net ze wéineg schwätzen. E Virstellungsgespräch soll ausgeglach sinn. Du solls kloer op dem Interviewer seng Froen äntwerten ouni ze laang ze braddelen, op der anerer Säit soll den Interviewer dir och net all Wuert aus der Nues mussen zéien.

WÉI EE SECH FIR E VIRSTELLUNGSGESPRÉICH VIRBEREET

1. KONTAKTDATE VUM INTERVIEWER.

Informéier dech iwwert dës Persoun, wat se méischt a wéi laang se schonn an der Firma schafft. Op LinkedIn fënnt ee meeschtens vill Informatiounen.

2. NUMM AN ADRESS VUN DER FIRMA.

Informéier dech iwwert d'Firma, wat se mécht a wat hir Wäerter sinn. Kuck, wou se sech befënnt an wéi een am einfachsten dohinner kënnt. Falls du mam Auto fiers, informéier dech wou s du parke kanns. Et ass wichteg datt s de pünktlech bass (5-10 min éischer, net méi fréi an net ze spéit)!

3. LIES D'JOB BESCHREIWUNG

nach eemol an iwwerlee a wéi wäit deng Erfarungen der Firma eppes brénge kënnen.

4. ADEQUATEN OUTFIT.

Du solls dech an denge Kleeder wuelfillen, awer och professionell wierken. Propper Schong, kee Fleck oder Lach an de Kleeder, net ze vill Parfum a Make-up.

5. DU SOLLS WËSSEN, WAT OP DENGEM

CV STEET, (Datumer vun dengem Erfarungen, ...) mee du solls en net einfach opsoen. Probéier, fräi ze schwätzen an natierlech eriwwerzekommen. Bréng däin CV mat.

6. PASS OP DENG KIERPERSPROOCH OP!

Hal dech riicht, bleif roueg sëtzen a behal e Bléckkontakt, och wann e puer Persounen um Gespräch deelhuefen.

7. PREPARÉIER E PUER FROEN FIR DE

SCHLUSS. Schwätz net vum Salaire wann den Interviewer en net erwäänt.

8. BLEIF ËMMER HÉIFLECH.

Kritiséier däin ale Patron net a géff net deenen aneren d'Schold, wann eppes an dengem Studium oder Stage net geklappt huet.

PRETT ?

Nom Virstellungsgespréich

So dem Employeur Merci. Dat weist däin Interessi fir den Job an ass herno villäicht den Detail, deen den Ënnerscheed mécht. Schreif him eng E-Mail a ruff op kee Fall un (dat kënnt opdränglech eriwwer). Du kanns an där E-Mail och nach kleng Saache präziséieren, déi s du am Virstellungsgespréich vergiess hues. Hei ass e Beispill:

Objet: Suite à notre entretien pour le poste de « intitulé du poste »

Madame, Monsieur,

Faisant suite à notre entretien de ce matin, je tiens à vous remercier pour le temps que vous m'avez consacré et la qualité de notre échange, qui n'ont fait que renforcer mon intérêt pour le poste de XXX.

Lors de notre discussion, nous avons évoqué le projet XXX que j'ai entrepris lors de mes études. Veuillez trouver ci-joint un document qui illustre les actions menées dans ce cadre.

Je me permets en outre de vous transmettre les coordonnées de mon ancien manager chez XXX, qui pourra vous en dire davantage sur moi si vous le souhaitez : ...

Dans l'attente de votre retour, je reste à votre disposition pour de plus amples informations ou un second entretien.

Veillez agréer, Madame, Monsieur, l'expression de mes respectueuses salutations.

Virnumm Numm

Adress

Telefonsnummer

Stell dir d'Fro, wéi et gelaf ass. Du muss dech auto-evaluéieren. An iwwerlee, wat s du häss sollen anescht maachen a wat gutt war. Dat ass wichteg fir déi nächst Gespréicher.

Verschiede Firmae froe méi wéi nëmmen e Virstellungsgespréich. Et ka sinn, datt nach Tester oder Assessments duerchgeféiert ginn.

Sproochentester: Déi hunn als Zil, däin Niveau ze bestätegen.

Perséinlechkeetstest: Do ginn et keng richteg oder falsch Äntwerten an d'Zil ass et net, dech ze jugéieren. Et ass einfach fir erauszefannen, wat deng Preferenzen an deng Motivatioun op der Aarbecht sinn. Do solls du also éierlech a spontan äntweren.

Wëssenstester: Excel, Kompatibilitéit, asw.

Logiktester: Déi sollen deng Raisonmenter a Léierfäegkeete moossen, fir ze kucken, ob s du fir dee Poste gëeegent bass.

Assessment centre: Wann eng Firma wëll, datt s du un engem Assessment centre deelhëls, da wëll se eng méi komplett a komplex Vue vun denger Perséinlechkeet an denge Kompetenzen. Et dauert tëscht engem hallwen Dag an zwee Deeg, wou s du verschidden Tester méchs an Aufgabe léisen, u Fallstudie schaffen a bei Rollespiller matmaache muss. Während engem Assessment centre huet een och erëm Virstellungsgespréicher.

Wann de Patron den Delai net anhält, bannent deem e gesot hat, datt e géing äntweren, da waart nach zwee bis dräi Deeg, éier s du dech mells. Och hei solls du eng E-Mail schécken an net uruffen. Hei ass e Beispill:

Objet: Suite à notre entretien pour le poste de « intitulé du poste »

Madame, Monsieur,

À l'issue de notre entretien dans vos locaux en date du (date de l'entretien) pour le poste de (intitulé du poste), vous m'aviez indiqué que vous seriez en mesure de me faire un retour pour le (date). N'ayant à ce jour aucune nouvelle et étant toujours intéressé(e) par le poste, je me permets de vous recontacter afin d'en savoir plus sur votre position concernant ma candidature. Je reste à votre disposition pour toute information complémentaire ou pour un autre entretien éventuel.

Je vous remercie par avance.

Avec mes cordiales salutations,

Virnumm Numm

Adress

Telefonsnummer

Wann s du trotz där E-Mail keng Äntwert kriss, da looss et sinn. Et huet kee Wäert nach weider Mailen ze schécken oder unzeruffen. Géff net op a schéck weider Kandidaturen.

DÉI VERSCHIDDEN AARBECHTSSECTEUREN ZU LËTZEBUERG

Wëlls du deng Carrière am Privatsecteur maachen? Oder awer éischer am öffentleche Secteur?

Fir dir dës Entscheidung ze erlichteren, hu mir eng Rei Informatiounen vun deene verschidde Representante gesammelt an dës fir dech zesummegestallt.

Privatsecteur

Enner Privatsecteur falen all déi Beruffer, déi net „öffentlech“ sinn, also keen direkte Lien mam Lëtzebuurger Staat opweisen. Am Privatsecteur fënns du eng Hällewull verschidde Berufsméiglechkeeten: vun Independanten, Kooperatiounen, kleng- bis mëttelgrouss Firmen, Multinationalen, HORECA, a villes weider. Hei fënns du puer Beruffer aus dem Privatsecteur:

<https://en.jobs.lu/Jobs.aspx?Keywords=Secteur+Priv%C3%A9>

Wéi mellen ech mech op eng Gemengeplaz?

De Rekrutement vun de Gemengenagente gëtt op Basis vun „Appel-à-candidatures“ um Internet-Site vun de Gemengen, déi rekrutéieren, oder/an an de verschiddenen Zeitungge publizéiert. D'Leit ginn da fir e Virstellungsgespréich geruff.

Fir d'Carrière A1 sinn Admissibilitéitsexame mat spezifischen Tester néideg.

Op wéi eng Plaze kann ech mech mat engem Secondaires-, Bachelor- oder Master-Diplom mellen?

D'Membere vun der AFUC sinn alleguerten an der Carrière supérieure (A1, sous-groupe scientifique et technique) an hunn ee Master-Diplom. Déi verschidde Carrière mat hire jeeweilegen Diplomer sinn am Règlement grand-ducal du 28 juillet 2017 déterminant le régime et les indemnités des employés communaux stipuléiert.

A wéi enger Carrière fänken ech un?

Während deenen éischte Jore muss de rekrutéierten Agent e Stage maachen, während deem dësen och un enger Formatioun muss deelhuefen.

Wann den Agent dann definitiv noméiert gëtt, gëtt seng Remuneratioun (op Basis vun der viregter Aarbechtshauer am privaten oder öffentleche Secteur) ugepasst.

D'Gemengebeamte ginn nom stipuléierte Barème remuneréiert.

Wou fannen ech d'Offeren?

D'Aarbechtsplaze ginn iwwert „Appel-à-candidatures“ um Internet-Site vun deene Gemengen annoncéiert, déi rekrutéieren, oder/an an de verschiddene Medien/Zeitunge publizéiert.

Virdeeler, wann een op der Gemeng schafft

D'Gemeng bitt esouwuel ofwiesslungsräich Tâchen am Déngscht vum Bierger wéi och eng sécher Plaz.

Wéi eng Exame muss ee maachen?

De Kandidat muss een Admissibilitéitsexame maachen.

Während sengem provisoireschen Déngscht muss den Agent eng Formatioun um Institut National de l'Administration Publique (INAP) matmaachen.

Zum Schluss huet den Agent nach een definitiven Exame mat der Redaktioun vun engem spezifische Memoire, fir seng Formatioun a seng Stagezäit ofzeschléissen.

Wéi mellt ee sech dofir un?

Esouwuel fir den Admissibilitéitsexame wéi och fir d'Formatioun an den definitiven Exame muss ee sech iwwert den Inneministère, deen d'Ausschreiwung mécht, umellen.

Weider Informatiounen iwwert d'Examens-Prozedure fannt dir ënnert folgendem Link: <https://govjobs.public.lu/fr/examen-concours/secteur-communal.html>

Engagez-vous au service du citoyen

Am öffentliche Déngscht schaffen - en Engagement am Service vum Bierger

Mat 24 Ministèren a méi wéi 120 Verwaltunge begéint eis den öffentliche Déngscht mat bal 32.000 Agenten zu Lëtzebuerg (Zuelen am 1. Semester 2021) iwwerall am Alldag a suergt fir de grondleeënde Fonctionnement vun eiser Gesellschaft. Deementspriedend villfälteg sinn d'Gebidder, an deenen ee sech beruflech beim Staat abréngen kann, sief et als Fonctionnaire, Employé oder Salarié.

Vun der Héichschoulbildung zur Fiskalitéit, vum Aménagement du Territoire zu der Gesondheet oder der Ëmwelt, et feelt net u Méiglechkeete fir am generellen Intérêt ze schaffen an e qualitativ héichwäertegen öffentliche Déngscht z'offréieren.

A sou verschidde wéi d'Aarbechtsberäicher, genee sou verschidde sinn och d'Carrière.

Eng Carrière beim Staat dat heescht nieft der Diversitéit u Beruffer och e grouse Choix un adaptéierte Formatiounen, déi lech eng permanent professionell Weiterbildung erlaben. Dozou kommen Opportunitéiten am Beräich vun der interner Mobilitéit, déi lech et erméiglechen, lech weiderzëntwéckelen an nei Aspekter vum Déngscht um Bierger kennenzelieren. Flexibel an innovativ Aarbechtszäiten erlaben zudeem en Equiliber tëschent Beruff, Famill a Fräizäit.

GEMEINSAM WÄERTER DEELEN

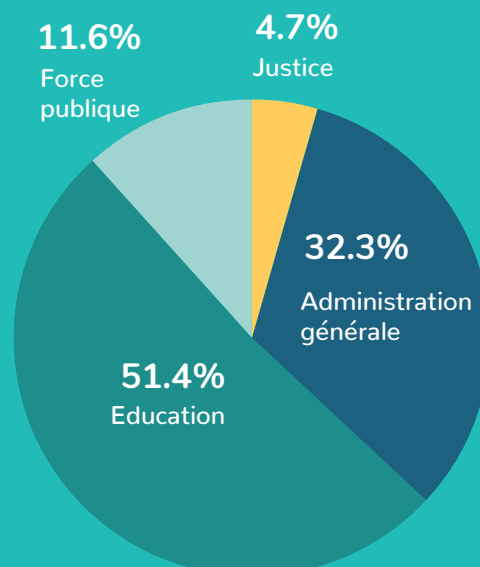
- Eng Aarbechtskultur, déi op de Service an d'Effikassitéit ausgeriicht ass – d'Bierger stinn am Mëttelpunkt a mir ginn op hir Besoinen duerch e schnellen a qualitativ héichwäertegen Service an
- De Respekt vun de Prinzipie vum öffentliche Déngscht: Integritéit, Objektivitéit, Respekt an Transparenz

D'Fonction publique an Zuelen (1. Semester 2021)

31.866 Agenten

1/3 vun den Agenten beim Staat hu manner wéi 35 Joer.

OP DER SICH NO SPEZIALISÉIERTE PROFILLER

Fir kënnen all d'Missiounen vum ëffentlechen Déngscht z'erfëllen, rekrutéiert de Staat spezialiséiert Profiller an alle Beräicher. D'Besoine wat d'Wëssen an d'Kompetenzen am Beruff ugeet hunn enorm evoluéiert an de Staat sicht Leit, déi héich motivéiert, qualifizéiert a spezialiséiert sinn. Egal a wéi engem Beräich Dir Är Ausbildung ofgeschloss hutt, den ëffentlechen Déngscht brauch Mataarbechter, déi sech abréngen an engagéieren!

EIS VERSCHIDDE BERUFFSKATEGORIEN

Affaires générales	Communication et information	Environnement et aménagement du territoire	Mobilité et transport	Sécurité sociale
Affaires juridiques et contentieux	Economie	Finances publiques, gestion budgétaire et financière	Personnel et organisation	Technique et infrastructure
Agriculture et viticulture	Education et formation	Fiscalité	Population, défense et sécurité	Technologie de l'information et de la communication
Arts, culture et patrimoine	Emploi et travail	Justice	Relations internationales	
Cohésion sociale	Enseignement supérieur et recherche	Logistique, maintenance et acquisition	Santé	

Beim Staat schaffen - GovJobs.lu

GovJobs.lu proposéiert lech op ee Bléck all nätzlech Informatiounen zu de Beruffer an dem Rekrutement beim Staat.

Mat GovJobs.lu bleift Dir up-to-date wat déi aktuell Job-Offeren am ëffentlechen Déngscht ugeet. Dir kënt lech d'Posten vun deene verschiddene Ministère a Verwaltungen online ukucken, lech direkt op eng oppe Plaz mellen oder lech per E-Mail informéiere loossen, wann nei Offeren an ärem Beräich publizéiert ginn.

Op GovJobs.lu fannt Dir och all d'Detailer iwwert déi verschidde Carrièren déi et beim Staat ginn. Informéiert lech zum Beispill iwwert d'Carrière vum Fonctionnaire an de Rekrutement iwwert Examen-Concours, oder iwwert d'Carrière vum Employé de l'État.

A mat de GovJobs Filmer kritt dir en éischten Abléck an d'Diversitéit souwuel vun de Beruffer wéi och vun de Profiller beim Staat!

Interesséiert un engem Job beim Staat?

Aktuell Job-Offeren, Informatiounen zum Examen a viles méi fannt Dir op

[GovJobs.lu](https://www.govjobs.lu)

D'Handwierk ass e wichtege Piliere vun enger effikasser an nohalteger Wirtschaft zu Lëtzebuerg. Als Haaptacteur vun der Ekonomie beschäftegt d'Handwierk qualifizéiert Persounen a performanten Entreprises a schafft domat stabil Aarbechtsplazen.

All Dag consomméiere mir Produiten a benotze mir Servicer, déi vun Handwierksbetriber hiergestallt oder uegebuede ginn. D'Handwierk befënnt sech matzen an der Gesellschaft, léist esou munch Problemer, déi sech an eisem Alldag stellen, an ass DE Partner, wann et ëm d'Schafe vun Iddien an Innovatiounen, Aarbechts- an Zukunftsperspektiven, Zefriddenheet an Houfert duerch d'Hierstelle vu konkrete Produkte geet.

Mat ronn 8.000 Betriber a 99.500 Leit, déi an dësem Beräich schaffen, ass d'Handwierk den éischten Employeur am Land a mat iwwer 1.800 Persounen, déi eng Léier maachen, den Haaptformateur zu Lëtzebuerg. D'Handwierk representéiert 21% vun alle Betriber an 21% vum gesamten Emploi hei am Land.

D'Handwierk spillt domat eng wichteg Roll an der Lutte géint de Chômage, well et eng grouss Unzuel vu stabillen Aarbechtsplaze schafft. Allerdéngs ass eng qualifizéiert Aarbechtskraaft ze fannen eng vun den Erausforderungen, déi d'Aktivitéite vun den Handwierksbetriber aschränkt. D'Nofro no qualifizéierte Persounen ass deemno am Allgemenge grouss.

Am Handwierk schaffen 99% vun de Salariaéen a klengen a mëttelstännege Betriber, déi a sechs verschidde Secteuren opgestallt sinn.

- Liewensmëttelberäich
- Moud, Gesondheet an Hygiène
- Mechanik

- Bau
- Kommunikatioun a Multimedia
- Konscht a Verschiddenes

Handwierk - dat heescht, eng Vilfalt vu Beruffer a Karriärsméiglechkeeten an dat esouwuel fir Leit, déi fréi hir berufflech Ausriichtung an d'Handwierk gemaach hunn, ewéi och fir Quereinsteiger, déi méi spéit iwwer Ëmweeër an d'Handwierk fannen an déi spéider an hirer berufflecher Karriär festgestallt hunn, datt hiert d'Häerz fir d'Handwierk schléit.

D'Handwierk bitt reell Perspektiven a Karriärschancen

D'Handwierk brauch dynamesch Leit, mat enger gudder Qualifikatioun, staark Profiller a virun allem motivéiert jonk Talenter.

Méi wéi 35% vun de Betriber wäerte sech an deenen nächsten zéng Joer d'Fro vun der Nofolleg stelle mussen, wat eng Chance a gläichzäiteg eng Erausforderung duerstellt. Wien also Karriär am Handwierk maache wëll, deem stinn d'Dieren op.

D'Ausbildung

Eng handwierklech Ausbildung, déi mat engem DAP ofschléisst, ass nach ëmmer d'Referenz-Qualifikatioun, fir sech déi néideg technesch Kompetenzen unzëeegnen. Dës ass vun de Betriber immens gefrot, fir esou dem Client eng qualitativ héichwärteng Aarbecht ubidden ze kënnen.

Zirka 90% vun den Absolvente vun enger handwierklecher Ausbildung fanne bannent sechs Méint eng Aarbechtsplaz oder féieren hir Formatioun weider. An ëm 70% vun den Absolvente vun enger Ausbildung am Handwierk fannen eng Aarbechtsplaz bei hirem Ausbildungsbetrieb. (Quell: Etude Transition Ecole – Vie active (TEVA) Menje, 2017).

D'Ausbildung ass also immens attraktiv an och fir Erwuessener nach méiglech.

De Meeschterbréif

De Meeschterbréif ass déi Formatioun, déi een als zukünftigen Entrepreneur a Féierungskraaft beschteens op d'Gestioun an d'Iwwerhuele vun engem Betrieb virbereet. Et ass DÉI Ausbildung, déi déi theoretesch, praktesch a pedagogesch Kompetenze vermëttelt, déi gebraucht ginn, fir e Betrieb ze grënnen an ze leeden a säin Knowhow a Kënnen un déi nächst Generatioun weiderzeginn.

D'Inhalter vum Meeschterbréif gi kontinuéierlech un d'Erausfuerderunge vu Muer a vum Aarbechtsmarché ugepasst, an esou mécht dech den Diplom vum „Brevet de Maîtrise“ fit fir d'Zukunft. Den Accès zu dëser Formatioun kritt een ënnert anerem och mat enger Première, engem Bachelor oder engem Master.

Informéier dech:

D'Handwierk ass deemno och op fir Leit, déi net den traditionelle Wee gaange sinn, mee sech spéider berufflech ëmorientéiere wëllen, gäre praktesch schaffen, an e reellt Resultat um Enn vun engem Aarbechtstag wëllen hunn.

Och aner Diplomer kënnen engem d'Dieren an d'Handwierk opmachen. Doriwir eraus beschäftegen d'Handwierksbetriber ënnert anerem och Comptabelen, Juristen, Ingenieuren, Zeechner a Grafiker a bidden esou ettlech Méiglechkeeten, fir sech berufflech weiderzëntwëckelen.

Et hänkt also ganz vun dir, denger Passioun an denge Kompetenzen of! A well een am Liewen ni ausléiert, hues du och ëmmer d'Méiglechkeet, dech weiderzebilden oder esouguer eng ganz nei Karriär ze starten.

Wann s du Loscht hues, an engem villfältigen an innovative Secteur ze schaffen, dann huel deng Zukunft an d'Hand. Informéier dech bei der Chambre des Métiers a looss dech vun hire verschiddene Servicer ënnerstëtzen, sief et fir eng Berodung fir eng adequat Weiterbildung oder awer fir d'Begleedung bei de Formalitéiten, fir eventuell e Betrieb ze grënnen oder ze iwwerhuelen.

Weider Informatiounen fënns du ënnert:

www.cdm.lu / www.handsup.lu / www.yde.lu

www.handsup.lu

TOUTES LES ROUTES MÈNENT À L'ARTISANAT

A person in a white lab coat is looking at a large stack of papers with colorful tabs. The image is overlaid with a blue tint. The text 'AARBECHT FONNTE.' and 'FILOKOMMEN D'PAPERASSEN.' is written vertically in white on the right side of the image.

AARBECHT FONNTE. FILOKOMMEN D'PAPERASSEN.

Den Aarbechtskontrakt ass e Vertrag¹, deen en Aarbechtsverhältnis reegelt an duerch deen eng Persoun sech dozou engagéiert, enger anerer Persoun, där déi éischt Persoun sech subordinéiert, hir Aarbechtskraaft géint eng Remuneratioun zur Verfügung ze stellen.

» Wat muss am Kontrakt stoen?

En Aarbechtskontrakt soll prinzipiell schrëftlech an an duebeler Ausféierung ofgeschloss ginn. Dat heescht, dass souwuel du, wéi och de Patron, en ënnerschriwwenen Exempleire vum Kontrakt kritt.

De Kontrakt soll folgend Informatiounen enthalen:

- Numm a Sëtz vun der Firma vum Patron
- Numm vum Verrieder vun der Firma
- Numm a Wunnuert vum Salaré
- Ufanksdatum vum Kontrakt
- Informatiounen zu der Proufzäit, wann eng virgesinn ass
- Funktioun vum Salaré
- Bruttoloun
- Aarbechtsplaz
- Aarbechtszäiten
- Congésdeeg
- Detailer zur Kënnegungsfrist

Nieft den obligatoreschen Informatiounen, kënnen och nach eng Rei aner Klauselen am Kontrakt stoen. Am Prinzip gëllt, dass legal Virschrëften nëmme kënnen geännert ginn, wann dës Ännerunge favorabel fir de Salaré sinn am Verglach mat de Mindestbestëmmungen aus dem Aarbechtsgesetzbuch.

Méi Informatiounen fënns du :

- um Site vun der Chambre des salariés (www.csl.lu), ënnert der Rubrik „Vos droits” .
- um Site www.guichet.lu, ënnert der Rubrik „Travail/Emploi”

» Kontraktformen

Et gi verschiddenen Zorten Aarbechtskontrakten, déi mir am folgende Kapitel méi genee virstelle wäerten:

- de Contrat à durée indéterminée (CDI)
- de Contrat à durée déterminée (CDD)
- de Contrat d'intérim

Méi Informatiounen a Modeller vun de verschiddene Kontrakter fënns du um Site vun der Chambre des salariés (www.csl.lu), ënnert der Rubrik „Vos droits” .

Contrat à durée indéterminée (CDI)

Wat ass e CDI?

De Contrat à durée indéterminée (CDI) leeft iwwert eng onbegrenzten (illimitéiert) Period bis den Employeur oder de Salaré de Kontrakt kënnegt.

Enn vum Kontrakt

Och wann de CDI fir eng illimitéiert Zäit opgestallt ass, kann en niewent senger Opléisung duerch d'Parteien och duerch verschidde Situatiounen automatesch beendegt ginn. Dëst geschitt zum Beispill wann:

- den Dokter bei der Visite médicale d'embauche eng Onfäegkeet vum Salaré feststellt, fir déi envisagéiert Tätigkeet auszeüben
- de Salaré oder den Employeur stierft
- den Employeur faillite geet
- de Salaré eng Alterspensioun oder eng Invalidérent kritt

¹ De Léierkontrakt huet seng eegen Spillregelen. Nët all Dispositiounen déi fir den Aarbechtskontrakt firgesin sin gëllen fir den Léierkontrakt.

Wéi kann een e CDI kënnegen?

Delaïen

Déi Persoun, déi de Kontrakt kënnegt, sief dat de Salarié oder den Employeur, muss e gewëssen Delai op Basis vun der Anciennetéit vum Salarié anhalen.

Am Fall vun enger Faute grave kann de Kontrakt vu béide Säite gekënnegt ginn, ouni dass en Delai agehal muss ginn.

Muss ech uginn, firwat ech kënnegen?

Nee, d'Kënnegung vun engem Salarié muss net motivéiert sinn. Wann de Patron de Kontrakt kënnegt², muss hien dogéint en trëftege Grond hunn an uginn.

Firwat kann ech gekënnegt kréien?

Et gi verschidde Grënn, firwat en Employeur engem Salarié kënnegen kann:

- Kënnegung, déi duerch d'Persoun bedéngt ass: wéinst Problemer, wat d'Fäegkeeten oder d'Behuelen op der Aarbecht ugeet. Esou eng Kënnegung geschitt entweder mat engem Préavis oder ouni, am Fall vun enger Faute grave vum Salarié.
- Kënnegung aus wirtschaftleche Grënn: aus Grënn, déi mam Fonctionnement vum Betrib ze dinn hunn. Esou eng Kënnegung geschitt ëmmer mat Préavis.
- Kënnegung wéinst Faute grave: Eng Faute grave läit vir, wann eng weider Zesummenaarbecht net méi méiglech ass, well d'Vertrauen tëschent dem Employeur an dem Salarié gebrach ass, zum Beispill a folgende Fäll:
  - o Feelen ouni Begrënnung
  - o Klauen
  - o Physesch Menace a Gewalt géintwuer dem Employeur oder Kollegeen
  - o Verweigerung vun engem Uerder

Wat fir eng Zorte vu Kënnegung ginn et?

Et gi folgend Fäll:

- Kënnegung mat Préavis: D'Kënnegung mat Préavis ass de Broch vun engem Kontrakt duerch den Employeur, deen eréischt no enger gewëssener Zäit a Kraaft trëtt. Eng Kënnegung mat Préavis muss prinzipiell duerch en ageschriwwene Bréif festgehale ginn. De Bréif kann och dem Salarié perséinlech iwwerreicht ginn an de Salarié muss dann en Accusé de réception op eng Kopie vum Bréif setzen. Wann d'Entreprise op d'mannst 150 Salariéen huet, muss virun der Kënnegung e Virgespréich stattfannen. Wann d'Entreprise méi kleng ass, kann de Salarié ouni Virgespréich gekënnegt kréien.
- Direkt Kënnegung: D'direkt Kënnegung trëtt, wéi den Numm et seet, direkt a Kraaft. Si kann nëmmen am Fall vun enger Faute grave ausgeschwat ginn. Wann d'Entreprise op d'mannst 150 Salariéen huet, muss virun dëser Kënnegung vum Patron och e Virgespréich stattfannen.

Contrat à durée déterminée

De Contrat à durée déterminée (CDD) ass op eng zäitlech begrenzte Period an op d'Ausféiere vun enger bestëmmter Aufgab limitéiert.

En CDD dierf net fir permanent a normal Aufgaben an enger Firma ofgeschloss ginn. Dofir muss een e CDI ofschléissen.

Wéini kann een dat maachen?

E CDD kann een zum Beispill ofschléissen:

- fir e permanente Salarié ze ersetzen, deen aus gesondheetleche Grënn oder Ähnlichem, eng Zäit laang fort ass
- wann d'Firma temporär méi Aarbecht huet
- fir saisonal Aarbechten auszuféieren

² Ausser an der Proufzäit.

Wéi laang geet e CDD?

E CDD ka fir maximal zwee Joer ofgeschloss ginn. Seng Dauer muss un d'Missioun ugepasst sinn.

Et kann een och méi kuerz CDDen ofschléissen. An dësem Fall däerf de Kontrakt zwee Mol erneiert ginn, mee d'Gesamtdauer vum Kontrakt mat maximal zwee Renouvellementer däerf net iwwer 24 Méint erausgoen.

De CDD hält automatesch no sengem Echéancedatum op.

Wéi kann een e CDD kënnegen?

Ausser bei enger Faute grave, kann de CDD net gekënnegt ginn, soss huet de Salariaé oder den Employeur gegebenenfalls d'Recht op Schuedenersatz.

Wéini gëtt aus dem CDD e CDI?

Wann d'Aarbechtsverhältnis nom Enn vum CDD weidergeet, gëtt aus dem Kontrakt automatesch e CDI. An deem Fall gëtt et och keng nei Proufzäit.

Interimsaarbecht

„Interimsaarbecht“ ass, wann eng Interimsagence enger anerer Firma e Salariaé zur Verfügung stellt, deen eng präzis Aufgab während enger limitéierter Zäit ausféiert. Eng Firma kann zum Beispill op Interimsaarbecht zeréckgräifen, wann e Salariaé krank gëtt oder se op eemol vill méi Aarbecht ufält, wéi virgesinn.

An dësem Fall ënnerschreift de Salariaé e Kontrakt mat der Interimsagence, duerch deen hien sech engagéiert, eng Aufgab bei enger drëtter Firma auszeféieren. D'Interimsagence ass dem Salariaé säin Employeur.

Kollektivverträg

Wat ass e Kollektivvertrag?

E Kollektivvertrag ass e Kontrakt tëscht de Verrieder vun de Salariaéen an dem Employeur oder engem Patronsverband deen d'Aarbechtsrelatiounen a -konditioune reegelt.

We fly for **your life**

Mat denger Hëllef kënnen mir och muer nees ofhiewen fir Liewen ze retten - vläicht och eemol däin eegent !

Gëff och Du Member !

Wéini ass e Kollektivvertrag gültig?

E Kollektivvertrag ass nëmme valabel, wann en Bestëmmungen enthält, déi mei favorabel fir de Salarié sinn, ewéi d'Mindestbestëmmungen aus dem Aarbechtsgesetzbuch.

Eenzel Vertrag an intern Reglementer vun der Firma mussen och dem Kollektivvertrag gerecht gin andeem se Bestëmmungen enthalen, di mei gönschteg wi de Kollektivvertrag sinn.

Fir wien gëllt de Kollektivvertrag?

Wann d'Firma mat enger Gewerkschaft e Kollektivvertrag ofgeschloss huet, gëllt dee fir sämtlech Salariéé vum dëser Firma. Wanns du an esou engem Fall bass, kriss du de Kollektivvertrag och op dengem éischte Schaffdag.

Muss ech dofir Member bei enger Gewerkschaft sinn?

Nee, dat muss de net.

PROUFZÄIT

Mise à jour 2021

Wat versteet een ënner Proufzäit a wat ass d'Zil dovun?

D'Zil vun der Proufzäit ass et, dem Employeur Zäit ze ginn, fir d'Kompetenze vum Salarié ze bewäerten an dem Salarié d'Chance ze ginn, sech eng Iddi vu senger Aarbecht ze maachen.

Muss d'Proufzäit am Kontrakt stoen?

Jo, d'Klausel vun der Proufzäit muss schrëttlech am Kontrakt festgehale ginn. Eng mëndlech festgeluechte Proufzäit ass net gültig.

Allerdéngs, wann am Kollektivvertrag eng obligatoresch Proufzäit fir all neie Salarié virgesinn ass, muss dës net méi explizit am Aarbechtskontrakt ernimmt ginn.

Eng Proufzäit kann u sech an all Kontrakt agebaut ginn, egal ob et sech ëm e CDI, e CDD oder e Contrat d'intérim handelt. D'Bedingungen si beim Contrat d'intérim awer anescht.

Wéi laang leeft d'Proufzäit?

D'Proufzäit fänkt mam Ufank vun engem Kontrakt un. Eng Proufzäit, déi méi spéit ufänkt, ass net gültig.

D'Proufzäit ass fir minimum zwou Wochen virgesinn a muss no maximal sechs Méint ofgeschloss ginn. Hei ginn et awer zwou Ausnamen:

- Wann de Salarié keen Diplôme d'aptitude professionnelle (DAP) huet, dierf d'Proufzäit maximal dräi Méint daueren.
- Eng Proufzäit vu bis zu 12 Méint kann am Vertrag festgehale ginn, wann de Brutto-Ufanksloun méi héich wéi 536 € de Mount beim Index 100 (4.474,31 € mam aktuellem Index vu 834,76) ass.

Am Fall wou am Kontrakt méi eng laang Proufzäit virgesinn ass, wéi erlaabt, gëtt se reduzéiert a leeft automatesch aus, wann déi erlaabt Maximaldauer erreecht ass.

Kann eng Proufzäit erneiert, verlängert oder ënnerbrach ginn?

Erneiert? Nee, d'Proufzäit kann net erneiert ginn.

Verlängert? Jo, awer nëmme wann d'Aarbechtszäit während der Proufzäit ënnerbrach gouf, z.B. aus gesondheetleche Grënn. D'Proufzäit kann dann ëm déi Deeg verlängert ginn, déi de Salarié gefeelt huet. De Maximum, ëm deen eng Proufzäit ka verlängert ginn, läit awer bei engem Mount.

Ënnerbrach? D'Proufzäit kann am Fall vun enger Schwangerschaft ënnerbrach ginn. Dëst gëllt awer nëmme fir de CDI.

Wéi kënnen ech eng Proufzäit?

Während deenen éischten zwou Woche vum der Proufzäit kann ee Kontrakt net gekënnegt ginn, ausser am Fall vun enger Faute grave.

No deenen éischten zwou Woche kann de Kontrakt mat engem ageschriwwene Bréif gekënnegt ginn. Oder de Kënnegungsbréif gëtt der anerer Partei perséinlech iwwerreecht an déi gëtt dann en Accusé de réception op d’Kopie vum Kënnegungsbréif.

D’Kënnegung vum Kontrakt während der Proufzäit muss net begrënnt ginn.

Muss ech bei der Kënnegung vun der Proufzäit e Preavis anhalen?

Jo, souwuel de Salarié, wéi och den Employeur mussen en Delai anhalen, fir eng Proufzäit ze kënnegen. Déi eenzeg Ausnam ass d’Faute grave. Den Delai fir den Employeur an de Salarié ass deen nämmechten.

Dauer vun der Proufzäit	Kënnegungsfrist, déi agehale muss ginn
1-2 Woch(en)	Kënnegung net méiglech ausser am Fall vu Faute grave
3 Wochen	3 Deeg
4 Wochen	4 Deeg
1 Mount	15 Deeg
2 Méint	15 Deeg
3 Méint	15 Deeg
4 Méint	16 Deeg
5 Méint	20 Deeg
6 Méint	24 Deeg
7 Méint	28 Deeg
8 Méint	1 Mount
9 Méint	1 Mount
10 Méint	1 Mount
11 Méint	1 Mount
12 Méint	1 Mount

Et handelt sech heibäi ëm Kalennerdeeg an net ëm déi sougenannte Schaffdeeg.

De Preavis muss spëtstens de leschten Dag vun der Proufzäit ophalen, soss verwandelt de Kontrakt sech an en definitive Kontrakt.

Méi Informatiounen fënns du um Site vun der Chambre des salariés (www.csl.lu), ënnert der Rubrik „Vos droits” > „Salariés” > „Types d’emploi”

En français s.v.p. :

www.guichet.public.lu/citoyens/fr/travail-emploi/types-contrat-travail/contrats-travail

Plus d’informations sur le site de la Chambre des salariés (www.csl.lu), rubrique „Vos droits” > „Salariés” > „Types d’emploi”

Auf Deutsch bitte:

www.guichet.public.lu/citoyens/de/travail-emploi/types-contrat-travail/contrats-travail

Weitere Infos auf der Internetseite der Chambre des salariés (www.csl.lu), unter der Rubrik „Ihre Rechte” > „Arbeitnehmer” > „Arten von Arbeitsverträgen”

In English please:

www.guichet.public.lu/entreprises/en/ressources-humaines/contrat-convention

De Code du travail gesäit vir, dass all Salarié, éier en op senger neier Aarbecht ufänkt, fir eng Consultatioun bei den Aarbechtdokter goe muss. Dat nennt een den Examen médical d'embauche. Dës Visitt ass gesetzlech virgeschriwwen an dofir obligatoresch.

Den Aarbechtdokter decidéiert dann, ob s du „fäeg“ bass, fir schaffen ze goen.

D'Médecine du travail ass virun allem präventiv an interesséiert sech an éischer Linn fir dat physescht a psychescht Wuelbefanne vum Salarié. Et handelt sech deemno net ëm eng Medezin, déi Hëllef soll, Kandidaten ze selektionéieren.

Wéini muss ech bei den Aarbechtdokter?

D'Visite médicale fënnt idealerweis virum éischer Schaffdag statt. Wann awer kee besonnesche Risk vun der Aarbecht hier besteet, ka se och an deenen éischen zwee Méint stattfannen. Dëst ass bei ville Bürosberuffer de Fall.

Wat ass d'Roll vun engem Aarbechtdokter?

Den Aarbechtdokter huet verschidde Rollen, dozou gehéieren:

- D'Verbesserung vun den Aarbechtkonditiounen an der Entreprise
- D'Adaptatioun vun den Aktivitéiten an den Equipementer
- D'Fërdere vun engem gesonden Aarbechtrhythmus
- D'Protektioun vun de Salarié géint physesch, chemesch a psychesch Nuisancen, déi mat der Aarbecht verbonne sinn
- D'Organisatioun vun der Éischer Hëllef an der Entreprise

A verschiddeenen Entreprisë kann den Aarbechtdokter och als Mediateur oder Vermëttler bei moralescher oder sexueller Belästegung op der Aarbechtsplaz intervenéieren.

Wat gëtt bei der Visite médicale gekuckt?

D'Zil vun dësem Besuch beim Aarbechtdokter ass et, erauszefannen, ob de Salarié aus medezinescher Siicht géeeigent ass, fir d'Aarbecht auszeféieren. Et gëtt also gekuckt, ob e keng gesondheetlech Problemer huet, déi en dru kéinten hënneren, d'Aarbecht ze maachen, respektiv déi eng Gefor fir hie selwer oder déi aner Mataarbechter duerstelle kéinten.

Drogentester

A verschidde Firmen, déi an der Industrie tätég sinn, ginn och toxikologesch Tester vum Aarbechtdokter duerchgefouert, fir feststellen, ob de Salarié keng Droge konsuméiert. Verschidde Substanze kënnen nach e puer Méint nom Gebrauch am Blut oder an den Hoer nogewise ginn. E positiven Test huet oft als Konsequenz, dass een net agestallt gëtt, an dat aus Sécherheetsgrënn.

An der Fonction publique sinn déi Drogentester duerch e Règlement grand-ducal fir verschidde Aarbechtsgruppe virgeschriwwen.

Déi Tester ginn op spezifesch Demande vum Dokter duerchgefouert. De Salarié muss allerdéngs säin Averstännnes zum Test ginn. Wann de Salarié den Test refuséiert, kann den Dokter verweigeren e „Certificat d'aptitude“ auszustellen.

Wat muss ech maachen, wann ech déi Visite médicale hunn?

Well s du nach net fest agestallt bass, solls du, wéi fir all Virstellungsgespréich, gefleegt an net ënner Alkohol- oder Drogenafloss dech beim Aarbechtdokter presentéieren.

Am Fall vun enger chronescher Krankheet, vergaange Krankheeten oder bei reegelméissegem Anhuele vu bestëmmte Medikamenter, ass et wichteg, déi jeeweileg Ënnerlagen derbäi ze hunn - idealerweis a Form vun engem Rapport vum Dokter, deen dech behandelt.

Huel och deng Impfkaart mat.

Wat gëtt den Employeur gewuer?

Wéi all aner Dokteren, ass och den Aarbechtsdokter un de Secret médical gebonnen. D'Informatiounen, déi ausgetosch ginn, bleiwen deemno tëschent dir an dem Dokter.

Den Employeur kritt just de Certificat, deen dokumentéiert, ob de Salaré fäeg ass, ze schaffen oder net. Op dësem medezinesche Certificat kann den Aarbechtsdokter vermierken, ob de Salaré weider regelméisseg muss bei den Dokter goen, a wa jo, wéi oft. Ee vun den Ziler vun dëse regelméisseg Consultatiounen ass, no eventuelle Symptomer oder Krankheeten, déi a Relatioun mat der Aarbecht stoe kënnen, ze sichen.

Wat geschitt, wann ech de Certificat d'aptitude net ausgestallt kréien?

Och wann nëmme seelen entscheet gëtt, dass e Kandidat fir eng Aarbecht onfäeg ass, soll ee sech bewosst sinn, dass esou eng Decisioun zum Verloscht vun der Aarbechtsplaz féiere kann an dass et och keen aneren Auswee gëtt. Géint dës Decisioun vum Aarbechtsdokter kann ee kee Recours aleeën.

Méi Informatiounen fënns du um Site vun der Chambre des salariés (www.csl.lu), ënnert der Rubrik „Vos droits“ > „Droit du travail“ > „Santé et sécurité au travail“

En français :

<https://sante.public.lu/fr/publications/s/surveillance-medicale-salarie/index.html>

DEINE ZUKUNFT zusammen gestalten

Setz dich zusammen mit dem LCGB für bessere Löhne und Arbeitsbedingungen in deinem späteren Fachbereich ein!

Concevoir ton AVENIR ensemble

Engage-toi ensemble avec le LCGB pour de meilleurs salaires et conditions de travail dans ton futur domaine !

MENGGRECHTER ALS SALARIÉ.

Als Salaré hues du d'Recht, fir fir deng Aarbecht bezuelt ze ginn. De Montant, deens du kriss gouf am Kontrakt als Bruttoloun mat dengem Patron festgehalten. Duerch de Prinzip vum Sozialstaat an der Quellesteier kriss du zu Lëtzebuerg awer net de Bruttoloun, mee de sougenannten Nettoloun.

Nieft dem Bruttoloun kann ee jee no Patron och vun aneren Avantage profitéieren. Et handelt sech hei zum Beispill ëm d'Chèque-repasen, en Auto, asw.

» Prinzip vun der Quellesteier

Als Salaré zu Lëtzebuerg kriss du net de Bruttoloun op däi Konto iwwerweisen, mee den Nettoloun. Däi Patron bezilt all Mount fir dech deng Steieren a Sozialkotsatiounen an iwwerweist dir dann de Nettoloun. Dat ass de Prinzip vun der Quellesteier.

» Vum Bruttoloun op de Nettoloun

Bruttoloun

De Bruttoloun ass dat, wat ee kritt, éier d'Sozialkotsatiounen an d'Steieren ofgerechent ginn. Normalerweis handelt een de Bruttoloun mam Patron. Dëse Montant muss och am Kontrakt dra stoen.

Nettoloun

Den Nettoloun ass dat, wat däi Patron dir all Mount op däi Konto iwwerweist.

» Wat gëtt alles vu mengem Bruttoloun ofgerechent?

Vum Bruttoloun gi verschidde Saachen ofgerechent. Dee gréissten Deel dovun maachen d'Sozialkotsatiounen an d'Steieren aus.

Zu de Sozialkotsatioune gehéieren:

- D'Krankekeess (3,05%)
- D'Pensiounskeess (8%)
- D'Fleegeversécherung (1,4%)

Als Abatement virun de Steiere kommen nach d'Deplacementskäschten.

Den 1. Januar 2017 ass déi lescht Steuerreform a Kraaft getrueden. Méi genau Informatiounen heizou fënns du op <http://www.reforme-fiscale.public.lu/fr/index.html>.

» Mindestloun

Zu Lëtzebuerg gëtt et e soziale Mindestloun (SSM), dee jidderee fir seng Aarbecht als Minimum muss kréien.

Den onqualifizéierte Mindestloun läit aktuell bei 2 201,93 € (Index 834,76) de Mount. De Salaire läit ëm 20% méi héich, wann de Salaré fir d'Plaz qualifizéiert ass an ëm 20 bis 25% méi déif, wann et sech ëm e Jugendlechen handelt.

Alter a Qualifikatioun		Stonneloun	Salaire pro Mount
Méi al wéi 18 Joer an net qualifizéiert	100% vum SSM	12,7279€	2.201,93 €
Méi al wéi 18 Joer a qualifizéiert	120% vum SSM	15,2735€	2.642,32 €
Tëschent 17 an 18 Joer	80% vum SSM	10,1821€	1.761,54 €
Tëschent 15 a 17 Joer	75% vum SSM	9,5459€	1.651,45 €

Méi Informatiounen heizou fënns du um Site vun der Chambre des salariés (www.csl.lu), ënnert der Rubrik „Vos droits” > „Salariés” > „Rémunération” .

www.csl.lu/fr/vos-droits/salaries/remuneration/

We give you the energy
You write the story

enovos

Energy for today.
Caring for tomorrow.

» Sozialversécherung

De Centre commun de la sécurité sociale a seng Aufgaben

De Centre commun de la sécurité sociale (CCSS) ass en autonomen Etablissement public, deem ënnert dem Ministère de la Sécurité sociale steet. Als Persoun, déi zu Lëtzebuerg schafft, muss ee beim CCSS affiliéiert si fir datt ee géint sämtlech Riske versécherert ass.

Dem CCSS seng Haaptmissiounen sinn:

- D’Affiliatioun vun de Salariéen a Fräiberuffler bei der Sécurité sociale,
- D’Festleeën an d’Ophiewe vun de Sozialkotiatiounen (fir Krankheet, Maternité, Aarbechtsaccident, Berufskrankheeten, Alter, Invaliditéit a Fleegebedierftegkeet)
- D’Verdeelung vun dese Sozialkotiatiounen op déi verschidden Institutiounen vun der Sécurité sociale

Wéi kommen ech do dran?

All Persoun, déi zu Lëtzebuerg als Salarié schafft an dofir bezuelt gëtt, ass als „Travailleur salarié” z’affiliéieren. De Patron iwwerhëlt d’Umeldung vum Salarié beim CCSS. Dës Aschreiwung muss bannent aacht Deeg vum Ufanksdatum vun dengem Kontrakt geschéien. Du kriss dann en Accusé heem geschéckt, deem deng Affiliatioun attestéiert.

Wat hunn ech dovun?

D’Affiliatioun beim CCSS erlaabt et dem Salarié a senger Famill, ënnert anerem vun de Prestatiounen vun der Kranken- a Maternitésassurance ze profitéieren a spéider eng Pensioun kennen ze kréien.

Wéi bezuelen ech meng Sozialkotiatiounen?

Als Salarié muss du dech net ëm d’Bezuele këmmern. Däi Patron iwwerhëlt dat fir dech.

Um Enn vun all Mount gëtt de Patron de Montant vun dengem Bruttoloun an d’Zuel vun de Stonnen, déi’s du geschafft hues, un de CCSS weider. Op där Basis rechent den CCSS de Montant vun de Sozialkotiatiounen aus, déi den Employé bezuele muss, an deelt dem Patron e mat. Dës Zomm enthält souwuel dem Patron säin Deel (Part patronale) wéi dem Salarié säin Deel (Part salariale). De Patron huet op senger Säit schonn d’Part salariale direkt vum Bruttoloun ofgezunn a këmmert sech drëm, dass d’Sozialkotiatiounen bezuelt ginn.

Vum 1. Januar 2021 u sinn d’Kotiatiounen fir de Salarié déi folgend:

Risk	Charge	
	Salarié	Employeur
Krankheet	3,05%	3,05%
Pensioun	8%	8%
Accident		0,75% (x facteur bonus/malus)
Mutualitéit		Tëscht 0,53% an 2,88%
Fleegebedierftegkeet	1,4%	
Aarbechtsmedezin		0,14%

Kontakt

Centre commun de la sécurité sociale
 Guicheten: 125, route d’Esch, Lëtzebuerg
 Courrier: L-2975 Lëtzebuerg
 Tel.: +352 40 14 11
 Internetsäit: www.ccss.lu

Wat ass d'CNS?

D'Gesetz iwwert den Eenheitsstatut vun 2008 huet zur Grënnung vun der Caisse nationale de santé gefouert. D'CNS, oder „d'Gesondheetskeess“, ass en autonomt Etablissement public, dat ënnert dem Ministère fir Sozialversécherung steet. Säit der Aféierung vum Eenheitsstatut, ass d'CNS souwuel den Uspriechpartner fir all d'Salariéen aus dem Privatsektor, wéi och fir d'Aarbechter beim Staat. D'CNS gëtt vun engem Conseil d'administration verwalt, zesummegeallt aus Salarier a Patronat. De President vun der CNS, e Staatsfonctionnaire, gëtt vum Grand-Duc nominéiert.

Wat ass den Ënnerscheed tëschent dem CCSS an der CNS?

Jiddereen, deen zu Lëtzebuerg schafft, sief et fir een Aneren oder als Fräiberuffler, gëtt obligatoresch iwwert de „Centre commun de la sécurité sociale“ (CCSS) sozialverséichert. Dës Versécherung zielt fir Krankheet, Maternité, Aarbechtsaccidenter a Berufskrankheeten, Alter, Invaliditéit a Fleegebedierftegkeet. Dës Affiliatioun erméiglecht et dem Verséicherten a senger Famill, vun de Leeschtunge vun der zoustänneger Krankenversécherung ze profitéieren an zwar iwwert déi kompetent Keess, z.B. d'CNS.

Wourëm këmmert sech d'CNS?

D'Gesondheetskeess ass ënner anerem responsabel fir d'Leeschtunge vun der Kranken- a Maternitésassurance.

Hei gëtt tëschent Geldleeschtungen a Sachleeschtungen ënnerscheet.

Prestation-en-espècen

Prestation-en-espècë si Geldleeschtungen. Et handelt sech heibäi ëm Entscheedungen, déi dem Hauptverséicherte bezuelt ginn, fir e verluerent Akommes auszegläichen.

Déi verschidde Geldleeschtungen si finanziell Entscheedunge fir:

- Aarbechtsonfäegkeet
- Maternité an Accueil
- E Congé aus familiäre Grënn
- Eng Aarbechtsdispens wéinst Maternité
- E Congé fir eng Persoun um Enn vun hirem Liewen ze betreiien

Entscheidung fir Aarbechtsonfäegkeet

E Certificat vum Dokter, deen zu Lëtzebuerg ausgestallt gëtt, besteet aus dräi Deeler, déi déi folgend Informatiounen enthalen :

- D'Datumer vum Ufank a vum Schluss vun der Aarbechtsonfäegkeet
- De Code-diagnostic
- Den Datum, op deem de Certificat ausgestallt gouf

Fir eng Aarbechtsonfäegkeet ze deklaréieren, muss de Verséicherten den éischte Volet vum Krankeschäin un d'CNS adresséieren, den zweeten un den Employeur an den drëtte selwer behalen. D'Deklaratioun vun der Aarbechtsonfäegkeet muss bannent dräi Schaffdeeg nodeems de Verséicherten als aarbechtsonfäeg erklärt gouf un d'CNS geschéckt ginn. Fir d'Anhale vum Delai ass de Poststempel ausschlaggebend. Ausserdeem ass bei all Korrespondenz d'Matriculesnummer unzeginn.

E Krankeschäin ass net néideg fir Aarbechtsonfäegkeeten, déi zwee Deeg oder manner daueren. Allerdéngs muss den Employeur an deem Fall trotzdeem benoriichtegt ginn. Falls d'Aarbechtsonfäegkeet ëfters virkënn, kann d'Gesondheetskeess verlaangen, dass all Absence op der Aarbechtsplaz (wéinst Krankheet oder Accident) gemellt gëtt, an dat direkt ab dem éischten Dag vun der Absence.

Falls d'Aarbechtsonfäegkeet méi laang dauert wéi de Krankeschäin am Ufank virgesinn huet, muss bis spéitstens den zweeten Aarbechtsdag, nodeems de leschte Certificat ofgelaf ass, en neie Certificat bei der Gesondheetskeess agereecht ginn.

Den Employé huet d'Recht, säi Salaire während der Aarbechtsonfäegkeet weider vum Patron bezuelt ze kréien, an dat bis un d'Enn vum Mount an deem de 77. Dag vun der Aarbechtsonfäegkeet läit, gerechent iwwert eng Referenzperiod vun uechtzéng successive Méint. Ab dem Mount nodeem de 77. Dag Aarbechtsonfäegkeet erreegt ass, huet de Salarié d'Recht op eng finanziell Entschiedegung vun der Gesondheetskeess, wann de Contrôle médical vun der Sécurité sociale e positiven Avis ofgëtt.

Fir e Fräiberuffler ass dës Entschiedegung bis zum Enn vum Mount, an deem de 77. Dag Aarbechtsonfäegkeet läit, gerechent iwwert eng Referenzperiod vun zwielef successive Kalennerméint, suspendéiert (Période de carence). Fir d'Entschiedegung vum Fräiberuffler während dëser Period, muss hie sech fräiwëlleg bei der "Mutualité des employeurs" versécheren. Dann gëtt de Fräiberuffler op Basis vun de Krankeschäiner vun der "Mutualité des employeurs" indenniséiert während der Période de carence.

De Fräiberuffler muss d'Aarbechtsonfäegkeet deklaréieren, andeems en der CNS den éischte Volet vun de Krankeschäiner zoukomme léist, déi d'Period tëschent dem Ufank vun der Onfäegkeet an dem Enn vun der Période de carence integral ofdecken. D'Période de carence leeft eréischt ab dem éischten Dag vun der Aarbechtsonfäegkeet, déi duerch e Krankeschäin, deen un d'CNS geschéckt gouf, ofgedeckt ass. Fir d'Aarbechtsonfäegkeet ze verlängeren, muss en neie Certificat vum Dokter virum Enn vum lafende Certificat ageschéckt ginn.

Während deenen éischte fënnef Deeg vun der Aarbechtsonfäegkeet ass et net erlaabt, aus dem Haus ze goen (och wann um Krankeschäin de Géigendeel steet). Ab dem sechsten Dag si Sortien tëschent 10:00 an 12:00 Auer an tëschent 14:00 an 18:00 Auer erlaabt, wann den Dokter ukräizt, datt näischt géint eng Sortie schwätzt.

Déi noutwenneg Sortië fir bei de Contrôle médical vun der Sécurité sociale, de behandelnden Dokter oder en aneren Ubidder vu Gesondheetsleeschunge sinn ëmmer erlaabt. D'Persoun muss dës Sortien awer beleë kënnen, falls néideg.

Persounen, déi als aarbechtsonfäeg zielen, dierfen net:

- U Sportsaktivitéiten deelhuelen (ausser op Empfehlung vum Dokter)
- Aktivitéiten ënnerhuelen, déi net mat hirem Gesondheitszoustand kompatibel sinn
- Sech an engem Café, engem Restaurant oder Ähnlichem ophalen, ausser fir eng Moolzecht zou sech ze huelen an ënner der Konditioun, datt d'CNS am Virus informéiert gouf, sief et per Mail, Fax oder Telefon, an dat ab dem éischten Dag vun der Aarbechtsonfäegkeet.

Déi aarbechtsonfäeg Persoun muss der CNS déi genau Adress (Uertschaft, Strooss, Nummer, Etage, asw.) uginn, op där si sech während der Aarbechtsonfäegkeet ophält. D'Adress vum Openthalt während dem Krankeschäin muss um Certificat ugi sinn, falls et eng aner Adress ass, wéi déi legal Adress vun der Persoun. Wann dat net de Fall ass, muss d'Persoun der CNS d'Adress entweder per Fax, Mail, Telefon duerchginn.

Ab deem éischten Dag vun der Aarbechtsonfäegkeet kann e Kontroller vun der CNS tëschent 8:00 an 21:00 Auer op der Plaz iwwerpréifen, ob de Versécherter op där Adress, déi hien eragereecht huet, unzetreffen ass. Wann dat de Fall ass, stellt hie seng Presence fest, anerefalls huet de Versécherter dräi Schaffdeeg Zäit, fir seng Absence ze justifiéieren.

Entschiedegung fir Maternité oder Accueil

De Maternitéscongé fänkt am Prinzip aacht Woche virum Accouchement un an hält zwielef Wochen duerno op. Bei der Adoptioun vun engem Kand, dat manner wéi zwielef Joer al ass, kann e Congé vun zwielef Wochen accordéiert ginn.

Fir d'Recht op e Maternitéscongé oder e Congé d'accueil ze hunn, ass e Stage d'affiliation obligatoresch. An deem Joer virum Ufank vum Maternitéscongé oder dem Congé d'accueil muss ee minimum sechs Méint obligatoresch versécheret gewiescht sinn, fir datt dat Recht op Entschiedegung duerch d'CNS garantéiert ass.

Entschiedegung fir Congé aus familiäre Grënn

All Salarié oder Non-Salarié (Fräiberuffler), deen e Kand zu Laaschten huet, huet d'Recht op e bezuelte Congé aus familiäre Grënn, fir kënne bei sengem Kand ze sinn, wann et krank ass, en Accident geschitt ass, oder aner gesondheetlech Grënn seng Präsenz néideg maachen.

D'Dauer vum Congé pour raisons familiales hänkt vum Alter vum Kand of. 3 Altersgruppen si virgesinn:

1. E Kand am Alter vu 0 bis manner wéi 4 Joer /// 12 Deeg Congé pro Kand
2. E Kand am Alter vu 4 bis manner wéi 13 Joer /// 18 Deeg Congé pro Kand

3. E Kand am Alter vun 13 bis manner wéi 18 Joer an hospitaliséiert /// 5 Deeg Congé pro Kand am Fall vun enger Hospitalisatioun. Pour les enfants bénéficiant d'une allocation spéciale supplémentaire (art. 274 du Code de la sécurité sociale), la **condition d'hospitalisation ne s'applique pas**.

D'Unzuel u Congésdeeg gëlle fir de ganzen Zäitraum fir deen se virgesi sinn a ginn net all Joers op 0 gesat.

Béid Elterendeeler kënnen déi selwecht Unzuel u Congésdeeg huelen awer net zur selwechter Zäit.

Eng Absence muss an dësem Fall mat engem Certificat vum Dokter justifiéiert ginn.

Entscheidungung fir eng Aarbechtsdispens am Fall vu Maternité

Verschidden Aarbechte si geféierlech fir d'Gesondheet vu Fraen, déi schwanger sinn oder nieren. D'Evaluatioun vun de Risike vun der Aarbecht esou wéi och d'Dispens geschéien op Avis vum kompetenten Aarbechtsdokter, op Ufro vum Patron. Am Fall vun enger Dispens gëtt de Loun net méi vum Employeur bezuelt, mee vun der CNS. Déi néideg Dokumenter fir den Dossier unzeleeë sinn un d'CNS ze schécken.

Entscheidungung fir d'Betreiung vun enger Persoun um Enn vun hirem Liewen

Dëse Congé ka vu Salariéë ugefrot ginn, déi Mamm/Papp, Schwëster/Brudder, Duechter/Jong, Partner (Mann/Fra oder legal unerkannte Partner), Schwoer/Schwéiesch oder Schwéierpapp/Schwéiermamm vun enger Persoun mat enger schlëmmer Krankheet am Endstadium sinn. D'Dauer vun esou engem Congé ass op maximum fënnef Schaffdeeg (oder 40 Stonnen) d'Joer pro Fall begrenzt. Wann zwou oder méi Persounen sech d'Betreiung deelen, müssen déi sech déi fënnef Deeg oder 40 Stonnen ënnereneen opdeelen. D'Absence vun der Persoun op der Aarbechtsplaz muss mat engem Certificat vum Dokter, deen d'Krankheet vun där Persoun, déi betreit gëtt, attestéiert, justifiéiert ginn.

Entscheidungung am Stierffall

Falls de Versécherter oder ee vu senger Matversécherter stierft, gëtt dës Entscheidungung ausbezuelt.

Prestation-en-naturen

Prestation-en-naturë si Sachleeschungen. Dorënner versteet een d'Gesondheitsleeschungen, déi d'Prestatairen an d'Fournisseurs dem Hauptversécherter an de Matversécherter ubidden.

Et handelt sech dobäi ëm:

- Medezinesch oder zännmedezinesch Versuergung
- Versuergung duerch aner Persounen aus dem Gesondheitssecteur
- Analysen an Ënnersichunge vu Laboratoiren
- Therapeutesch Kuren an Erhuelungskuren no enger OP
- Rehabilitatioun a funktional a psychiatresch Readaptatioun
- Orthopedesch Prothesen, Ortheesen an Epiteesen
- Organspenden
- Medikamenter zu Laaschte vun der Krankeversécherung, ausserhalb vum Spidolssecteur
- Brëller a Kontaktlënsen
- Bluttproduiten a Plasmaderivater
- Transport
- Fleeg an der Klinik
- Néideg medezinesch Anlagen an Apparater
- Leeschtunge während der Schwangerschaft

Wéi kréien ech meng Suen zeréck?

De Prinzip vun der Entscheidungung

Zu Lëtzebuerg ass et jidderengem fräigestallt, fir seng medezinesch Versuergung, säi Prestataire selwer ze wielen. Zu Lëtzebuerg gëtt et fir all Kategorie vu Prestatairen eng Konventioun an d'Prestatairë mussen sech un d'Tariffer halen, déi an de Nomenclature festgehale sinn.

D'Krankeversécherung iwwerhëlt nëmmen d'Akten, d'Servicer an d'Fournituren, déi an enger Nomenclature oder an de Lëschten, déi vun de Gesetzer, Reglementer, Konventiounen a Statute virgesi sinn, ageschriwwen sinn.

Falls et sech bei engem Patient ëm en ongewéinleche Fall handele sollt, kënnen d'Prestatiounen, déi sech net an enger Nomenclature befannen, nëmmen ënner verschiddene Konditiounen iwwerholl ginn. De „Contrôle médical“ vun der Sécurité sociale kann decidéieren, Leeschtungen, déi aus dësem Kader erausginn, z'iwwerhuelen.

Modalitéite vun der Entschiedegung

Beim Ausbezuere vun den Entschiedegunge ginn et zwou Méiglechkeeten:

- D'Gesondheetskeess iwwerhëlt d'Leeschtung direkt (tiers payant)
- De Versécherte muss d'Sue virstrecken a kritt se da vun der CNS rembourséiert.

An deene Fäll, wou d'Gesetz et virgesäit, iwwerhëlt d'Gesondheetskeess direkt hiren Deel, an de Versécherte muss nëmmen deen Deel, deen net vun der Versécherung iwwerholl gëtt, bezuelen. Am anere Fall bezilt de Versécherten den integrale Montant un de Prestataire (Honoraire, Fraisen, asw.) a schéckt duerno der Gesondheetskeess d'Rechnungen, fir datt déi him deen Deel, deen him zousteet, rembourséiert.

Opgepasst: Rechnungen, déi méi wéi zwee Joer nom Bezuelen ageschéckt ginn, ginn net méi rembourséiert.

Et ass méiglech, d'Entschiedegunge per Scheck an enger vun den Agencë vun der CNS ze kréien, dofir dierfen déi concernéiert Leeschtungen awer net méi wéi 15 Deeg bezuelt sinn, a musse mindestens e Montant vun 100 € pro Haushalt erreechen. Dëse Scheck kann een ouni Fraisen an all Büro vun der Post aléisen.

D'Öffnungszäite vun den Agencë vun der CNS fannt Dir op hirem Site ënnert www.cns.lu > Agences et contact. D'Agencë sinn op folgende Plazen ze fannen:

Beetebuerg, Maarnech, Dikrech, Déifferdeng, Diddeleng, Esch-Uelzecht, Ettelbréck, Gréiwemaacher, Holle-rech, Lëtzebuerg Stad, Miersch, Réiden un der Atert, Mondorf, Rëmeleng a Wolz.

TIPP: Rechnungen, déi een op d'CNS schéckt, musse keen Timber kréien, wann se hei am Land verschéckt ginn. Recommandéé sinn awer ëmmer zu Laaschte vun dem Versécherten.

D'Krankeversécherung online via MyGuichet.lu

Zënter Oktober 2017 kann de Versécherte verschidde Servicer betreffend Krankeversécherung iwwer den Onlineportal vun den administrativen Demarchë vum Lëtzebuurger Staat, Guichet.lu, ufroen.

Konkret kann een:

- eng online Versioun vum Detail du remboursement vun de Kranken a Maternité Käschten ufroen;
- perséinlech Donnéeën consultéieren;

oder folgend Demarchë maachen:

- en provisoereschen Ersatzzertifikat vun der Europäescher Krankeversécherungskkaart ufroen;
- eng Attestatioun ufroen déi bescheinegt datt ee Recht op Prestatiounen huet déi wärend engem temporären Openthalt a Kap Verde, Marokko, Québec, Bosnien a Herzegowina, Tunesien oder der Tierkei kéinten néideg sinn;
- en Zertifikat datt ee matverséichert ass ;
- Bankdonnéeën änneren.

Virdeeler

Et ginn etlech Virdeeler. Et kann een d'Demarchë vun iwwerall an der Welt 24 Stonnen am Dag, 7 Deeg an der Woch maachen. D'Donnéeën si sécher, d'Demarchë gi séier traitéiert an d'Receptioun vun den Dokumenter geschitt am private Sécherheetsberäich. Well d'Lagerung vun den elektronischen Dokumenter einfach ass, brauch een net méi d'Pabeier-Versioun vun der Keess, well d'Dokument kann iwwerall an zu all Ablack consultéiert a gedréckt ginn.

Sécherheetsaspekter

D'Authentifizierung mat engem LuxTrust Produkt oder enger elektronischer Identitéitskaart (eID) suergt fir e grouse Sécherheetsniveau bei der Umeldung am private Sécherheetsberäich op MyGuichet. Et erlaabt der Keess de Versécherte kloer ze identifizéieren.

Dës Authentifizierung ass obligatoresch fir den Detail du remboursement am MyGuichet Beräich gesat ze kréien.

Dofir, einfach den eDelivery aktivéieren. Duerno informéiert eng E-Mail Notifikatioun de Versécherten iwwer den Depot vum Detail du remboursement am private Sécherheetsberäich MyGuichet, wou en dann am PDF-Format consultéiert ka ginn.

D'Authentifizierung erméiglecht et och, d'Donnéeë vun der Krankekeess fir d'Virbereedung vun de Prozeduren ze benotzen an déi perséinlech Donnéeë bei der Krankekeess ze consultéieren.

Dës online Servicer refletéieren de Wëllen, d'Informatiounsservicer ze moderniséieren an d'Bezéiung tëschent de Versécherter an der Keess ze vereinfachen. Aner Demarchë wäerten no a no op Guichet.lu bäigesat ginn.

Site

De Versécherter kann sech aloggen iwwert de Link:

www.guichet.public.lu/myguichet/fr/index.html

CAISSE MÉDICO-COMPLÉMENTAIRE MUTUALISTE (CMCM)

Mise à jour 2021

Déi gréisst Mutuelle zu Lëtzebuerg, déi keng Assurancëgesellschaft per se ass, ass d'Caisse Médico-Complémentaire Mutualiste (CMCM). D'CMCM gëllt als Zousaz zu der gesetzlech virgeschriwwener Krankeversécherung an trëtt bei wichtege medezineschen Agrëffer, Zänn Dokter a bei Openthalter am Spidol zu Lëtzebuerg souwéi am Ausland a Kraaft.

D'CMCM-Assistance ass gratis am Basispackage mat dran a bitt e Service am Fall vun enger Erkrankung oder engem Accident am Ausland. Bei engem Spidolsopenthalt iwwert eis Grenzen eraus ass ee bis zu 100.000 € weltwäit ofgesécher. De Rapatriement op Lëtzebuerg souwéi d'Birgungskäschten sinn illimitéiert mat abegraff. Souguer eng Reesrécktrëttsversécherung ass mat dran.

Wann een d'Garantie PRESTAPLUS ofgeschloss huet, iwwerhëlt d'CMCM d'éischt Klass Zëmmer souwéi de Supplement vum Dokter a präventiv Medezin. Zousätzlech gëtt och nach d'Garantie DENTA- an OPTIPLUS ugebueden. Dës iwwerhëlt een Deel vun de Käsche vum Zänn Dokter, vun Zännimplantater an Zahnspangen, souwéi och bei Brëller, Kontaktlënsen an der Chirurgie Réfractive.

Studenten, déi während hirem Schouljoer am Ausland ambulant musse behandelt ginn, kënnen der CMCM fir ee Remboursement eng Kopie vun der bezuelter Rechnung mat der d'Ofrechnung vun der Gesondheetskeess eraschécken. Fir dem Student onnéideg administrativ Demarchen ze erspueren, kann dëst och ganz bequeem an direkt via d'CMCM-App eragereecht ginn. D'Bedelegung un de Fraisen, déi de Student doduerch huet missen droen, gi vun der CMCM iwwerholl.

All Jobstarter, deen iwwert sengen Elteren affiliéiert war a sech elo selwer bei der CMCM umellt, kritt dat lafend Joer an dat Joer drop vun der CMCM geschenkt.

PENSIOUN

Mise à jour 2021

D'Caisse nationale d'assurance pension (CNAP) këmmert sech ëm d'Pensiounsversécherung am Régime général.

Mir bezéien eis an dësem Kapitel nëmmen op d'Alterspensioun. Informatiounen zur Invalidespensioun oder der Hannerbliwwenepensioun fënns du um Site vun der Caisse nationale d'assurance pension (www.cnap.lu).

» Wéi eng Assurancen ginn et?

Et gëtt esouwuel d'Assurance obligatoire wéi d'Assurance volontaire.

CMCM

ÄR GESONDHEETSMUTUELLE
ZANTER 1956

1 Joer
GRATIS
CMCM*

DE MASTER QUASI
AN DER TÄSCH.

MIR SINN DO.

D'CMCM, ass als Gesondheetsmutuelle do wann et heescht Doktesch-, Zännoktesch- a Klinikäschten ze decken, heiheem a wann Dir bei e Spezialist an d'Ausland iwwerwise gitt. Zousätzlech profitéiert Dir 24St/24 a 7 Deeg op 7 vun onsem Service Assistance wann lech eppes an der Vakanz am Ausland geschitt. De medikaliséierten Transport an de Rapatriement si mat dran, an dat ouni Limitten. Dobäi kënn, datt eng Assurance Annulation Voyage och mat dran ass.

Loscht Member bei der CMCM ze ginn? Méi Detailer op www.cmcm.lu

MIR SINN DO. FIR JIDDEREEN.

[f cmcm_luxembourg](https://www.facebook.com/cmcm_luxembourg) [@cmcm_lu](https://www.instagram.com/cmcm_lu) [CMCM Luxembourg](https://www.youtube.com/channel/UCMCM_Luxembourg) [t cmcm_lu](https://twitter.com/cmcm_lu) [App](#)

* Fir all Jonken ënner 30, deen als Co-affilié iwwert seng Eltere Member bei der CMCM war, an deen elo selwer Member gëtt, schenkt d'CMCM lech d'Cotisation während dem lafenden an dem drop folgenden Joer.

Assurance obligatoire a wie fält dorënner?

D'Assurance obligatoire ass un eng Beschäftegung gebonnen. D'Cotisatione gi vun dengem Bruttoloun direkt ofgehal.

Als Salaré ass een automatesch obligatoresch versécher.

Assurance volontaire

D'Gesetz gesäit dräi Kategorien op fräiwëlleger Basis vir, fir déi Cotisatione musse bezuelt ginn:

- Fräiwëlleg Weiderversécherung (assurance volontaire continuée)
- Fakultativ Assurance (assurance facultative)
- Nokaf vu Versécherungszeiten (achat rétroactif de périodes d'assurance)

Pensiounsalter

Den normale Pensiounsalter läit aktuell bei 65 Joer, wann ee minimum 120 Méint obligatoresch oder fräiwëlleg abezuelt huet.

De Pensiounsalter kann, ënnert verschiddene Konditiounen, no vir verréckelt ginn:

- Ab 57 Joer, wann ee minimum 480 Méint obligatoresch abezuelt huet
- Ab 60 Joer, wann ee minimum 480 Méint versécher war an dovunner 120 Méint obligatoresch oder fräiwëlleg abezuelt huet.

Gi Studien ugerechent?

Jo, d'Studien, déi een am Alter vun 18-27 Joer mécht, ginn ugerechent, mee se hunn awer net esou eng grouss Valeur, wéi déi Joren, wou een abezilt. Fir se ugerechent ze kréien, muss du der Pensiounskeess entweder en Diplom oder e Certificat d'études vun denger Studienzäit erarechen.

Wéi gött meng Pensioun gerechent?

De Montant vun der Pensioun ergëtt sech aus Majoration-forfaitairen a Majoration-proportionellen.

D'Majoration-forfaitairë kritt een opgrond vun de Méint, déi een ugerechent kritt, an d'Majoration-proportionellen ergi sech aus de Kotisationen, déi een abezuelt huet.

D'Lëtzebuerger Gesetz gesäit ënner verschiddene Konditiounen eng Mindestpensioun vir.

Wat gött vu menger Pensioun ofgehalen?

Vun der Pensioun ginn nach e puer Montanten ofgehal, eier s du se op däi Konto iwierweise kriss:

- D'Kotisatione fir d'Krankekeess
- Steieren
- D'Kotisatione vun der Fleegeversécherung

Brauch ech eng Zousazpensioun?

Dat muss jidderee fir sech decidéieren. D'Assurancen an d'Banke bidde verschidde Produiten un. Wann dech dat intresséiert, huel dir einfach e Rendezvous bei denger Bank oder denger Assurance, a looss der d'Produite genee erklären.

Kontakt

Caisse nationale d'assurance pension
L-2096 Lëtzebuerg
Tel.: (+352) 22 41 41 - 1
Fax: (+352) 22 41 41 - 6443
E-Mail: <https://www.cnap.lu/accueil-mail/>

Liens et sites internet / Links and websites :

www.cnap.lu

Auf Deutsch:

www.cnap.lu/accueil-home/informationen-in-deutscher-sprache/

» Wéi, wou, wat, firwat?

Firwat bezuelen ech Steieren?

D'Steieren zielen zu de Recettë vum Staat an droen zum gudde Fonctionnement vum Land bäi.

Wéini bezuelen ech Steieren? - Quellesteier

Zu Lëtzebuerg ginn d'Steieren direkt vun dengem Salaire ofgehalen. Den Employeur gëtt déi Suen direkt un d'Steierverwaltung (Administration des contributions directes) weider. Dat nennt een „Quellesteier“. Als Employé(e) muss du dengem Patron just deng Steuerkaart ginn. D'Steierkaart (fiche de retenue d'impôt) ass en Dokument, dat festhält, a wat fir enger Steuerklass du bass oder mat wéi engem Taux däi Salaire besteiert gëtt. Et ass e wichtegt Dokument fir de Patron, fir d'Quellesteier vun denger Pai ofzerechnen.

Fir d'éischt solls du kontrolléieren, ob all d'Informatiounen - virun allem d'Steierklass oder den Taux - op der Fiche richteg sinn. Wann alles korrekt ass, kanns du dengem Employeur d'Fiche ginn. Dee këmmert sech dann ëm de Rescht.

Fräiberuffler a Geschäftsleit bezuele keng Quellesteier op hirem Revenu als Independant. Dofir musse si eng Steierklärung maachen a bezuelen all dréi Méint eng Avance.

Wéi kréien ech meng Steuerkaart?

Deng Steuerkaart kriss du automatesch heem geschéckt, wann däi Patron dech beim Centre commun de la sécurité sociale (www.ccss.lu) umellt.

Wann s du zum Beispill bestuet gëss oder plënners, muss du däin État civil oder deng Adress op denger Gemeng änneren. Déi Informatioun gëtt dann vun der Gemeng un d'Steierverwaltung weidergeleet an du kriss dann automatesch eng nei Steuerkaart heemgeschéckt.

Wéi gi meng Steiere gerechent?

De Montant vu Steieren, déi ee bezuele muss, hänkt haaptsächlech vun zwou Saachen of:

- Dem Gesamtsalaire an aneren Revenuen
- Der familiärer Situatioun

Et ginn dräi Steuerklassen, déi de Steiersaz matbestëmmen:

- Klass 1: Fir onbestuete Leit ouni Kanner, déi manner wéi 65 Joer hunn
- Klass 1a: Fir Witfraen a Witmänner, onbestuete Leit mat Kanner zu Laaschten an onbestuete Leit, déi iwwer 65 Joer hunn
- Klass 2: Fir Persounen, déi zesumme besteiert ginn, entweder duerch Bestietnis, PACS, mat oder ouni Kanner zu Laaschten

Onofhängeg vun der Steuerklass gi Steieren no der Methode progressive gerechent. Dat heescht: Wat ee méi verdéngt, wat ee méi Steiere bezuele muss. Den Taux variéiert tëschent 0 an 42%.

Um Site vun der Steierverwaltung (impotsdirects.public.lu), ënnert der Rubrik „Barèmes“ kanns du online deng Steieren ausrechnen.

» Steierklärung an Décompte annuel

D'Quellesteier ass ewéi eng Avance ze betruuechten a kann duerch d'Ausfëlle vun engem Décompte annuel oder enger Steierklärung definitiv regulariséiert ginn. Et kann een ënner gewëssen Ëmstänn d'Quellesteier ganz oder zu engem Deel zeréckkréien. Eréischt ab engem Joresakommes vun 11.265 € fänkt een un, Steieren ze bezuelen.

Muss ech eng Steiererklärung oder en Décompte annuel maachen?

Jee no Familljen- a Berufsstand, muss du entweder en Décompte annuel oder eng Steiererklärung maachen. Eng Steiererklärung muss de zum Beispill maache:

- wann däi Salaire méi héich wéi 100.000 € ass
- wann s du méi wéi eng Aarbechtsplaz hues, dat heescht wann s du fir méi Patrone gläichzäiteg schaffts
- wann s du nach aner Revenue kriss ewéi zum Beispill Dividenden oder Loyeren

Wann däi Patron deng Steieren direkt vum Salaire ofhält, hues du am Prinzip deng Steiere bezuelt.

A verschiddene Fäll hues du awer Interêt, en Décompte annuel unzufroen, zum Beispill:

- Wann s du Zënsen op engem Prêt bezuelt hues (zum Beispill um Studenteprêt)
- Wann s du eng Zousazpensioun bezils
- Wann s du eng Liewensversécherung, eng Krankeversécherung oder eng Haftpflicht bezils (dozou gehéiert och d'Haftpflicht fir den Auto, awer net d'Kasko)
- Wann s du Kotisatioune bei enger bekannter Mutuelle bezils
- Wann s du an e Bauspuervertrag abezils

An dese Fäll kriss du héchstwahrscheinlech Steiere vum Steieramt zréck.

Bis wéini muss ech en Décompte annuel eraschécken?

Den Delai fir en Décompte annuel vum Joer X eranzeschécken, ass den 31. Dezember vum Joer X+1.

Ech hu matzen am Joer ugefaang mat schaffen, muss ech en Décompte annuel maachen?

D'Steieren, déi däi Patron vun dengem Salaire ofhält, sinn op engem Revenu vun engem Joer gerechent, dat heescht, wéi wann een zwoelf Méint schaffe géif an all Mount déiselwecht Pai kréich. Wann de Salaire net iwwer déi zwoelf Méint vum Joer bezuelt gouf, kann et sinn, datt s du ze vill Steiere bezuelt hues. Et ass deemno unzeroden, en Décompte annuel auszufüllen. Du kriss dee Moment déi Steieren zeréckbezuelt, déi s du ze vill ofgehale krus.

Weider Informatiounen fënns du am A bis Z um Site vun der Steierverwaltung an op [Guichet.lu](https://guichet.lu) ënnert:

<https://guichet.public.lu/fr/citoyens/impots-taxes/patrimoine-financier/declaration-revenu-non-resident/obligation-fiscale.html>

<https://guichet.public.lu/fr/citoyens/impots-taxes/activite-salariee-resident/declaration-resident/decompte-annuel.html>

MÄI CONGÉ

Mise à jour 2021

» Järlechen Erhuelungcongé

Wéi vill Congé hunn ech zegutt?

Säit 2019 gesäit d'Gesetz e järelechen Erhuelungcongé („Congé annuel de récréation“) vu minimum 25 Schaffdeeg vir.

Fir Salariéen, déi Deelzäit schaffen, gëllen aner Reegelen. Déi Salariéë kréien undeeleg Congé op Basis vun hirer Wochenaarbechtszäit.

Wat ass e Schaffdag?

Ënner Schaffdag versteet een all Dag vum Kalenner, ausser sonndes a gesetzlech Feierdeeg.

Wisou minimum 26 Deeg?

26 Deeg Congé sinn de Minimum, deen all Salarié zegutt huet. Duerch Kollektivvertråg oder Einzelvertråg mam Employeur kann een awer méi Congésdeeg kréien.

Ab wéini kann ee Congé huelen?

Am Prinzip kann de Salarié ab dem 1. Januar vum Joer säi Congé fir d'ganz Joer huelen.

Mee! Wann een nei agestellt gouf, muss een dem Gesetz no dräi Méint waarden, éier ee ka Congé huelen. An der Praxis hänkt dat vill vum Employeur of. Dofir rode mir dir, am beschten direkt beim Chef nozefroen, wéi dat an der Firma gehandhaabt gëtt.

Wéi huelen ech Congé?

D'Prozedur ass an all Firma e bëssen aneschtters. Am Prinzip freet de Salarié säi Congé bei sengem Employeur oder engem Virgesetzten un. Wann deen näischt dogéint seet, ass de Congé acceptéiert. Wanns du mat anere Leit zesummeschaffs, soll de Congé am beschten openeen ofgestëmmt ginn, fir dass ëmmer ee present ass. Schwätz am beschte mat dengem neien Aarbechtskolleegen, fir gewuer ze ginn, wéi dat an ärer Firma gehandhaabt gëtt.

E Congé ka refuséiert ginn, wann een op der Aarbecht gebraucht gëtt (Besoine vum Service) oder wéinst begrënnte Wënsch vun anere Salariéen (Prioritéit fir Salariéen, déi Kanner zu Laaschten hunn).

Ka mäin Employeur mäi Congé zeréckhuelen?

Wann de Congé bis accordéiert ass, muss e vum Salarié a vum Employeur agehale ginn, et sief dann si si sech eens fir en ze annulléieren.

Kann ech mäi Congé an dat nächst Joer mat eriwwerhuelen?

Congé, deen am Laf vum Kalennerjoer wéinst Motif-de-Refusen (Besoine vum Service, Wënsch vun anere Salariéen) net konnt geholl ginn, ka bis den 31. Mäerz dat Joer drop reportéiert ginn.

Och wann ee krank war, an dofir kee Congé huele konnt, kann een déi Deeg mat an d'nächst Joer huelen. Dat gëllt am Prinzip bis den 31. Mäerz vun deem Joer.

Congé vum éischte Schaffjoer, deen net geholl gouf, kann op Demande vum Salarié onlimitéiert op dat ganz nächst Joer reportéiert ginn.

» Extra Congéen

Fir bei den Dokter ze goen

D'Gesetz gesäit kee Congé fir, deen et dem Salarié erméiglecht, bei den Dokter ze goen. De Salarié muss also den Employeur froen, ob hie während der Aarbechtszäit ka bei den Dokter goen, ouni Congé ze huelen.

A verschiddene Kollektivvertråg kréien d'Salariéen d'Recht, während der Aarbechtszäit bei den Dokter ze goen, ouni Congé ze huelen.

Aner Congéen

Et ginn nach eng ganz Rëtsch aner Grënn, fir déi ee ka Congé accordéiert kréien. Dorënner falen:

- Congéen, déi un déi perséinlech Situatioun gebonne sinn:
  - o Ausseruerdentleche Congé aus perséinleche Grënn (congé extraordinaire pour motifs personnels)
  - o Maternitéscongé (congé de maternité)
  - o Pappecongé
  - o Adoptiounscongé (congé d'accueil)
  - o Congé parental
  - o Congé aus familiäre Grënn (congé pour raisons familiales)
  - o Congé fir eng Persoun um Enn vun hirem Liewen ze betreiën (congé pour l'accompagnement d'une personne en fin de vie)
- Congéen fir Formatiounen
  - o Individuelle Formatiounscongé (congé individuel de formation)
  - o Onbezuelte Formatiounscongé (congé sans solde pour formation)
  - o Congé fir sproochlech Weiterbildung (congé linguistique)

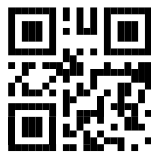
- Congéë, déi un e Mandat gebonne sinn
  - o Politesche Congé (congé politique pour élus communaux)
  - o Congé fir d'Ausféiere vun engem Mandat (congé pour mandat social)
- Congéë fir extra-professionell Aktivitéiten
  - o Congé fir Leeschtungssport (congé sportif)
  - o Spezialcongé fir fräiwëlleg Pompjeen (congé spécial des pompiers volontaires)
  - o Congé fir Entwécklungshëllef (congé de coopération au développement)
  - o Congé fir Jugendarbecht (congé-jeunesse)
- Congé fir während dem Preavis eng nei Aarbecht ze sichen

Informatiounen heizou fënns du:

- um Site *www.guichet.lu*, ënnert der Rubrik „Emploi/Travail” – „Congés et jours fériés”.
<https://guichet.public.lu/fr/citoyens/travail-emploi.html>

- um Site vun der Chambre des salariés (*www.csl.lu*), ënnert der Rubrik „Vos droits” – „Salariés” – „Congés légaux” an “Jours fériés légaux”.

KRANKHEET

Mise à jour 2021

» Wéi, wou, wat, firwat?

Wéini muss ech dem Employeur Bescheid soen?

Am Fall wou de Saliarié krank ass, muss en dem Employeur den éischten Dag, wou en net schaffe kënnt, Bescheid soen.

Wéi muss ech dem Employeur Bescheid soen?

Et kann een entweder perséinlech Bescheid soen oder eng Drëttpersoun froen. Dat Ganzt ka per Telefon oder E-Mail/Fax geschéien, woubäi E-Mail a Fax et erlaben, duerno e schrëftleche Beweis ze hunn. Mä opgepasst: am Sträitfall ass et um Saliarié ze beweisen dat den Patron d'Informatioun iwwert seng Krankmeldung kritt huet. Et geet also net duer nëmmen een E-mail oder Fax ze schécken et muss een och eng Äntwert kréien comme quoi, datt de Patron dovun Kenntnis geholl huet.

Ab wéini brauch ech e Certificat vum Dokter?

Spéitstens den drëttten Dag, wou een net ka schaffe goen, muss een e Certificat vum Dokter erareeche. Vir-dru kann een dat awer och scho maachen. Den Employeur muss de Certificat spéitstens um Enn vum drëttten Aarbechtsdag kritt hunn.

Firwat muss ech e Certificat vum Dokter eraschécken?

Wann een dem Employeur direkt den éischten Dag Bescheid gesot an de Certificat vum Dokter spéitstens den drëttten Dag vu senger Absence eraginn huet, ass ee per Gesetz géint Kënnegung geschützt. Fir dass de

Kënnegungsschutz gräift, mussen déi zwou Konditiounen erfëllt sinn, an d'Protektioun duerch d'Gesetz ass och zäitlech limitéiert. Si spillt nëmme 26 Wochen ab dem éischten Dag vun der Krankheet.

Hei ginn et e puer Ausnamen. Et besteet kee Kënnegungsschutz wann:

- De Salaré kee Certificat vum Dokter no dräi Deeg ofginn huet
- De Salaré duerch e Verbriechen oder e Verstouss, un deem hien absichtlech deelgeholl huet, krank ginn ass
- De Salaré dem Employeur net Bescheed gesot huet an de Certificat vum Dokter eréischt ofgëtt, nodeems hie gekënnegt ginn ass
- D'Schutzperiod vu 26 Wochen ofgelaf ass

Ginn ech während dem Krankeschäi bezuelt?

Jo.

Wat geschitt, wann ech während mengem Congé krank ginn?

Wann de Salaré virun oder während sengem Congé krank gëtt, en doduerch net vu sengem Congé profitéiere kann an en e Certificat vum Dokter ofginn huet, ginn déi Deeg, déi e krank geschriwwen ass, net vum Congé ofgerechent.

Kann heefegt Feelen duerch Krankheet zur Kënnegung féieren?

Jo, wann een oft oder länger wéinst Krankheet feelt, kann dat e Grond fir eng Kënnegung sinn. Dëst, well villt Feelen och zu Problemer an der Organisatioun vun der Firma féiere kann, an den Employeur net méi kann op säi Salaré zielen. Den Employeur kann dem Salaré bei sengem Retour oder beim Auslafe vun der Schutzperiod vu 26 Woche kënnegen, an als Grond eng schwéier Desorganisatioun vun der Entreprise wéinst längerem, beziéungswies widderhueltem Fortbleiwe vum Salaré uféieren.

Wann s du op 104 Woche réckwierkend gekuckt méi wéi 78 Woche krank bass, da féiert dëst zu enger automatescher Opléisung vum Aarbechtskontrakt. Bei dësen 78 Wochen ass et ganz egal, ob s du wéinst verschidde Krankheete gefeelt hues oder ëmmer nees wéinst där selwechter.

Kann den Employeur mech bei en Dokter schécken?

Den Employeur kann de Salaré während dem Krankeschäi bei en Dokter schécken, deen hien erausgesicht huet. De Salaré kann dëst net ouni gutt Grënn refuséieren.

Am Fall wou de Salaré soll refuséieren bei den Dokter ze goen, kann dat als Faute grave gewäert ginn. En plus fällt doduerch den Kënnegungsschutz.

Wat gëllt als Aarbechtsaccident?

D'Gesetz definéiert en Aarbechtsaccident als en Accident, deen engem Assuréierten duerch seng Aarbecht oder bei der Ausféierung vun senger Aarbecht geschitt.

Als Aarbechtsaccident gëllt awer och den Trajetsaccident. Dat ass en Accident, deen um Wee fir op d'Aarbecht oder um Retour geschitt:

- Tëschent dem Hauptwunnsätz, dem Zweetwunnsätz oder all anerer Plaz, déi den Assuréierte reegelméisseg fir familiär Zwecker besicht an der Aarbechtsplaz;
- Tëschent der Aarbechtsplaz an dem Restaurant, der Kantin, oder – méi generell gesinn – der Plaz wou den Assuréierte gewéinlech iesse geet a senger Mëttespous.

Ausser am Fall vun „ausseruerdentlechen Ëmstänn“ muss de Salaré direkt sengem Employeur iwwe den Aarbechts- oder Trajetsaccident Bescheed soen.

Den Employeur deklaréiert den Accident bei der Association d'assurance accident (AAA) an deelt hir sämtlech Informatiounen mat. D'Association d'assurance accident (AAA) ass en Etablissement public, dat sech ëm d'Präventioun an d'Indemnisiatioun vun Aarbechtsaccidenten a Beruffskrankheete këmmert.

Kontakt

Association d'assurance accident
125, route d'Esch
L-2976 Lëtzebuerg

Ëffnungszäite vun de Guicheten: 8:00 bis 16:00 Auer

Tel.: (+352) 26 19 15 - 1

Fax: (+352) 49 53 35

E-Mail:

- Service vun de Prestatiounen: prestation@secu.lu
- Service vun der Präventioun: prevention@secu.lu

Liens et sites internet / Links and websites:

www.aaa.lu

Méi Informatiounen iwwert d'Krankheet vum Salarié fënns du um Site vun der Chambre des salariés (www.csl.lu), ënnert der Rubrik „Vos droits“ > „Salariés“ > „Santé et sécurité au travail“.

FORMATIOUN

Mise à jour 2021

Lifelong Learning ass haut méi wéi jee en Thema fir Salariéen an Employeuren. Fir um neiste Stand ze bleiwen a sech nei Kompetenzen unzëeegnen, muss een ëmmer erëm a Formatiounen goen.

» Individuelle Formatiounscongé (Congé individuel de formation)

Fir wien ass den individuelle Formatiounscongé?

Den individuelle Formatiounscongé (CIF) riicht sech u Salariéen aus dem Privatsecteur, mee och u Fräiberuffler a Selbstänneger.

Wéini kann ech vum CIF profitéieren?

Fir vum CIF profitéieren ze kënnen, muss een:

- Haaptsächlech zu Lëtzebuerg schaffen
- Duerch en Aarbechtskontrakt un eng Entreprise, déi zu Lëtzebuerg etabléiert ass, gebonne sinn
- Zum Zäitpunkt, wou een de CIF ufreet, op d'mannst säit sechs Méint beim Employeur beschäftegt sinn
- Als Fräiberuffler oder Selbstänneger muss een zanter mindestens zwee Joer bei der Lëtzeburger Sozialversicherung affiliéiert sinn

Wéivill individuelle Formatiounscongé hunn ech zegutt?

All Salarié huet am Laf vu senger Karriäre 80 Deeg CIF zegutt:

- 20 Deeg maximum während enger Period vun zwee Joer
- Een Dag Minimum

Opgepasst! D'Zuel vu CIF-Congésdeeg, déi een accordéiert kritt, entsprécht engem Drëttel vun der Formatiounszeit an hänkt vun der Unzuel vu Stonne vun der Formatioun of.

Ëmfro dech am beschten an denger Entreprise, wann et bis esou wäit ass.

Méi Informatiounen heizou fënns du um Site *guichet.lu*, ënnert der Rubrik „Citoyens” – „Travail/Emploi” – „Congés et jours fériés” – „Congés pour formation professionnelle”.

guichet.public.lu/fr/citoyens/travail-emploi.html

Ginn ech während dem CIF bezuelt?

Jo.

» Congé sans solde pour formation

De Congé sans solde pour formation riicht sech u Salariéén aus dem Privatsecteur. E gëtt hinnen d'Méiglechkeet, sech fir eng limitéiert a festgeluechten Zäit onbezuelte Congé ze huelen, fir eng Formatioun ze maachen.

Wéini kann ech vum Congé sans solde pour formation profitéieren?

Fir vum Congé sans solde pour formation profitéieren ze kënnen, muss een:

- Am Privatsecteur schaffen
- Op d'mannst zwee Joer beim Employeur agefallt sinn

Wéi laang kann ech Congé sans solde pour formation huelen?

Déi cumuléiert Héchstdauer vum Congé sans solde pour formation ass op zwee Joer maximum pro Employeur limitéiert:

- Minimum véier Wochen um Stéck
- Maximum sechs Méint um Stéck

Liens et sites internet / Links and websites:

www.guichet.public.lu/citoyens/fr/travail-emploi/conges-jours-feries/formation-professionnelle/conge-individuel-formation/index.html

www.guichet.public.lu/citoyens/fr/travail-emploi/conges-jours-feries/formation-professionnelle/conge-sans-solde-formation/index.html

www.guichet.public.lu/citoyens/fr/travail-emploi/conges-jours-feries/formation-professionnelle/conge-linguistique/index.html

IFBL (Institut de Formation Bancaire)
E-Mail: customer@ifbl.lu
Internetsäit: www.ifbl.lu

Institut National des Langues & Centre de langues
Internetsäit: www.inll.lu

Chambre de Commerce
Internetsäit: www.cc.lu

Luxembourg School of Commerce
Internetsäit: www.lsc.lu

Chambre des Salariés
Internetsäit: www.csl.lu

Sacred Heart University Luxembourg
Internetsäit: www.shu.lu

CHÔMAGE

Mise à jour 2021

Wéi scho virdrun erkläert, soll een sech als Jonken, wann ee mat der Uni fäerdeg ass, direkt bei der ADEM umellen. Dëst gëllt awer och, soubal een säi Job verléiert.

All d'Informatiounen zur ADEM fënns du op hirem Site www.adem.lu.

Wéini kann ech mech bei der ADEM mellen?

Bei der ADEM kann een sech mellen, wann:

- Ee gekënnegt krut
- D'Aarbechtsverhältnis op en Enn gaangen ass (Ofrafe vum CDD, Kënnegung, asw.)
- Ee mat senger Tätigkeet als Fräiberuffler ophält oder am Fall vun enger Insolvenz
- Ee mat sengem Studium fäerdeg ass
- Een zwar nach schafft, mee d'Aarbecht wëllt wiesselen.

Wéi leeft d'Umeldung bei der ADEM of?

Mell dech beim Kontaktzenter vun der ADEM iwwer den 247-88888 un oder fëll en Online-Formulaire aus, deen s du op www.adem.lu, Rubrik „Demandeurs d'emploi“ – „S'inscrire comme demandeur d'emploi“ – „Comment s'inscrire“ fënns. Dono kriss du e Rendez-vous mat engem sougenannte „Conseiller professionnel“, deen dir hëllef, däi professionnelle Projet z'entwëckelen.

Wat si meng Virdeeler, wann ech mech bei der ADEM mellen?

Eng Umeldung bei der ADEM erméiglecht dir:

- Ënnerstëtzung an Orientéierung duerch d'ADEM bei der Sich no enger Aarbecht ze kréien
- Vun de Servicer vun der ADEM ze profitéieren
- Reegelméisseg Hëllef vun engem Beroder vun der ADEM ze kréien
- Chômage ze kréien, falls du d'Konditiounen erfëlls, an doduerch och weiderhi sozialverséichert ze sinn.

Wéini kréien ech Chômage?

Am Fall wou d'Aarbechtsverhältnis ouni Schold vum Salarie op en Enn geet, huet dësen, ënner verschiddene Konditiounen, d'Recht op Chômage. Och als frësch Diploméierte kanns du heivunner profitéieren.

Fir Chômage kënnen ze kréien, muss du:

- Ouni eege Schold deng Aarbecht verluer hunn
- Zu Lëtzebuerg wunnen
- Tëschent 16 a 64 Joer al sinn
- Aarbechtsfäeg a prett fir ze schaffe sinn
- Op der ADEM als Demandeur d'emploi ageschriwwe sinn
- Minimum 26 Woche vun deene leschten zwielef Méint geschafft hunn.

Liens et sites internet / Links and websites:

www.adem.lu

guichet.public.lu/fr/citoyens/travail-emploi/chomage/indemnite-chomage/indemnite-chomage-salarie.html

ECH HUELE MÄI LIEWEN SELWER AN D'HAND.

» De Secteur vun den Assurancen zu Lëtzebuerg

Den Assurancësecteur besteet aus zwou Branchen:

- D'Liewensversécherungen (assurances-vie): Se wierke bei engem Stierffall oder engem Invalidefall. Och d'Assurancë fir Zousazpensioune falen an dës Branche. Lëtzebuerger Assurancë bidden esou Kontrakter och Leit un, déi net zu Lëtzebuerg, mee an engem aneren EU-Land wunnen.
- D'Net-Liewensversécherungen (assurances non-vie): Dorënner falen ënnert anerem Assurancen am Fall vun engem Brand, engem Accident oder engem Schued. Och d'Krankeversécherung an d'Haftpflicht falen an dës Beräich.

Dës Produite sinn am Prinzip nëmme fir Persounen, déi zu Lëtzebuerg wunnen, mee verschidde Gesellschaften hu sech och op Leit aus dem internationale Raum spezialiséiert.

» Haftpflicht

Muss ech eng Haftpflicht hunn?

Dës Assurance ass zu Lëtzebuerg net obligatoresch. Trotzdeem soll een onbedéngt eng Haftpflicht hunn.

Firwat brauch ech eng Haftpflicht?

Am deegleche Liewe geschéien ëmmer erëm Accidenter, déi d'Haftpflicht spille loosse. D'Haftpflicht kënn fir all materiellen a kierperleche Schued op, deen ee selwer oder eng Persoun, fir déi ee responsabel ass (z. B. e Kand), un engem **Drëtte** verursaacht huet.

D'Haftpflicht ass hirersäits nees an zwou Branchen opgedeelt:

- Privatlieden: Hei trëtt d'Assurance zum Beispill a Kraaft, wann een eng Persoun am Stroosseverkéier (z. B. mam Vélo, als Foussgänger, mam Pedelec, mat der Trottinett, asw.) oder beim Sport sollt verletzen, oder wann een e materielle Géigestand vun enger anerer Persoun iertemlech beschiedegt (z. B. Schued um Haus). Et soll een onbedéngt beim Assureur nofroen, wann een déi nei elektresch Gefierer (Pedelec, Trottinett, asw.) benotzt. Meeschtens sinn déi nëmme matverséichert, wa se net méi séier wéi 25 km/h fueren.
- Aarbechtswelt:
  - o Salariaen: Op der Aarbecht gëtt d'Haftpflicht am Prinzip vum Patron iwwerholl.
  - o Fräiberuffer: Fir Persounen, déi selbstänneg sinn, zum Beispill Dokteren oder Architekten ass et wichteg, an fir verschidden Beruffer obligatoresch, eng eegen Haftpflicht ze hunn, déi si an hir Salariaë géint eventuelle materiellen oder kierperleche Schied verséichert, déi op der Aarbecht kënnen virkommen oder Schied déi hir Aarbecht Drëttpersounen zoufüügt

» Assurancen um Auto

Soubal ee sech en Auto uschaaft, muss een deen och assuréieren. Heifir ginn et vill verschidde Produiten, déi vun enger einfacher Haftpflicht (obligatoresch) bis zur Vollkasko (net obligatoresch) ginn. Looss dech am beschte vun engem Agent beroden, fir ze kucken, wat fir dech ubruecht ass.

Den Automobil Club Lëtzebuerg (ACL)

Den Automobil Club Lëtzebuerg (ACL) bitt senge Memberen eng Rei Servicer ronderëm den Auto un. Dobäi kann een tëschent verschiddene Produite wielen, jee nodeem, ob ee just zu Lëtzebuerg oder och am Ausland vun de Servicer Gebrauch maache wëllt.

Zu dës Servicer ziele beispillsweis d'Ofschleefe vum Auto an d'Heembréngung vun de Persounen am Fall vun enger Pann, d'Bereetstellung vun engem Ersatzauto an déi juristesche Ënnerstëtzung. Op internationalem Niveau këmmert sech den ACL och ëm gesondheetlech Servicer am Ausland.

» Chambre-professionellen

Zu Lëtzebuerg gëtt de Salariaë op zwee Niveaue representéiert: De fräiwëllegen an den obligatoreschen.

Wat ass eng Chambre professionnelle?

D'Chambre-professionnellë sinn öffentlich Institutionen, déi vum Gesetz virgesi sinn. Si setzen sech fir d'Erhalen an d'Verbesserung vun den Interessen vun hirer jeeweileger Berufsgrupp an. Se sinn aus zwou Zorte Memberen zesummesat, déi all fënnef Joer bei de Sozialwahlen gewielt ginn:

- D'Membre-effectif
- D'Membre-suppléanten

Si hunn d'Recht, der Regierung Virschléi ze maachen zu Beräicher, déi an hirer Kompetenz leien. D'Regierung muss am Géigenzuch d'Chambre professionnelle ëm hir Meenung froen, wann si e Gesetz oder e Règlement grand-ducal, dat haaptsächlech dës Berufsgrupp betrëfft, duerchsetzen wëllt.

Zënter dem 4. Abrëll 1924 ginn et zu Lëtzebuerg fënnef Chambre-professionellen, dorënner dräi fir d'Patronen an zwou fir d'Salariéen.

Kontakt

Chambre des salariés

18, rue Auguste Lumière
L-1950 Lëtzebuerg

B.P. 1263
L-1012 Lëtzebuerg

Tel.: (+352) 27 49 42 00
Fax: (+352) 27 49 42 50
E-Mail: csl@csl.lu
Internetsäit: www.csl.lu

Chambre des Métiers du Grand-Duché de Luxembourg

2, Circuit de la Foire Internationale
Lëtzebuerg-Kierchbierg

B.P. 1604
L-1016 Lëtzebuerg

Tel.: (+352) 42 67 67 – 1
Fax: (+352) 42 67 87
E-Mail: contact@cdm.lu
Internetsäit: www.cdm.lu

Chambre des fonctionnaires et employés publics

26, boulevard Royal
L-2449 Luxembourg

Tel.: (+352) 47 22 24 - 1
Fax: (+352) 47 23 74
E-Mail: chfep@chfep.lu
Internetsäit: www.chfep.lu

Chambre de Commerce

7, rue Alcide de Gasperi, Lëtzebuerg-Kierchbierg
Postadress: L-2981 Lëtzebuerg

Tel.: (+352) 42 39 39 – 1
Fax: (+352) 43 83 26
E-Mail: chamcom@cc.lu
Internetsäit: www.cc.lu

Chambre de l'agriculture

261, route d'Arlon

B.P. 81
L-8001 Stroossen

Tel.: (+352) 31 38 76 – 1
Fax: (+352) 31 38 75
E-Mail: info@lwk.lu
Internetsäit: www.lwk.lu

» Gewerkschaften

Zu Lëtzebuerg sinn d'Syndicaten op fräiwëlleger Basis. Déi wichtegst Confederatiounen sinn d'CGFP, d'FNCTTFEL, den OGB-L, den LCGB, d'FGFC an d'ALEBA.

Gewerkschaften a Kollektivverträg

D'Gewerkschaften hunn d'Recht, e Kollektivvertrag ofzeschléissen. Et handelt sech hei ëm e Kontrakt iwwert d'Aarbechtskonditiounen an d'Relatiounen, deen tëschent de Verrieder vun de Salariéen an de Patronen, oder de Verrieder vun de Patronen, ënnerschriwwen gëtt.

All Konventioun, Aarbechtsvertrag, intern Reglement oder aner Bestëmmung, déi ofgeschloss gëtt an net mam Gesetz oder de besteende Konventiounen iwwertenee stëmmt, ass net gültig, ausser se ass favorabel fir d'Salariéen.

Muss ech an eng Gewerkschaft goen?

Nee, zu Lëtzebuerg ass d’Affiliatioun bei enger Gewerkschaft fräiwëlleg.

Kontakt

ALEBA

29, av. Monterey
L-2163 Lëtzebuerg
B.P. 325
L-2013 Lëtzebuerg
Tel.: (+352) 22 32 28 – 1
Fax: (+352) 223203
E-Mail: info@aleba.lu
Internetsäit: www.aleba.lu

CGFP

488, route de Longwy
L-1940 Luxembourg
Tel. : (+352) 26 48 27 27
Fax : (+352) 26 48 29 29
E-Mail: cgfp@cgfp.lu
Internetsäit: www.cgfp.lu

FGFC

66, rue Baudouin
L-1218 Luxembourg
Tel.: (+352) 40 77 20 – 1
Fax: (+352) 40 77 20 – 40
E-Mail: fgfc@fgfc.lu
Internetsäit: www.fgfc.lu

FNCTTFEL-Landesverband

63, rue de Bonnevoie
L-1260 Lëtzebuerg
Tel.: (+352) 48 70 44 – 1
Fax: (+352) 48 85 25
E-Mail: info@landesverband.lu
Internetsäit: www.landesverband.lu

LCGB

11, rue du Commerce
B.P. 1208
L-1012 Lëtzebuerg
Tel. : (+352) 49 94 24 – 222
Fax : (+352) 49 94 24 – 249
E-Mail: infocenter@lcgb.lu
Internetsäit: www.lcgb.lu

OGB-L

B.P. 149
L-4002 Esch-Uelzecht
Tel.: (+352) 54 05 45 – 1
Fax: (+352) 54 16 20
E-Mail: ogbl@ogbl.lu
Internetsäit: www.ogbl.lu

LOGEMENT

Mise à jour 2020

» Eng Wunneng fannen

1. Abordabel Wunnengen

Jonk Leit mat engem méi niddregen Akommes hunn d’Méiglechkeet, eng Wunneng iwwert e Partner, dee vum Wunnungsbauministère konventionéiert ass, ewéi z. B d’AIS, d’Wunnengshëllef etc. ze lounen. De Partner stellt d’Wunneng, déi ee während maximal dräi Joer ka lounen, zu engem korrekter Präis zur Verfügung. Déi konventionéiert Partner fënns du ënnert www.logement.lu.

De Fonds du Logement an d’Société nationale des habitations à bon marché sinn ëffentlech Promoteure vum Marché vun de subventionéierte Wunnengen, bei deenen ee méi gënschteg eng Wunneng kafen oder loune kann, wann ee verschidde Konditiounen erfëllt.

2. Wunnengen um Privatmarché

D'Sich no enger Wunneng um private Marché geet meeschtens iwwert Annoncen (Verkauf a Locatioun), déi an der Zeitung an op bestëmmten Internetsitte publizéiert ginn, z.B. op www.athome.lu. Du kanns awer och direkt iwwert eng Immobilienagence fueren.

D'Informatiounen vum Observatoire de l'Habitat kënnen dir heibäi och ganz nützlich sinn. Dee sammelt all d'Donnéeën iwwert de Wunnengsmaart an analyséiert d'Offeren an d'Präisser vun de Wunnengen an de Baustellen. (<http://observatoire.liser.lu/>)

» Eng Wunneng lounen

Wann s du iwwert eng Immobilienagence fiers, fir eng Wunneng ze lounen, muss du dir bewosst sinn, dass an der Reegel d'Fraise fir d'Agence bei engem Mount Loyer leien, wou dann nach eng Kéier 17% TVA dobäi kommen. Och d'Garantie locative fir de Propriétaire vun der Wunneng ka bis zu 3 Méint Loyer ausmaachen. Ganz wichtig: De Loyer vun der Wunneng dierf net iwwert 5% vum Kapital leien, dat de Propriétaire an d'Wunneng investéiert huet.

Maximale Loyer = investéiert Kapital * 0,05:12

Kuck och um Site vum Guichet unique, fir dech iwwert d'Demarchë fir d'Locatioun vun enger Wunneng an iwwert déi verschidde Bähëllefren ze informéieren:

- d'Subvention de Loyer
- d'Garantie locative

Informatiounen dozou ginn et beim Guichet unique des aides au logement:

Tel. : (+352) 8002 10 10

Fax : (+352) 45 88 44

E-Mail : guichet@ml.etat.lu

» Eng Wunneng kafen

Kuck um Site vum Guichet Citoyens, fir dech iwwert d'Demarchë fir d'Acquisitioun vun enger Wunneng an déi verschidden Hëllefren ze informéieren (www.guichet.public.lu).

Wann s du eng Wunneng wëlls kafen, besteet d'Méiglechkeet, fir finanziell Hëllefren ze kréien:

- Prime de construction
- Bonification d'intérêt
- Subvention d'intérêt
- Garantie de l'Etat
- Prime d'épargne
- Complément de prime pour frais d'architecte et d'ingénieur-conseil
- Klimaprêt
- Prime House

Informatiounen dozou ginn et beim Guichet unique des aides au logement.

Tel. : (+352) 8002 10 10

Fax : (+352) 45 88 44

E-Mail : guichet@ml.etat.lu

» Wunnengsbäihëllef

De Guichet unique des aides au logement vum Wunnengsbauministère bitt dir Informatiounen zu folgenden Themen:

- D'Wunnen op gesetzlech, administrativem an techneschem Plang
- Individuell Hëllef fir de Logement
- Bautechniken a Gesetzer
- Ekologesch a performant Bauen op Basis vum Energieplang

De Service des aides au logement vum Wunnengsbauministère proposéiert ënnert anerem eng grouss Palett vun Hëllef, wéi zum Beispill d'Prime d'acquisition, d'Prime de construction oder d'Subventioun de loyer. Denk och un de Crédit d'impôt op den Akte vum Notaire bzw. d'Zréckbezuele vun der TVA um Logement, Mesuren, déi vun der Administration de l'enregistrement et des domaines proposéiert ginn.

» Subventionéiert Wunnengen an d'Gestion locative sociale

Leit mat engem niddregen Akommes hunn d'Méiglechkeet, eng Wunneng iwwert ee vum Wunnengsbauministère konventionéierte Partner ewéi z. B d' AIS, d'Wunnengshëllef etc. ze lounen. De Partner stellt d'Wunneng, déi ee während maximal dräi Joer ka lounen, zu engem korrekter Präis zur Verfügung. Déi konventionéiert Partner fënns du ënnert www.logement.lu

De Fonds du Logement an d'Société nationale des habitations à bon marché sinn ëffentlech

Promoteure vum Marché vun de subventionéierte Wunnengen, bei deenen een Wunnengen kafen oder lounen kann, wann ee verschidde Konditiounen erfëllt.

Méi heizou op www.guichet.lu.

Internet:

www.luxembourg.lu

www.guichet.lu (Rubrik „Logement“)

www.logement.lu

www.snhbm.lu

www.fondsdulogement.lu

www.observatoire.liser.lu

ZRÉCKBEZUELE VUM STUDENTEPRËT

Mise à jour 2021

De Studentepret vum CEDIES bei der Spuerkeess

Hei zu Lëtzebuerg studéieren oder an d'Ausland goen: Egal wéi s du dech entscheet hues, du has e Recht op eng Studentebourse an och op e Studentepret! Wann s du dech frees, wéi dat genau mam Prêt funktionéiert, ab wéini a wéi een en zréckbezilt an zu wéi engem Taux, dann ass dësen Artikel fir dech.

De Prêt zrëckbezuelen

- De Prêt besteet aus 6.500 € (3.250 € pro Semester). D'Taux variéieren oft, mee de Lëtzebuerger Staat garantéiert dir en Taux vu maximum 2%. Dat heescht, wann z. B den aktuellen Taux 3% sollt sinn, iwwerhëlt de Staat d'Differenz.
- D'Zënse ginn op de Montant vum Prêt gerechent a sinn all Semester fälleg. Du fänks un, däi Studentepret zwee Joer nom Schluss vun denge Studien zrëckbezuelen, an du hues am Ganzen zéng Joer Zäit, fir déi ganz Zomm zrëckbezuelen. Du kanns awer och schonn éischer ufänken, wann s du wëlls a kanns!
- Méi Infoen an Tipps fënns du op eisem Blog: www.spuerkeess.lu/blog. Du kanns och e Rendez-vous op enger Agence oder via Videocall huelen oder de Spuerkeess Direct per Telefon iwwer d'Nummer (+352) 4015-1 oder per E-Mail iwwer d'Adress sdi@spuerkeess.lu kontaktéieren. D'Mataarbechter an eisen Agencen hëllefen dir och gär beim Ausfëlle vun denge Demande de bourse!

WÉI KANN ECH ENG WUNNENG ODER EEN AUTO FINANZÉIEREN?

Mise à jour 2021

Är Studie ginn op en Enn an en neit Liewe waart op lech. Et ass Zäit, lech ganz dem beruffleche Liewen ze widmen an déi nächst Etapp vun Ärem Liewen virzebereeden. D'Spuerkeess steet lech dobäi gären zur Säit.

De Prêt personnel

Dir musst deemnächst Ausgaben aplanen, fir en Auto, Embauarbechten oder Miwwel ze kaafen? Mam Prêt personnel léint Dir eng fix Zomm iwwer eng definéiert Period vun engem bis fënnef Joer. Als Axxess-Member profitéiert Dir och nach vun engem reduzéierten Zënssaz!

Mat S-Net, eisem Internet-Banking, kënnt Dir Är Ufro fir e Prêt personnel selwer online maachen. Dir braucht Är Donnéeën net all unzeginn, well se schonn am System sinn. D'Analys gëtt direkt gemaach, sou kritt Dir séier eng Äntwert an d'Liquidatioun vum Prêt geschitt direkt op Äre Compte courant.

Maacht eng Simulatioun op eisem Site spuerkeess.lu/pretplus, fir Är Mensualitéit ze rechnen!

De Leasing

Wann Dir e Prêt fir en Auto ophuelt, bezuelt Dir all Mount den Akafspräis zeréck a bezuelt separat all déi zousätzlech Käschten. Firwat net Lease Plus wielen, den operationelle Leasing vun der Spuerkeess, bei deem all d'Käschten abegraff sinn?

Wat sinn d'Virdeeler an d'Facilitéite vun der Offer Lease Plus?

1. All d'Käschten, déi mam Entretien, de Pneuen, der Assurance an der Assistance zesammenhänken, sinn am Präis mat dran. Et gi keng schlecht Iwwerraschungen!
2. Mat Lease Plus sinn all déi administrativ Demarchë vum Autokaf abegraff. D'Umelle vum Gefier, d'Taxe de circulation, d'Assurance an d'techesch Kontroll gi fir lech en Charge geholl!
3. Am Fall vun engem Schued oder enger Pann, geréiert d'Assistance zu all Ament d'Situatioun an offréiert lech, falls Dir an engem anere Land an Europa eng Pann hutt, eng Iwwernuechtung an engem Hotel an en Ersatzwon.

Wann de Kontrakt ausleeft, braucht Dir lech weder ëm de Wäert vun der Reprise nach ëm d'Demarchë fir de Verkat vum Gefier ze këmmen – wíelt ganz einfach en neien Auto.

Fannt all d'Detailer op spuerkeess.lu/leaseplus.

Den Immobilieprêt

Och wann de Kaf vun enger Wunneng nach net fir direkt ass, bereet e fréi genuch vir!

Eng Simulatioun op eisem Site spuerkeess.lu/logement hëlleft lech an enger éischer Phas, lech eng Iddi vun Äre Mensualitéiten ze maachen.

Mir roden lech, duerno e Rendez-vous mat engem Conseiller Logement vun der Spuerkeess auszemaachen. Hie kann lech op all Är Froen äntweren an all d'Detailer ginn, fir dës Acquisitioun virzebereeden.

An all Fall ass e Basiskapital kruzial. Mam Bauspuervertrag BHW sidd Dir bei all Etapp op der gewonnener Säit:

1. Dir spuert reegelméisseg

Wielt e garantéierte Kreditzënssaz mam Kontrakt BHW KomfortBausparen.

Dir profitéiert och vun engem Bonus fir déi Jonk vun 0,6% um souscrivéierte Montant wann Dir, bei der Souscriptioun, manner ewéi 25 Joer hutt (d'Konditiounen fannt Dir op www.bhw.lu).

2. Dir profitéiert vun de steierleche Virdeeler ab Ärer éischer Pai

Dir kënnt vu bis zu 1.344 € ab dem éischte Besteierungsjoer profitéieren (d'Konditiounen fannt Dir op www.guichet.lu).

3. Dir fänkt Ären Immobiliëprojet méi fréi u mat der Garantie vum Staat

Falls Dir kee Basiskapital hutt fir e Prêt Logement opzehuelen, kann de Staat fir Äre Prêt biergen, ënnert der Bedéngung, datt Dir folgend Krittären erfëllt:

- Dir hutt e Bauspuervertrag oder e Spuerkont bei enger an der selwechter Bank zanter op d'mannst dräi Joer.
- Dir hutt e Startkapital vun op d'mannst 240€ op dësem Kont.
- Esoubal Dir dës Mindestzomm erreecht hutt, musst Dir all Joer während dräi Joer op d'mannst 290 € op dëse Kont setzen.

ECH MAACHE MECH SELBSTÄNNEG.

Du hues eng gutt Iddi a wëlls gär däin eegene Patron ginn? Oder du wëlls eng Entreprise, déi et scho gëtt, iwwerhuelen? Da kommen nei Erausfuorderung an Onkloerheeten op dech zou. Et gëllt, wichteg juristesesch, finanziell a steierlech Aspekter an Uecht ze huelen, ouni awer seng eegen Ambitiounen an Iddien dobäi ze vergiessen.

An dësem Kapitel fënns du vill Informatiounen, déi dir op dengem Wee kënnen weiderhëllefen.

D'Chambre de Commerce steet mat sengen zwee Haiser: House of Entrepreneurship an House of Startups all zukünftigen wéi och schon etabléierten Entrepreneuren während hirer Aventure entrepreneuriale zur Säit an bitt eng ëmfangräich Palett vun Servicer un.

» Vun der Iddi bis zur Selbstännegkeet

All Firmegrënnung fänkt mat enger Iddi un.

Fir datt aus där Iddi eng Kéier e konkrete Projet gëtt, ass et fir d'alleréischt mol wichteg, datt den zukünftigen Entrepreneur seng Iddi festhält.

Den éischte Schrëtt ass d'Definitioun vun der sougenannter „*Value proposition*“. Verschidde Methoden an Approchen, wéi z.B. de *Business Model Canvas*, erméiglechen et, de Geschäftsmodell ze entwéckelen, a gläichzäiteg den ekonomesche Potential vum Projet schon um Stadium vun der Iddi ze analyséieren, an idealerweis ze beweisen, datt effektiv Potential do ass.

Bei der Etappe vun der Strukturéierung vum Projet a vum Business modelling kann Nyuko hëllefen. Nyuko ass eng ASBL, déi do ass fir Entrepreneuren an der Phase virun der Kreatioun ze ënnerstëtzen. Et kann een Nyuko iwwert d' Websäit www.nyuko.lu kontaktéieren.

Déi zweet Etapp ass deemno de Business-Plang. Bei dësem Dokument handelt et sech ëm eng präzis an detailléiert Analys, déi engem dobäi hëlleft, Struktur a säi Projet ze bréngen an eventuell Schwächen ze erkennen.

Dobäi ass et wichteg, datt ee sech Zäit hält a Gedanke mécht, well dës Phas vun der Firmegrënnung ass net nëmme wichteg, fir seng Iddien ze konkretiséieren, de Business-Plang kann och zu engem spéidere Moment dozou déngen, Anerer vu sengem Projet ze iwwerzeegen (z. B. Fir eng finanziell Ënnerstëtzung vum Staat oder eng Finanzéierung vun der Bank).

D'House of Entrepreneurship huet heifir een Tool opgestallt a begleet den Entrepreneur duerch den Online-Businessmodell:

<https://www.houseofentrepreneurship.lu/mybusinessplan/>

Meng Iddi ass innovativ, d'HoST gëtt mäin Doheem

D'House of Startups (HoST) gouf 2017 vun der Chambre de Commerce gegrënnt, mat der Ambitioun, eng dreiwend Kraaft hannert dem Startup- an Innovatiouns-Ekosystem zu Lëtzebuerg ze ginn. Seng Missioun ass et, de Startup-Ekosystem ze federéieren, ze promoten an ze ënnerstëtzen awer och d'Innovatiounsbedürf-

nisser vun Entreprises an aneren Organisatiounen ze begleeden. D'HoST ënnerstëtzt a fërdert d'Innovatioun, d'Schafe vun innovative Startups an de wirtschaftleche Wuesstem.

D'HoST ass och e Campus vu bal 6.000 Meterkaree, verdeelt iwwer fënnef Stäck, an huet eng divers Gemeinschaft als Heem fir verschidden Innovatiounshubben (Luxembourg House of Financial Technology - LHoFT, Luxembourg-City Incubator, Hub @ Luxembourg an International Climate Finance Accelerator - ICFA) am Häerze vun der Stad ënnerbruecht.

» Accès zu reglementéierte Beruffer: Autorisation d'établissement

Wann ee säi Konzept bis kloer definéiert huet, stellt sech d'Fro, wéi eng Autorisation(en) een elo brauch, fir de Projet och effektiv lancéieren ze kënnen.

De lëtzebuergesche Legislatuer gesäit am Prinzip fir all kommerziell, handwierklech an industriell Aktivitéit eng obligatoresch Autorisation am Kader vum „Droit d'établissement“ vir.

Soubal eng Aktivitéit dauerhaft op lëtzebuergeschem Territoire ausgeübt gëtt, muss déi betraffe Firma sech op lëtzebuergeschem Staatsgebitt néierloossen an hir Aktivitéit vun engem feste Standuert aus ausüben.

Déi sougenannten „Autorisation d'établissement“ muss vun där Persoun, déi spéider fir d'Gestioun vun der Entreprise zoustänneg wäert sinn, bei der Direction générale des Classes moyennes vum Wirtschaftsministère ugefrot ginn.

Fir déi Autorisation ze kréien, muss den Demandeur verschidde Voraussetzungen erfëllen:

- E feste Sätz zu Lëtzebuerg: Der Demandeur muss e Beweis vun engem dauerhafte Firmesätz zu Lëtzebuerg bäileien. Dobäi ass et och nach wichteg, datt de Firmesätz mat där Adress iwwerteneestëmmt, vun där aus den Demandeur vun der Autorisation d'établissement effektiv a regelméisseg d'Gestioun vun der Entreprise aus assuréiert.
- Iwwert déi adequat Qualifikatiounen verfügen. Déi hänke vun der Aktivitéit of. D'Aktivitéiten am kommerzielle Beräich brauche kee Qualifikatiounsnoweis. Aner Aktivitéiten verlaangen spezifesch berufflech Qualifikatiounen, bis hin zum Universitätsabschluss.
- Seng berufflech Integritéit noweisen: Déi berufflech Integritéit gëtt unhand vum Demandeur senger juristescher Virgeschicht beuerteelt.

» Wéi eng Rechtsform (forme juridique) auswielen?

Nieft der Fro iwwert déi néideg Autorisation(en), muss ee sech och Gedanken driwwer maachen, wat fir eng Rechtsform am beschten zu senger Aktivitéit an der perséinlecher Situatioun passt.

Dës Decisioun soll gutt iwwerluecht sinn, well d'Rechtsform huet spéiderhin e signifikativen Impakt op de Fonctionnement vun där frësch gegrënnter Struktur.

Den Entrepreneur muss sech fir d'éischt téschent der „Entreprise am eegenen Numm“ an der Handelsgesellschaft entscheiden.

» Entreprise am eegenen Numm

D'Entreprise am eegenen Numm ass eng Rechtsform ënnert där den Entrepreneur, den Handwierker oder de Geschäftsmann selwer decidéiert a seng Aktivitéite selwer finanziert.

Des Weideren ass et wichteg ze wëssen, datt d'Entreprise am eegenen Numm keng eegen Entitéit ass. Dat bedeit, datt d'Entreprise an den Entrepreneur net vuneneen ënnerscheidbar sinn. Dëst dréit mat sech, datt dem Entrepreneur seng Responsabilitéit vis-à-vis vun Drëttparteien (Scholde vun der Entreprise) net limitéiert ass, an e mat sengem perséinleche Besätz haft.

De Virdeel vun der Entreprise am eegenen Numm läit an der einfacher Gestioun, respektiv de wéinege Formalitéiten, déi néideg sinn, fir esou eng Entreprise ze grënnen an ze leeden.

Den Entrepreneur ass net obligéiert, e Mindestkapital ze hunn, a brauch och keng Statute fir seng Aktivitéit ze lancéieren.

» Handelsgesellschaften

D'Handelsgesellschaft sinn an dräi Gruppen opgedeelt:

- Kapitalgesellschaften
- Persounengesellschaften
- Hybrid Gesellschaften

Mir konzentréieren ons an dësem Text an éischer Linn op d'Kapitalgesellschaften an op d'hybrid Gesellschaften, well déi Rechtsformen zu Lëtzebuerg am meeschte verbreet sinn.

» Kapitalgesellschaften

Bei de Kapitalgesellschaften ass déi meescht verbreete Gesellschaftsform d'Société anonyme (S.A.). Heibäi handelt et sech ëm eng Rechtsform, déi oft vu gréisserer Firma gewielt gëtt. Mee doduerch, datt d'Undeeler einfach kënnen verkaf ginn, kann d'Société anonyme och fir méi kleng Strukturen interessant sinn.

De gréisste Virdeel vun dëser Gesellschaftsform ass, datt d'Responsabilitéit vun den Aktionäre sech just op d'Kapital limitéiert.

Zousätzlech erméiglecht dësen Typ vu Gesellschaft en einfachen Accès op den Aktiemaart.

Eng S.A. ka just duerch en Notaire, deen zu Lëtzebuerg etabléiert ass, gegrënnt ginn. Des Weideren ass e Kapital vu mindestens 30.000 € néideg an et brauch een op d'mannst eng natierlech Persoun (*personne physique*) oder eng juristesche Persoun (*personne morale*), fir d'Gesellschaft kënnen ze grënnen.

» Hybrid Gesellschaften

An der Kategorie vun den hybride Gesellschaften gëtt et d'S.à r.l. an d'S.à r.l.-S.

D'Société à responsabilité limitée (S.à r.l.) ass déi meescht verbreet Rechtsform zu Lëtzebuerg. Ongeféier d'Halschent vun all de Gesellschaften zu Lëtzebuerg si Société à responsabilité limitéeën.

Genau wéi bei der S.A. geet d'Responsabilitéit vun den Associéë vun enger S.à r.l. bis maximal de Montant vum Kapital. Bei der Grënnung vun enger S.à r.l. muss den Entrepreneur iwwert e Kapital vu mindestens 12.000 € verfügen. Wann d'Gesellschaft bis gerënnt ass, kann den Entrepreneur déi 12.000 € fir seng Aktivitéit benotzen.

Eng S.à r.l. ka mat engem eenzegen Associé (S.à r.l. unipersonnelle) bis hin zu maximal 100 Associéë gegrënnt ginn. Dës Rechtsform ka just vun engem Notaire, deen zu Lëtzebuerg etabléiert ass, gegrënnt ginn. Des Weidere brauch een op d'mannst eng natierlech Persoun oder eng juristesche Persoun, fir d'Gesellschaft kënnen ze grënnen.

Mam Zil, méi Wuesstem, Aarbechtsplazen an Innovatioun ze schafen, gëtt et zu Lëtzebuerg zënter dem 16. Januar 2017 eng nei Rechtsform. Rieds ass vun der Société à responsabilité limitée simplifiée (S.à r.l.-S).

De gréissten Ënnerschied zu der klassischer S.à r.l. läit beim Mindestkapital a bei de Grënnungsformalitäten.

Fir eng S.à r.l.-S ze grënnen, ass mindestens 1 € Kapital néideg. Den Entrepreneur ka seng Statute selwer schreiwen an d'Gesellschaft beim Registre de Commerce et des Sociétés - Luxembourg (RCSL) ouni Hëllef vun engem Notaire selwer grënnen.

Fir kënnen eng S.à r.l.-S ze grënnen, muss een eng Demande d'autorisation d'établissement beim Wirtschaftsministerium areeche. Deemno kann ee just eng S.à r.l.-S grënnen, wann een am Viraus eng Autorisatioun ugefrot huet, an d'Aktivitéit, déi een envisagéiert, och effektiv vum „Droit d'établissement“ reglementéiert ass.

Well ee just 1 € Kapital brauch, fir eng S.à r.l.-S ze grënnen, huet de Legislateur virgesinn, datt all S.à r.l.-S um Enn vum Joer en Zwanzegstel (5%) vum Nettobenefice als Reserv op der Säit hale muss. Dës Reserv ass eng Obligatioun, bis datt dat initiaalt Kapital, zesumme mat der Reserv e Montant vun 12.000 € errechen.

» Administratiounen

Wann den Entrepreneur seng Autorisatioun bis huet, muss e sech nach bei enger Rei vun Administratiounen umellen, eier e mat senger Aktivitéit ufänke kann.

Luxembourg Business Register – LBR (Handelsregister)

- Bei enger **Entreprise am eegenen Numm** muss den Entrepreneur sech, nodeems e seng Autorisation d'établissement bei de Centre Commun de la Sécurité Sociale (CCSS) siche war, iwwert en elektronischen Depot als natierlech Persoun beim Luxembourg Business Register (LBR) immatrikuléieren. Dës Obligatioun betrëfft awer just Entrepreneurën, déi eng kommerziell, industriell oder handwierklech Aktivitéit ausüben. Fräiberuffer müssen sech net beim Handelsregister umellen.
- Bei enger **Handelsgesellschaft (S.A., S.à r.l., asw.)** müssen d'Statute vun engem Notaire opgestallt ginn. Den Notaire këmmert sech ëm d'Areche vun de Statute beim LBR.

- Bei enger **Société à responsabilité limitée simplifiée (S.à r.l.-S)** muss den Entrepreneur, nodeems e seng Autorisation d'établissement vum Wirtschaftsministère krut, iwwert en elektronischen Depot oder andeems en e Rendez-vous hëlt, seng Statute beim Luxembourg Business Register (LBR) areechen fir seng Gesellschaft ze grënnen.

Centre Commun de la Sécurité Sociale (CCSS):

Fir seng Sozialbäiträg ze bezuelen, muss den Entrepreneur sech beim CCSS affiliéieren. Am Fall, wou den Entrepreneur Personal astelle wëll, muss en nach zousätzlech eng „Déclaration d'exploitation“ areechen. Jee nodeem, wéi héich dem Entrepreneur säin Akommes pro Mount ass, kann hie beim CCSS speziell Regimier ufroen, déi u säi Revenu adaptéiert sinn.

Administration de l'Enregistrement et des Domaines (AED):

Fir kënnen Rechnungen ausstellen, muss den Entrepreneur sech bei der AED aschreiwen an eng TVAs-Nummer ufroen. Jeenodeem wéi héich den Ëmsaz pro Joer ass, kann den Entrepreneur eng TVA-Befreiung ufroen a soumat och ouni TVA fakturéieren, wat de Gewinn an / oder d'Kompetitivitéit vun der Entreprise erhéicht.

Administration des contributions directes (ACD):

Am Prinzip gëtt den Entrepreneur automatesch vun der Steierverwaltung (ACD) kontaktéiert, fir senger steierleche Verplichtungen nozekommen. Falls deem net sou wier, muss dee Betreffene selwer eng sougenannten „Déclaration initiale“ bei der ACD areechen.

Jiddereen, dee sech fir den Entrepreneuriat zu Lëtzebuerg interesséiert oder einfach nëmme virwëtzig ass, ka ganz gären d'House of Entrepreneurship besiche kommen. Hei geet e Beroder mat deene Persounen duech déi verschidden Etappen vun der Iddi an der Kreatioun bis zur Entwécklung a guidéiert se duerch den Ekosystem vum Entrepreneuriat.

Kontakt

House of Entrepreneurship / Chambre de Commerce

14, rue Erasme

L-1468 Lëtzebuerg-Kierchbierg

Tel.: (+352) 42 39 39 - 330

E-Mail: info@houseofentrepreneurship.lu

Internetsäit: www.houseofentrepreneurship.lu

House of Startups / Chambre de Commerce

9, rue du Laboratoire

L-1911 Luxembourg

Tel.: (+352) 28 81 00 01

E-Mail: host@host.lu

Internetsäit: www.host.lu

LUXINNOVATION

Mise à jour 2021

Et ginn och nach eng Rei aner Partner, déi dir hëllefen, dech selbstänneg ze maachen, wéi zum Beispill Luxinnovation (Agence nationale pour la promotion de l'innovation et de la recherche). Si hëlleft dir dobäi, däi Projet op Häerz an Nieren ze präiwen, an dat vun der Iddi bis zur Grënnung vun denger Entreprise an dono de Suivi.

Luxinnovation GIE

5, Avenue des Hauts-Fourneaux

L-4362 Esch-sur-Alzette

Tel.: (+352) 43 62 63 - 1

E-Mail: info@luxinnovation.lu

Internetsäit: www.luxinnovation.lu

RECHERCHE A GEFEGSCHTTEGEGEN FEEGENTUM.

07

Bei dem Choix vun der Dokteraarbecht dierf ee sech ni op eng eenzeg Recommandatioun baséieren. Vill Studenten froen hir Professoren ëm Rot, wéi eng Recherche-Aarbecht se wíele sollen. Esou een Avis ass natierlech wichteg, mee fir de Choix vun der Dokteraarbecht an der spéiderer Aarbecht soll ee sech op alle Fall och nach op anere Plazen informéieren, wéi zum Beispill um Internet, op de sozialen Netzwierker, oder bei aneren Doktoranten, déi schonns eng gewëssen Erfahrung an dësem Beräich gesammelt hunn. Donieft gëtt et vill Literatur iwwert d'Recherche an et ass wichteg, d'Hauptwierker an der Recherche emol duerchezulesen. Ausserdeem soll een och e Bléck op d'international Ranking werven, déi engem dann Informatiounen doriwwer ginn, wéi beléift dës Themen an der Recherche sinn. Allgemeng soll ee sech och déi verschidden Alternativen zur Recherche an de gewielten Disziplinen ukucken.

» **Wie muss ech kontaktéieren?**

D'europäesch Associatioun Eurodoc (<http://eurodoc.net/members/>) huet national Memberassociatiounen an de meeschten EU-Länner. An dëse Reseau vun den Doktorantë fënnt ee vill Informatiounen zur Recherche a si maachen engem d'Dieren op, wat Kontakter an der Recherche ugeet. LUXDOC ass déi lëtzebuergesch Memberassociatioun vun Eurodoc (www.luxdoc.org). Et ass och gutt, am Viraus bei senger Universiteit nozefroen, well si sécherlech Kontakter an hirem internationalen akademesche Reseau huet, mat deene si dech a Verbindung bréngen kann.

» **Déi verschidde Méiglechkeeten, fir e Posten an der Recherche ze fannen**

„Euraxess“ ass en internationale Reseau, dee vill Informatiounen fir jonk Chercheure bitt. Dëst Portal proposéiert Chercheurposten a Bourssen oder Financementprogrammer fir déi verschidden europäesch Länner: ec.europa.eu/euraxess

» **Wéi kommen ech u finanziell Ënnerstëtzung zu Lëtzebuerg?**

Zu Lëtzebuerg ginn et eng Rei Institutiounen, déi de Chercheure finanziell ënnert d'Ärem gräife kënnen, dorënner de Fonds National de la Recherche (www.fnr.lu), virun allem mat sengem Programm „PRIDE“, an deem de Chercheur Formatiounen an den Hauptgebidder vun der Recherche zu Lëtzebuerg fënnt. Dëse Programm huet fir 2019 ongeféier 61 Poste fir Doktoranten erméiglecht, souwuel op der Universiteit zu Lëtzebuerg (www.uni.lu), wéi an de staatlechen Institutiounen vun der Recherche, wéi de LIST (www.list.lu), den LIH (www.lih.lu) an de LISER (<https://www.liser.lu/>). All dës Poste fënnt een och an der Sektioon „Jobs“ op dem Site vun Euraxess Lëtzebuerg (www.euraxess.lu). Iwwert säi Programm „AFR Individual“ finanziert den FNR eng limitéiert Unzuel vun Doktorater vun individuelle Kandidaturen, an dat net nëmmen a Kollaboratioun mat der Uni.lu oder mat engem vun de Recherchezentere zu Lëtzebuerg, mee och mat Universiteiten am Ausland an – am Programm „Industrial Fellowships“ – mat Entrepreneuren déi zu Lëtzebuerg baséiert sinn. Dës verschidde Méiglechkeeten, fir seng Aarbecht ze finanziéieren sinn natierlech jee weils u spezifesche Konditiounen gebonnen, déi während dem Lancement vu sougenannten „Appel-à-propositionen“ am Detail beschriwwe sinn. Du fënns dës um Site vum FNR (www.fnr.lu), ënnert der Rubrik „Funding Instruments“ (<https://www.fnr.lu/funding/>). Reegelméisseg Informatiounen zu den Appellen ginn et och an der FNR Newsletter an an de soziale Medien vum FNR (FB, Twitter a LinkedIn).

» **Wat fir Precautiounen muss ech huelen?**

Et ass hei wichteg, en Doktorat ze sichen an engem Domaine, an deem et nach vill Nofro vun der Industrie gëtt, wéi zum Beispill an de STEM-Domänen (Wëssenschaft, Technologie, Ingenierie a Mathematik). Du muss hei e Choix treffen, deen dech aus der Mass eraushiewe wäert. Beispillsweis wäerte Fraen an Zukunft an de genannte STEM-Domänen vill gesicht ginn. Et ginn och ëmmer méi interdisziplinär Rechercheprogrammer, mee éier s du dech fir esou Programmer entscheeds, muss du dech ëm hire Ruff rensignéieren, soss kann d'Interdisciplinaritéit méiglecherweis Nodeeler fir deng spéider Carrière mat sech bréngen.

Dat bescht ass, den Doktorat esou séier wéi méiglech (no dräi bis véier Joer) mat dengem Recherche-Superviseur ze definéieren. Hei ass et wichteg, dass du an där Zäit eng gutt Relatioun souwuel mam Superviseur ewéi och mat den Aarbechtskollegen häls an deem s du mat hinnen a regelméissegem Kontakt bleifs, ouni dech hinnen ze imposéieren. Et wier och gutt, wann s du géings envisagéieren, déi eng oder aner Artikelen a bekannte wëssenschaftlechen Zeitungen ze verëffentlechen. Probéier och, duerch wëssenschaftlech Reseauen eng gewësse Visibilitéit ze errechen, zum Beispill duerch wëssenschaftlech Präisser an duerch Evaluatiouns- oder Editiounsarbechten, an eng gewëssen Experienz am universitären Enseignement ze kréien, ouni d'äi Projet aus den Aen ze verléieren.

Zu gudder Lescht, envisagéier och net-wëssenschaftlech Formatiounen en vue vun denger zukünftiger Carrière, a maach och Stagë während dengem Doktorat, fir deng Perspektiven ausserhalb vun dem Aarbechtssektor vun der universitärer Fuerschung ze erhéien.

BERUFFER A KARRIÄREN AM BERÄICH VUM GEESCHTEGEN EAGENTUM

Mise à jour 2021

Innovatiounen a kreativ Geschafftes brauchen Experten am Beräich vum geeschtegen Eegentum.

D'geeschtegt Eegentum ëmfaasst folgend Themen:

- Patenter (och Breventen genannt), fir technesch Erfindungen ze schützen, an déi am Beräich Recherche an Innovatioun wichteg sinn
- Marken, fir Nimm oder Logoen ze schützen, déi am Beräich Marketing wichteg sinn
- Design, fir originell Formen am industriellen oder handwierkleche Beräich ze schützen
- Droits d'Auteur, fir Wierker aus dem Beräich vun der Literatur, der Musek, der moderner Konscht, der Architektur, dem Theater, dem Film, asw. an doriwwer eraus och Computerprogrammen ze schützen

Voraussetzung, fir am Beräich vum geeschtegen Eegentum ze schaffen:

D'Voraussetzung, fir am Beräich **vum geeschtegen Eegentum** ze schaffen ass en Ofschloss vun engem techneschen, naturwëssenschaftlechen oder juristesche Studium.

Weider gefrot si Grëndlechkeet am Schaffen, gutt redaktionell a rhetoresch Kompetenzen, souwéi analytescht Denken a Flexibilitéit fir Themen aus verschiddene Beräicher interdisziplinär ze behandelen.

Mat engem techneschen, naturwëssenschaftleche Studium ...

... kann een zum Beispill Patentaffekot ginn:

Nom Studium fänkt een an engem Cabinet de conseil en propriété industrielle un ze schaffen. Et beréit een Entreprises an Erfinder iwwer Patenter, Marken an Design. Während dräi Joer kann ee parallel zur Aarbecht eng Zousazausbildung beim Europäesche Patentamt maachen, fir en Ofschloss als europäesche Patentaffekot ze kréien.

Mat engem juristesche Studium ...

... kann een, am beschte mat enger Spezialisatioun am Beräich vum geeschtegen Eegentum, och bei engem Cabinet de conseil en propriété industrielle schaffen, an enger Affekotenetude, oder an enger Entreprise. Hei ass een dann zoustänneg fir déi juristesche Aspekter (Kontrakten, Contentieux, asw.) vu Brevet, Marken, Designen an Droits d'Auteur.

Weider Beruffer sinn op folgender Internetsäit beschriwwen:

ipil.lu/fr/metiers-pi/

Wat mécht een op der Schaff?

D'Aarbecht vun engem Patentaffekot besteet doranner, Betriber iwwer Patenter ze beroden, technesch Erfindunge vum Client a Konzepter ze verfaassen an dorausser eng Patentumeldung ze maachen. Am Beruff muss ee kënne wëssenschaftlech an technesch Kenntnisser mat Kenntnisser am Patentrecht verbannen.

E Jurist mat enger Spezialiséierung am Beräich vum geeschtegen Eegentum beréit Clienten a juristesche Froen, déi dat geeschtegt Eegentum betreffen, e schafft z. B. Kontrakter aus. Mat der Qualifikatioun als Avocat à la Cour kann den Affekot zousätzlech d'Rechter vu senger Clientë viru Geriicht verdeedegen.

Méi Detailler zu Beruffer, déi et zu Lëtzebuerg ginn:

Op der Internetsäit vum IPIL GIE (ipil.lu) fannt dir d'Fichen zu allméigleche Beruffsbiller op Franséisch an op Englesch. Den IPIL kann iech och méi detailléiert Informatiounen ginn an iech gegebenenfalls weider Kontakter zu Spezialisten ginn.

ipil.lu

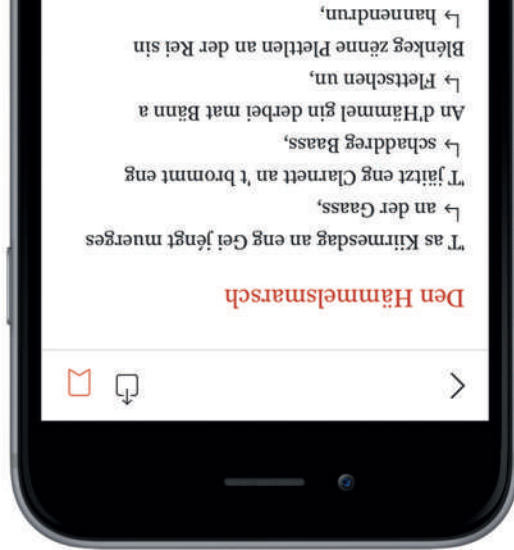

Am Ausland ginn et och d'Beruffer als:

- Patentpréifer beim Europäesche Patentamt (München oder Den Haag) oder
- Markepréifer beim BeNeLux-Amt fir d'geeschtegt Eegentum (BOIP zu den Haag) oder beim Europäeschen Amt fir d'geeschtegt Eegentum (EUIPO zu Alicante)

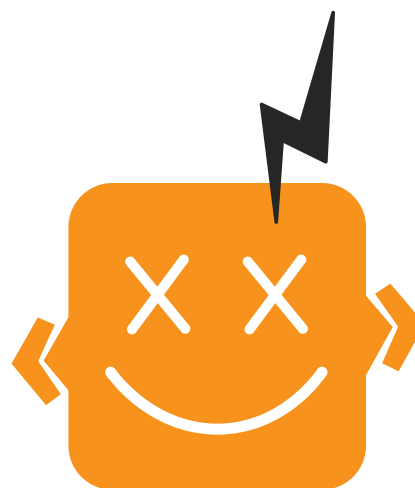
Als Marken- oder Patentpréifer iwwerpréift een all Dag déi allerneist kreativ an technesch usprochsvoll Innovatiounen, déi een deelweis eréischt Joren duerno um Marché als Produit oder Service gesäit.

D'ACEL Lidderbuch App,
elo am App Store an am Google Play

ACEL
de Studentevertrieder

» Weider Informatiounen:

Hues du nach eng aner Fro, déi net an dësem Guide beäntwert ginn ass?

Kee Problem! Schreif eis einfach eng Mail a mir kucken, fir dir sou séier wéi méiglech deng Fro ze beäntweren oder dech un déi richteg Persoun weiderzeleeden.

www.ancel.lu

contact@ancel.lu

ACEL - De Studentevertrieder

acelluxembourg

ACEL - De Studentevertrieder

Seuls les textes légaux font foi (Mémorial A, Code du Travail).

Les informations contenues dans la présente publication ne préjudicient en aucun cas à une interprétation et application des textes légaux par les administrations étatiques ou les juridictions compétentes.

Le plus grand soin a été apporté à la rédaction de cette brochure. L'éditeur ou l'auteur ne peuvent être tenus responsables d'éventuelles omissions ou erreurs dans le présent ouvrage ou de toute conséquence découlant de l'utilisation des informations contenues dans la présente publication.

Op der sich no enger

AARBECHT

oder engem

STAGE?

Job Portal

...

op
jobs.acel.lu

THE BRIDGE TO YOUR FREEDOM

Banque et Caisse d'Epargne de l'Etat, Luxembourg, établissement public autonome 1, Place de Metz, L-2954 Luxembourg, R.C.S. Luxembourg B30775

JOB. Pour les jeunes actifs de 18 à 30 ans

**TA CARTE
TON COMPTE
TES AVANTAGES**

SPUERKEESS.LU